

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

5044

1870

2(059)

4-83

4. 7/2/70

2002

ԱՐԱՄԵԱՆ

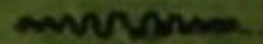
117

ՕՐԱՑՈՅՑ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ

1870

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Հրատանգաւ Տեառն

Արևելահայկազոսի

ԲՆԱՆ

Ս. Պատրիարքի

ՕԼՍՈՅ

2. (950)
4-83

2 (059)

ԱՅ - 83

ԱՐԱՄԵԱՆ

Օ Ր Ա Ց Ո Յ Ց

Հ Ա Մ Ա Չ Գ Ա Յ Ի Ն

1870

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ԻՐԻՍՏՈՍԻ

ԵՒ ՀԱՅՈՅ

ՌՅԺԹ

Ի Հայրապետութեան Տ. Տ. Գեորգայ Դ.

Ս. Կաթողիկոսի

Ի Պատրիարքութեան Տ. Եսայեայ

Ի Ս. Երուսաղէմ

Ի Պատրիարքութեան

Տ. Մկրտչի Խրիսեանց Ի Կ. Պօլիս

Կ. ՊՕԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ

ՀԱՄԱՌՕՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

- Ա. Ազարիայի :
- Անգլ. Անգլիաց. — Անկլիկանաց :
- ☉ Ա. Բռ. Առաջին Քառորդ Լուսնի :
- Բող. Հյ. Բողոքական Հայոց :
- Գ. Գասըմ :
- Ե. Տ. Երկայնութիւն Տուրնշեան :
- Լ. Լատինացւոց :
- Լ. Լ. Լրումն Լուսնի :
- Խ. Խըտրէլլէզ :
- Ծ. Ա. Ծագումն Արևու :
- ☽ Ծ. Լ. Ծագումն Լուսնի :
- Կ. Գ. Կէս Գիշեր եւ Կէս Օր :
- Հռ. Հյ. Հռովմէական Հայոց :
- Հր. — Յ. Հրէից — Յունաց :
- Յայսմ. Ըստ Յայսմաւուրաց :
- Շ. Բ. Վերջին Քառորդ Լուսնի :
- Տ. Տաճկաց կամ Տաճկերէն :
- Տով. Ըստ տօմարի վերջին
- Օ. Օսմանցի

53753

ԿՈՆՏԱՆՒՆՈՒՊՈԼԻՍ

Լայն. աշխարհ 41° 00' . 16" . Հիւս.
 Երկին. ի Քարիզէ 26° . 58' . 50" . Արեւե.
 Իսկ ժամքն հաշուին ի 24. սկսեալ յետ
 մտիցն արևու :

ԹՈՒԻՆ ԲՐԻՍՏՈՍԻ 1870

ԷԻ ՀԱՅՈՑ ՌՅԺԹ

- Գիր տարւոյն է Ն
- Եօթներեակն Դ
- Վերադիրն Ը
- Իննեւտասներեակն 7
- Տանուտէրն Կոյս
- Բուն ձայնքն աջակողմեան դասուն
 են սկսեալ ի Բուն բարեկենդանէ :

ԸՍՏ ԼԱՏԻՆԱՑԻՈՑ

- Ոսկեթիւն 9
- Վերադիրն է ԻԸ
- Կիրակազիրն Բ
- Իսկ Զատիկ նոցա միով եօթներեակաւ
 յառաջ է քան զվերն :

ՏԱՐԵՄՈՒՏՔ

Թուին Հայոց	ՌՅԻ	յՅգնսոս	16 .
Ազարիայի	ՄԾԵ	ի Մարտի	21 .
Տաճկաց	ՎՄՄ	ի Մարտի	21 .
Հրէից	Յ631	ի Սեպտեմբ.	14 .

ԽԱՒԱՐՄՈՒՆՔ

- Լուսնի. Յունիվ. 5. — 6. • Յուլիս 1.
- տեսանելիք ի Կ. Պոլիս :
- Արևու. Յունիվ. 19 — 20 Յունիսի 17.
- Յուլիսի 16. անտեսանելիք ի Կ. Պ :
- Դեկտ. 10 — 11. տեսանելի ի Կ. Պ :

ՇԱՐԺԱԿԱՆ ՏՕՆԻ ԵՒ ՄԻՋՈՑԻ ՆՈՑԻՆ

Օր ԾՆՆԴԵԱՆ	Յոռնյ	6.
Միջոց ուտիք աւուրք	»	25.
Առաջաւորաց բարեկենդան Փետր.		1.
Սուրբ Սարգիս	»	7.
Օր Տեառնընդառաջի	»	14.
Բուն Բարեկենդան	»	22.
Օր Աւետման Երեւոյթի.		
ՋԱՏԻԿ	Ապրիլի	12.
Երեւման Խաչ	Մայիսի	10.
Համբարձումն	»	21.
Հոգեգալուստ	»	31.
Բարեկենդան Լուսա.	Յոռնիսի	21.
Սուրբ Գրիգ. Լուսաւոր.	»	27.
Բարեկենդան Վարդավ.	Յոռնիսի	12.
ՎԱՐԴԱՎԱՌ	»	19.
Միջոց շաբաթք պահօք	Չորք.	
Բարե. Աստուածածնի	Օգոստ.	9.
ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ	»	16.
Միջոց շաբաթք պահօք	Չորք.	
Բարեկենդ Սուրբ. Խաչի ի Սեպտ.		6.
ԽԱԶՎԵՐԱՑ	»	13.
Վարագայ Խաչ	»	27.
Միջոց շաբաթք պահօք	Եօրն.	
Գիւտ Խաչ	ի Հոկտեմ.	25.
Հրեշտակապետաց	ի Նոյեմ.	7.

Յիսնակաց բարեկենդ.	ի Նոյեմբ.	15.
Սուրբ Յակոբայ բարե.	ի Դեկտ.	6.
Սուրբ Յակոբ	Դեկտ.	12.
Օր բարեկենդանի Ծնն.	Երեւոյթի.	

ՇԱՐԺԱԿԱՆ ԱՒՈՒՐԻ ՏԱՃԿԱՑ

Ախրըրը արագային. Յնյ. 17:	Շեյ.	27
Էվվէլի Խամսիյն.	» 18:	» 28
Ճէմրէի էվվէլ. Փետր. 7:	Չիլի.	19
Ճէմրէի սանի.	» 14:	» 27
Ճէմրէի սալիս.	» 21:	Չիլի. 2
Պէրտիւլ ածիւզ.	» 24:	» 7
Գուրպան պայ.	» 28:	» 10
Ախրըրը խամսիյն. Մարտ 8:	»	18
Նէվրուզ.	» 9:	» 19
Խըտրէլէզ	Ապր. 25:	Սեփեր 0
Մէվլուտ.	Մայիս 30:	Բայ. էվ 12
Ամառնամուտ. Յոռն. 10:	»	22
Էվվ. էյե. պահուր Յոռն. 17:	Ճեմ. էվ. 1	
Ախր. էյե. պահուր	» 24:	» 8
Կիւզ այլար.	Սեպ. 11:	Ճեմ. ախ. 28
Իւչ այլար.	» 14:	Տեմեպ 1
Միրան կէճէսի. Հոկ. 10:	»	27
Գասըմ	» 26:	Շարպան 12
Պէրաթ կէճէսի	» 27.	» 10
Գատըր կէճէսի. Դեկ. 8:	Բար.	27
Չէմհէրիր	10	» 29
Պայրամ.	» 11:	Շեյ. 1

ԱՄՍԱՄՈՒՏԻ ՏՔ ՏԱՃԿԱՑ

Չիլգատէ	Յոռնվար.	20
Չիլհիճճէ	Փևսրվար.	19
Մուհարրէմ ՄԼՄ	Մարտ.	21
Սէֆէր	Ապրիլ.	19
Րէպիլ էվվէլ	Մայիս.	19
Րէպիլ ախըր	Յոռնիս	18
Ճէմազիլ էվվէլ	Յոռլիս	17
Ճէմազիլ ախըր	Օգոստոս	16
Րէճէպ	Սեպտեմբեր.	14
Շապան	Հոկտեմբեր	15
Րամազան	Նոյեմբեր.	12
Շէվվալ	Դեկտեմբեր.	11

Տօնախմբութիւնի Եկեղեցեաց
Հայոց

Փևսր. 19. Ս. Վարդան. Ֆէրրի գիւղ
Ապր. 12. Ս. Յարութ. ի Թիարքունի նա
ւատեղեաց, Պէյօղլու, և Գուսգարու :
» 26. Ս. Ստեփաննոս. ի Սասգիւղ
Մշու. 10 Երեւ Սաչ, ի Գուրու Չէշմէ.
» 21. Ս. Փրկչի, հիւանդանոցին.
» 24. Ս. Նիկողայոս, ի Պէկղօզ.
» 31. Երրորդուծիւն ի Պէյօղլու.
Յնս. 7. Սուրբ Եղիա, յէյիպ.

Յնս. 8. Ս. Հռիփսիմէ ի Պէյիւրտէրէ.
» 14. Յովհ. Կարապետ յԻստէնիա.
» 13-14. Լուսաւորիչ, ի Գուզկունճուք.
» 27-28 Գիւտ նշխրց. Ս. Լուսաւորչի
ի Ղալաճիա, և ի Գընալը կղզին.
» 30. Ս. Երից Մանկանց յէմիրկէն.
Յշու. 59. Տի. Ս. Սատուա. յԵէնիգեղ.
» 11-12 Սրբոց Առաք. ի Գանտիլլի.
» 19. Ս. Կարապետ, յԻւսկիւտար.
» 25-26 Ս. Սանդուխտ ի Հիսար.
Օգ. 16. Վերափոխ. Սատուածանի, ի
Գուսգարու, յԱզատլը ի Գատը քէօյ.
» 23. Ը. օր Վերափ. յՕրթագիւղ.
» 30. Գիւտ գօտեոյ, ի Պէշիկթաշ.
Սեպ. 8. Ծն. Ս. Ա. ծածնի, ի Մախարգիւղ.
» 13. Սաչ յԻւսկիւտար. Գարթալ.
» 26-27. Ս. Գէորգ, ի Սամաճիա.
Հոկ. 3-4. Ս. Յովհ. աւետարանիչ ի
Նառլըգափու, և ի Կէտիկ փաշա.
» 29. Ոսկեբեր. ի Գարա կէօմրիւկ
Նոյ. 7-8. Ս. Հրեշտակապետ, Պալատ.
» 28-20. Ս. Թաղ և Բարդ. յԵէնիգարու
Դեկ. 5. Ս. Նիկողայոս, ի ԹօփԳափու.
Դեկ. 12-13 Սուրբ Յակոբ, ի Գասըմ-
փաշա, և յԵէտի գուլէ.
» 26-27. Ս. Ստեփ. յԱյ Ստեփանօ.
» 29. Ս. Յակոբ, յԱլթը մէռմէն.

Պ Ա Ն Դ Ռ Ի Խ Տ

Ե Ի

Ա Ր Մ Ե Ն Ո Ւ Հ Ի

Մինչ Հայրենի պայծառ յերկնից սարագիր
Պանդուխտն բռնառ հեծէ յաղէսս սրսմալիր,
Միայնուրիւն սուգ եւ հառաչ անդադար
Նա յուսաբէկ դիտէ օտար ի յաշխարհի .

Բիւր սփոփանս ազդեն ի սիրս պանդխտին
Արմենուհւոյն աչերն ի գուրք երբ ծայտին :

Մինչ Հայրենեաց բռնառուքեան յիշատակ
Բերէ ի սես գրեհամուրն յաղբանակ .

Աւերակաց ահեղ բեկորք ցիր եւ ցան
Եւ մահաբոյր ցուրս դամբանաց սեսարան ,
Նկուն վիհակ եղբօր, սուսերն անխնայ
Թէ պանդխտին չբողուն յոյս դուզնաճեայ

Բիւր սփոփանս ազդեն ի սիրս պանդխտին
Արմենուհւոյն աչերն ի յոյս երբ ծայտին .

Թէ չարաւուրք բաղդին ի ձեռս խաղալիք
Վնին անդարձ են միշտ նմա ողբ լալիք ,
Ճնեիլ ընդ ցաւօք, ծիւրիլ յանցուկ Հայրենեաց
Մինչ սգաւոր յաւարս աւուրց իւր կենաց .

Բիւր սփոփանս ազդեն ի սիրս պանդխտին
Արմենուհւոյն աչերն ի սէր ծայտին :

Գարուն գուարք հե՛ք մահացուին այցելու
Ոչ պանդխտին թուի այնքան կենսասու
Արմենուհւոյն քան զմրմունչ դողդոջուն
Որ ի քնար երգէ զսէր գուարթուն .

Առոյգ յայնժամ յարուցեայ յողբոց սիրանուէր
Գոչէ պանդուխտ երկնազդեցիկ է քոյդ սէր .

Բիւր սփոփանս ազդես ի սիրս պանդխտիս
Արմենուհիդ մինչդեռ ի սէր դու ծայտիս :

Բ. ԹԷՆԵԱՆ

Յ Ո Ւ Ն Վ Ա Ր
31

ՏՃ. Քեանուռնի սանի.

13 1 Եջ. աճ. ԿԱՂԱՆԴ, ԵԼ Գ. Օր պահոց Ծննդեան. Հարց. ղի Աստուած հարցն յերոց: Հն. Հայ. Տօն Տնօրեանքեանի Բիսոպսի եւ Յ. որոց եւ Տօն Բարսի Հայրապետի: Լ. Վերնի-սայ կուսիս եւ Յունի. 13. Տօն. Բաղոցի Ժ. Յայտ. Բաղոցի Ի. Ա. Արամայ ժէ: Տճ. Շեփարի ԱԱ, եւ Գասրմի Վ. Հր. Սեփարի ԱԱ:

Իջանելն առաջին շոգե-
նաւին ի ծոց Գլայսի 1814.

		ՅՈՒՆՎԱՐ			
Լ	Օ		Տ	Գ	
15	3	Շք. քձ. Ե. օր պհց. Ծնն. Սրբոցն Բարսղի Հայրապետին և եղբօր նորա Գըրիգորի Նիւսացւոյն Սեղբեւորոսի Հռովմայ Հայրապետին և Սրբայ Եփրեմի Խուրին Ասորւոյ :	17	Կ	
16	4	* Կիր. քկ. 2. օր պհ. Ծն. Հբ. դ. 8. ցվերջն : Լ. Soli անուանն Յիսուսի :	18	Կ	
17	5	Բշ. գձ. Ճրագալոյց Ծննդեան և Մկրտութեան Քրիստոսի : Նաւակասիֆ : Յ. Արագալոյց Յայտնութեան : Լ. Անսօնի արքայի : Հր. Տարեգրոնիսից :	19	Կ	
		© Լր. Լս. ժ. 25 r. 59. Անձրեւայից Ի ժամ 22 r. 12 խաւարի յուսիսն ցժամ 1, r. 50 :			
18	6	* Գշ. քկ. Տօն Ծննդեան ԵՒ ՅԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆ ՏԵԱՌՆ : Ուսիֆ և մեզ ուրև օր անմիջոց : Հն. Հյ. Յայտնութիւն Տեանն եւս Յոռն :	17	Կ	

		ՇԷՎՎԱԼ			
Լ	Օ		Տ	Գ	
19	7	* Գշ. դձ. Բ. օր Ծննդ. Մեռելոց : Հն, Հյ. Բ. օր Յայտ. Յ. * Յով. Կարապետ : Եշ. դկ. Գ. օր Ծննդ Յայտնութեան : © Ի ցրհոսն ժ. 14 r. 15. Տ. Պարճի Տեղի :	17	Կ	
20	8	Եշ. դկ. Գ. օր Ծննդ Յայտնութեան : © Ի ցրհոսն ժ. 14 r. 15. Տ. Պարճի Տեղի :	18	Կ	
21	9	Ուր. ան, Գ. օր Ծն. Անգլ. եւ Լ. Ազնկաի կուսիսն .	19	Կ	
22	10	Շք. ան, Ե. օր Ծննդ.	20	Կ	
23	11	* Կիր. քձ. 2. օր Ծննդ.	21	Կ	
24	12	Բշ. քկ. Ե. օր Ծննդ. © Վշ. Բն. ժ. 19 r. 31. Խառնակ օղի	22	Կ	
25	13	* Գշ. գձ. Ը. օր Ծննդ. և Տօն Անուանակոչութեան Տեանն : Տօն. Արագ : Անգլ. Դարճ Ս. Պողոսի :	23	Կ	
26	14	Գշ. քկ. պահք. Հարց ասկ. դկ. Ե :	24	Կ	
27	15	Եշ. դձ. Տօն Ծննդեան Յովհաննու Կարապետին : Լ. Յովհաննու Ոսկեքերանի : Ա. Ովդան :	25	Կ	
28	16	Ուր. դկ. պահք : Հրց հնգ. դկ Մահ Մեծ. Կարապետ. 814	26	Կ	

		ՅՈՒՆՎԱՐ				
Լ	Օ		Տ	Պ		
29	17	Շք. աձ. Սրբոցն Պետրոսի Հայրապետին Վլասայ ե պիսկոպոսին և Սբիսողո- մայ սարկաւազին: Յ. Ան- soliի անապատսակսնիկն : Լ. Ծռան յիսկոսի Սաշե- գացոյն: Տ. Ախրրը կր- պային. Վերջ քանասունն առնոց անաջնոյ մասին ձևերան:	ԿՎ	ԼԷ		
30	18	✠ Կիր. աղ. Ա. Կիր. զկնի Ծննդ. Հք. դ. Տ. ցվերջն : Հարսանիք : Յ.* Աքանասի եւ Կիւրդի հայրապետացն Աղեքսան- դրիոյ: Տ. Էվվեյի իսակ- սին: Սկիզբն յիսնօրեայ երկրորդ մասին ձևերան: Ամուսնութիւն Նափօլտօնի Ք. ընդ Եւզիներայ. 1853.	ԿԸ	ԼԾ		
31	19	ԲՁ. քձ. Սրբոցն Անտօնի, Տրիփոնի, Պարսամայ, և Ոնոփրիոսի նգնաւորացն:	ԿԹ	ԼՃ		
1	20	ԳՁ. քկ. Սրբոցն Թէոդոսի Թագաւորին և Մանկանցն Եփեսոսի: Անգղ. Ծով:	Կ	ԼԿ		

		ԶԻԼԳԱՏԷ			
Լ	Օ		Տ	Պ	
		Յ.* Եւթիմոսի նգնաւո- րին: Լ. Փետրվար: Տ. Զիլգուսկ: Հր. Ադար : ⊗ Ծն. Լս. ժ. Օ. ր. 42. Զիւնաբեր օդ			
2	21	ԴՁ. գձ. պահք: Հարց ապ. դկ. գ: Անգղ. եւ Լ. Տեւոն- ընդանջ :	Կ	ԼԸ	
3	22	ԵՁ. գկ. Սրբոցն Կիրակոսի և մօրն Յուդիտայ, և Գոր- դիոսի, Պողիբտոսի և Գը- րիգորի: Հարց մար. դձ. ք:	Կ	ԼԹ	
4	23	Ուր. դձ. պհք. Հրց. հնգ. աձ.	Ճ	Գ.	
5	24	Շք. դկ. Սրբոց Հայրապե- տացն Աթանասի, Կիւրդի և Գրրգորի աստուածա- բանին: Անգղ. եւ Լ. Ագա- թայ կուսին:	Ճ	ԳԵ	
6	25	✠ Կիր. աձ. Բ. զկնի Ծննդ. Հարց. գկ. Այսօր զեկաւ Տկր. յերկնից. կ. ցվերջն: Հարսանիք: Յ.* Գրիգո- րի աստուածաբանին. Լ. Տորոթեայ կուսին:	Դ	ԳԶ	
7	26	ԲՁ. աղ. Սրբոց Վահանայ Գողթնացոյն, Եւզիներայ	Կ	ԳԸ	

L 0

ՅՍԻՆՎԱՐ

S Գ

կուսին, և հօր նորա և Փի-
լիպպոսի, մօրն Կղօղեայ,
և երկուց եղբարցն Սեր-
գեայ և Ապիտոնի : Հարց
մարտ. ղկ. ա :

8 27

Գջ քձ. Սրբոց Եւզինէոսի,
Մակարիոսի, Վաղերիոսի
Կանդիտոնի և Ակիւղա-
սայ. և Սրբոցն Անդրէի զօ-
րավարին, և բանակի նո-
րին, և Կալինիկոսի և Գո-
մետեայ վկայիցն : Հարց
մար. ղկ. ք : Յ.* Դարձ
նշխարացն Յովհաննէոս
Ոսկեքերանի :

Λ ԳԷ

9 28

Գջ. քկ. պհք : Հրց. աղց, աձ.
Սն. Բն. ժ. 3, ր. 19.
Փոփոխական օղք

Գ ԳԸ

10 29

Եջ. գձ. Սրբոցն Անդրիա-
նոսի, և կնոջ նորա Անա-
տօլայ, Թէոդորոսի և Ելեւ-
թիւրոսի վկայիցն : Հարց
մարտ. աձ :

Կ ԳԹ

11 30

Ուր. գկ. Պահք : Յ. Հայրա-
պետացն Բարսղի. Գրի-
գորի եւ Յովհ. Ոսկեքեր.

ԿԿ ԳՄ

L 0

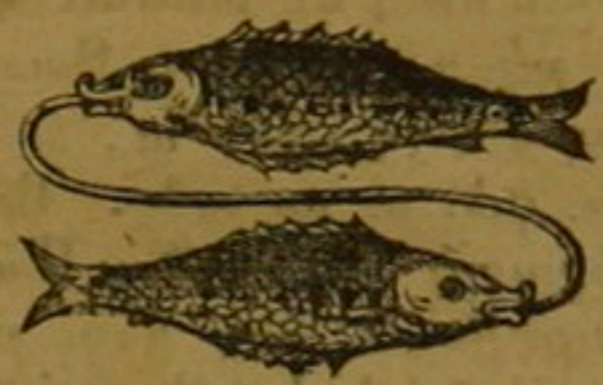
ՁԻՎԳԱՏԷ

S Գ

12 31

Շք. դձ. Սրբոյն Իսահակայ
Պարթեւի Հայրապետին
Հայոց :

ԿԿ ԳԱ

Փ Ե Տ Ր Վ Ա Ր

28

Տձ. Ծռւպար .

13 1

* Կիր. ղկ. Գ. զկնի Ծնն.
Բարեկենդ. Առաջաւորց .
հք. ե. Տէր. յերկինս .
ցվերջն : Լ. Եօրանաւնե-
րորդ կիրակի :

ԿԿ ԳԲ

14 2

Գջ. աձ Ա. օր պահոց Առա-
ջաւորաց : Հարց աղց. ալկ :
Հն. Հյ. Տեսնիրնիստաց .
եւ Յ. որոց եւ յուծուլն
պահոց յայսմ եօթնէկի :

ԿԿ ԳԳ

15 3

Գջ. ալկ. Բ. օր պահոց Առաջ.
Հարց աղց. քձ. ա :

ԿԿ ԳԴ

Լ	Օ	ՓԵՏՐՎԱՐ	Տ	Գ
16	4	Գշ. թձ. Գ. օր պհոց. Ա. ա. ա. Հարց աղց. թձ. թ. ☉ Լր. Լս. ժմ. 12 ռ. 10. Խառնակ եւ Խոնաւ	17	105
17	5	Եշ. թկ. Գ. օր պհոց Ա. ա. ա. ա. Հարց աղց. թկ. ա.	17	105
18	6	Ուր. գձ. Ե. օր պհց. Ա. ա. ա. Յիշատկ Յովհաննու Մարգարէին. Հարց հնդ. թձ. Տ. ձեւրեի կվկչ պեհաւ վա. Օր իջանելոյ ջերմու քեան արեւոյ յօդս. Տանգանք եւ մահ Մարի Ստուարի 1587.	18	105
19	7	Շբ. գկ. Սրբոյն Սարգսի զօրավարին, և որդւոյ նորա Մարտիրոսին և չորեքտա սան զինուորացն: Յայսմ. Մեհեկի: ☉ ի Զուկն ժամ 4, ռ. 21. Տ Հոք.	19	100
20	8	52° Տարեդ. ծննդ. Կիյով Գ. Թազաւորին Հօլանտայի. * Կիր. դձ. Գ. զկնի Ծնն. Հ. և. Տր. յերկ. ցվերջն Հարս: Յ. Երկուց Թեո-	20	107

Լ	Օ	ՉԻԼԴԱՏԷ	Տ	Գ
		դորոսաց վկայիցն: Լ. Չեւորայ Եպիսկոպոսի:		
21	9	Բշ դկ. Սրբոց Ատովմանց զօրավարացն.	21	107
22	10	Գշ. աձ. Սրբոցն Սիւքիա սանց վկայիցն. Հրց. մար. ակ. ա: Յ. * Հարաշարանայի Բահանայի:	22	108
23	11	Գշ. ակ. պահք. Հարց հնգ. գկ: Անգ. ծով: ☉ Վրջ. Բն. ժմ. 3. ռ. 20 Չիւնայի:	23	109
24	12	Եշ. թձ. Սրբոց Ոսկեանց քահանայից: Հարց. մար. ակ. թ: Անգ. եւ Լ. Մասա քիայ առաջելոյն: Տօմ. Մեհեկի:	24	110
25	13	Ուր. թկ. Պահք. Հարց հանգ. թկ: Տ. ձեւրեի ասի պե սայ: Օր իջա նելոյ ջերմուքեան արե ւոյ ի ջոռս:	25	111
26	14	* Շբ. գձ. Տեառնընդառաջ: Ա. Նիրհան.	26	112
27	15	* Կիր. գկ. Ե. զկնի Ծնն. հք. և. Տ. ցվերջն. Հար-	27	112

L 0

սանիք: Անգղ. եւ Լ. Բռնն
Բարեկենդան.

28 16

Բ2. դձ. Սրբոցն Մարկո-
սի եպիսկոպոսին. Պիոնի
Քահանային, Կիւրղի եւ
Բենիամինի սարկաւա-
գացն. եւ Սրբոց վկայիցն՝
Աբդըլմսեհի, Որմզդանայ
եւ Սայենի: Հարց մար. քձ.
ա: Անգղ. Սկիզբն քա
նասնօրեայ պահոց: Յ.
նաւաստիք ե յայսմ եօր-
նեկի գոր կոչեն թիւի-
նի:

ԿԱ 112

Սկիզբն գործողութեան
Էլեֆրակ. հեռագրի 1851.

1 17

Բ2. դկ. Սրբոց Ղեւոնդեանց
քահանայից: Լ. Մարտ.

ԿԱ 110

2 18

Բ2 աձ. Պահք Լ. օր մոխ-
րոց:

ԿԱ 117

⊕ Ծն. Լս. ժամ 17, ր 4.
Պարգուրիւն օդոց

15° Տարեդարձ գահակա-
լութեան Ալեքսանդր Բ.
Կայսերամեծնայն Ռուսաց:

L 0

3 19

* Ե2. աղ Սրբոց ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ
Զօրամարաց, հազար երե-
սուն եւ վեց վկայից. եւս
Հո. Հյ. Յիշատակ ննջե-
ցելոց: Տն. Զիւհիճճէ:

ԿԱ 114

4 20

Ուր. քձ պահք. Հարց
հնգ. գձ: Տ. ձեւրեի Սա-
շիսե Պե խաթ. Օր իջանե-
լոյ. ջերմութեան արեւուն
ի հող: Հր. Վե Աթար:

ԿԱ 118

5 21

Շք. քկ. Կոստանդնուպօլ-
սոյ սուրբ ժողովոյն, հա-
րիւր յիսուն Հայրապետց:

ԿԱ 119

6 22

* Կիր. դկ. Բուն Բարեկեն-
դան. եւս Հո. Հյ. եւ Յ.

ԿԱ 120

7 23 Բ2. աճ. Ա. օր մեծ պհց: Լ.
 Թովմայիկգուիևացւոյն:
 8 24 Բ2. ալ. Բ. օր մեծ պհց.
 3. *Գիւս գլխոյ Յովհաննի-
 ան Հարապէտին.
 9 25 Բ2. թճ. Գ. օր մեծ պհց.
 (Նիկիտէ կէս օր ծով.) Տ.
 Պերսիշ Աճիւզ, Պառա-
 շանց ցուրս, որ սուր
 եօթն տէր էր նախ գիշեր.
 10 26 Ե2. թկ. Գ. օր մեծ պհց. Լ. ծով
 վասն Նահուան Մովսիսի.
 Ձ Ան. Բն. Ժ. 21, Դ. 25.
 Մրկային

121
 122
 123
 124

6° Տարեդարձ գահակա-
 լութեան Լուի-Օթոն Բ.
 Թագաւորին Պալիերայի:

11 27 Ուր. գճ. Ե. օր մեծ պհց.
 12 28 Շք. գկ. Զ. օր մեծ պհց. եւ
 Սրբոյն Թէոդորոսի զօրա-
 վարին. եւս 3*: Տճ. Գուր-
 պան Պայրաւր, 4 օր:

ՄԱՐՏ
 31

Տճ. Մարթ

13 1 *Կիր. դճ. Բ. Քառասնոր-
 դաց պահոց:
 14 2 Բ2. դկ. Ը. օր մեծ պհց.
 50° Տար. Ծն. Վիթթօր Էս-
 մանուէլ Թագաւ. Իսպիոյ:
 15 3 Բ2. աճ. Թ. օր մեծ պհց.
 16 4 Բ2. ալ. Ժ. օր մեծ պհց. Տ.
 վերջ ցրոյն պառաշանց:
 Հր. ծով վասն Եսթրայ:

125
 126
 127
 128
 129
 130

L 0
17 5

Եջ. թճ. ժԱ. օր մեծ պահոց.
Հր. Փռւրիւմ. soli յիշատակի
Եսրերայ (ՇեֆերՊայրաւ):
☉ Յեկիւն յռուսն յուսնի,
ի ժամ 21, ըոպ. 55.

Պարզ

9⁰ Տար. գահ. Վիթթօր Էմ-
մանուէլ Թագաւ. Իսալիոյ.

21⁰ Տարեդ. գահակ. Կիյօս
Գ. Թագաւորին Հօլանտայի:

18 6

Ուր. թկ. ժԲ. օր մեծ պհոց.
Հր. թ. օր Պայրաւիկն:

19 7

Շք. գճ. ժԳ. օր մեծ պահոց
Սրբոցն Կիւրղի Երուսա.

S Գ
10 131

L 0
20 8

դէմի հայրապետին, եւ
միւս Կիւրղի եպիսկոպո-
սին, եւ մօր նորա Աննայի:
Լ. Յովսէփայ Հօրն:

20 8

* Կիր. գկ. Գ. Քառաս.
պահոց: —Անտապիկն—:
Տ. Ախրրը խաւսիչն. վերջ
յիսկօրեայ մասիկն ձմրակն:

21 9

Բջ. դճ. ժԵ. օր մեծ պահոց:
Յայաւ Արեգ. Յ*. Քառաս.
սուկ Մակիակն: Անգլ. եւ
Լ. Ս. Բեկեղիկսոսի: Տ.
Նեփրոզ, (նոր օր:) Գար-
նանաւոնս եւ հասարա-
կած, այնե, սիւ եւ գիշեր
հաւասար:

22 10

☉ ի խոյն. ժամ 3, ը. 21.
Գջ. դկ. ժԶ. օր մեծ պահոց.
73⁰ Տարեդ. ձնն. Կիյօս Ա.
Թագաւորին Բրուսիոյ:

23 11

Գջ. աճ. ժԷ. օր մեծ պհոց.
Անգլ. եւ Լ. Միջիկն:

24 12

Եջ. ալ. ժԸ. օր մեծ պհոց
Անգլ. Ծով.
Ք Վեջ. Բն. ժամ 12, ը. 30:
Մերիկ եւ հողմուկն

S Գ
18 132
19 130
20 137
21 134
22 138

ՀԱՆԵԼՈՒԿ ԳՍՐՆԱՆ

ԹԻԼ 10

ՅԱՆԷԻԳ ԵՍ յԻՄԱՆԷ ԿՅԱՅԻ,
 ԲՅԱՅԳ ԱՖԻՆՅ յԱՅՆԺՄԱՄ շԻՆՈՒԱԾ ՆԷԻ՝
 ԵՐԲ ԶԻՆԱԿԻՐ Ա՝ ԻՍ ԷՄԳՈՒԳ,
 ԱՅՐՆ ԱՏԵՂԺԵԱՂ՝ զԻՄԱ ԻՆՁ ԵԳՈՅԳ:

Լ	0	ՁԻԼՀԻՃՃԷ	S	Գ
25	13	Ուր. թճ. ժԹ. օր մեծ պհց. Անգղ. ԷԼ Լ. * Առեսուսն Ս. Կուսիկ Մարիամու:	25	129
26	14	Շր. թկ. Ի. օր մեծ պհց. Սրբոյն Յովհաննու Երու- սաղէմի հայրապետին . Եւ Սրբոյն Յովհաննու Օձ- նեցւոյ հայրապետին Հա- յոց: Տօւ Արեֆ:	22	120
27	15	* Կիր. գճ. Գ. Քառաս. պահոց:—Տնեսիկ—: Հր. Ապիպ, (Գարևաւաւուս):	20	121
28	16	Բ2. գկ. ԻԲ. օր մեծ պհց. Ա. Առեղեաց .	27	125
29	17	Գ2. դճ. ԻԳ. օր մեծ պհց.	27	125
30	18	Գ2. դկ. ԻԳ. օր Միջիկ	28	122
31	19	Ե2. աճ. ԻԵ. օր մեծ պահոց.	29	120
1	20	Ուր. ալ. ԻԶ. օր մեծ պահոց. Լ. Ապրիլ: ⊕ Ծն. Զուսկ. Լս. ժ. Գր. 38. Պարզուրիկն օդոց.	30	127
2	21	Շր. թճ. ԻԷ. օր մեծ պահոց. Սրբոց քառասնից ման- կանցն, որք ի Սեբաստիա կատարեցան: Ա. Շաւս Էւ սարեւուս 255. իոսր	1	127

L 0

ՄԱՐՏ

S Գ

քուակակիկի : S. Մու-
հարրեմ եւ սարեմուս ՆՄԱՎ
քուակակիկի : Հր. Նիսան,
որ կ առաջիկա ամիս
քոս Աստուածաշնչիկի.

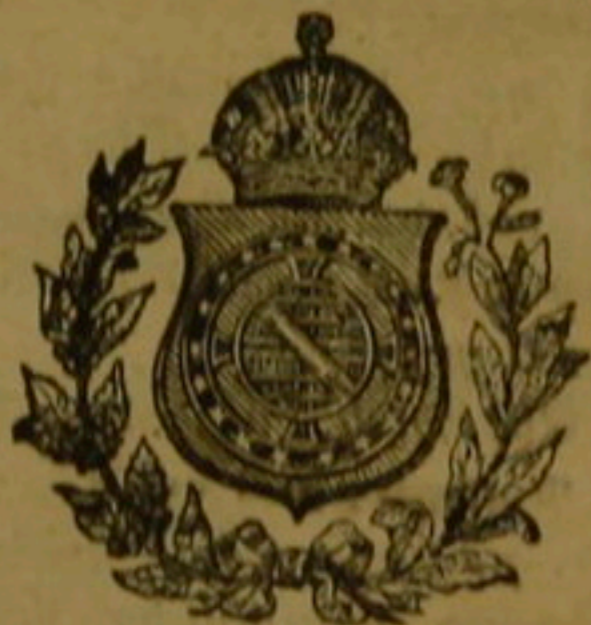
3 22 ✠ Կիր. քկ. Ե. Քառասնոր-
դաց : — Գասաւորիկի — :

4 23 Բշ. գձ. ԵԹ. օր մեծ պհց. Դ 129

5 24 Գշ. գկ. Լ. օր մեծ պհց. Լ. 2 100
Վիշննցիոսի Յերերեանի :

6 25 Դշ. դձ. ԼԱ. օր մեծ պահց. 0 101
Հո. Հյ. եւս Ե. *Աւետարանի.

7 26 Եշ. դկ. ԼԲ. օր մեծ պհց. 7 102

39⁰ Տար . գահ . ՓԷՏՐՕ
Բ . Կայսեր Պրագիլիոյ :

L 0

ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ

S Գ

8 27 Ուր. ւձ. ԼԳ. օր մեծ պհց. Կ 103
Յերեկոյիկի Լուսաստանի :

9 28 Ծր. ակ. ԼԴ. օր մեծ պհց. Լ 102

Սրբոյ Հօրն մերոյ Գրիգորի
Լուսաւորչիկն մուան ի
վիրապն : Թագ. Յաւիտ.
Այսօր դաս :

Ս Առ. Քո. Ժ. 11, Ե. 55.

Ջուարք

10 29 ✠ Կիր. քձ. 2. Քառասնոր : 9 100
դաց պհց : — Գալստեան — :

Անգլ. եւ Լ. Ծաղկազարդ.

11 30 Բշ. քկ. ԼԶ. օր մեծ պահց. 10 107
S. Աշուրեկ կիւնիա . Ծով :

12 31 Գշ. գձ. ԼԷ. օր մեծ պհց. 11 104

Ա. ՊՐԻԼ

30

Sa. Նիսան.

13 1 Դշ. գկ. ԼԸ. օր մեծ պհց. 12 105

L 0
 14 2 Եջ. դձ. 1. Թ. օր մեծ պհց. 17 109
 15 3 Ուր. դկ. Խ. օր մեծ պհց. 12 170
 Անգղ. Ծով եւ Տօն Խա-
 չեղութեան Տեառն :
 16 4 Եր. աձ. Յիշատակ յարու- 10 171
 թեան Ղազարու : Անգղ.
 Ծով : Հր. Պատեֆ, (Խա-
 վուրսուզ Պայր.) ուրն օր :
 ☉ Աւագ շրունն շուսնի,
 ի ժամ 5, ր. 48.
 Ախորժեղի օդֆ
 17 5 ✠ Կիր. սկ. Ծաղկազարդ. 17 172
 եւս Հն. Հյ. եւ Յ : Անգղ.
 եւ Լ. Չասիկ : Հր. ք. օր
 Պատեֆի :
 18 6 Աւագ երկուշաբթի. քձ. 17 173
 Անգղ. Բ. օր Չասիկ :
 Մահ Ծրանկլիինի. 1790.
 19 7 ✠ Աւագ երեքշաբթի. քկ. 18 174
 Աւետուհի Ս. Աստուածած-
 նի : Յիշատակ սասն կու-
 սանաց : Անգղ. Գ. օր Չասիկ :
 20 8 Աւագ չորեքշաբթի. գձ. 19 170
 Յայաւ. Ահեկան :
 ☉ ի ցուղն. Ժ. 14, ր. 18.
 S. Սիքքեի Սկվիր :

L 0
 62° Տարեդ. ծն. Նախօլէոն Գ. Կայսեր Ֆրանսացոց
 21 9 ✠ Աւագ հինգշաբթի. գկ. 20 177
 Յիշատակ Ոտնալուային :
 22 10 Աւագ ուրբաթ. դձ. Յիշա- 21 178
 տակ չարչարանաց, խա-
 չեղութեան եւ Թաղման
 Տեառն մերոյ Յիսուսի Քր-
 իստոսի :
 Հր. Կ. օր պատեֆի
 ՔՎրջ. ֆառ. Ժ. 23. ր. 39.
 Պայծառ եղանակ
 23 11 Աւագ շաբաթ. դկ. ճրա- 22 179
 գալոյժ Չասիկ : Նաւա-
 կասիֆ յերեկոյի : Անգղ.
 եւ Լ. Ս. Գեորգ. Հր. ք. օր
 Պատեֆի :
 24 12 ✠ Ա. Կ. աձ. ՉԱՏԻԿ. եւս 23 179
 Հն. Հյ. եւ Յ : Ուսիֆ Կ մեզ
 եւ Հն. Հյ. միևնջեւ գՀամ-
 քարցունն. իսկ Յ. միևնջեւ
 ցՆոր կիրակի :
 25 13 ✠ Ա. Բ. Բ. 2. սկ. Բ. օր Չատ- 24 170
 կի եւս Հն. Հյ. եւ Յ.
 Յիշատակ մեռելոց : Տօն.
 Ահեկան : Անգղ. եւ Լ.

L O		ԱՊՐԻԼ	S	Ք
		Մարկոսի առեւտրական ինն:		
26	14	* ԱԳ. ԳՂ. թճ. Գ. օր Չատն. եւս Հն. Հյ. եւ Յ: Ան- կաստեղ:	50	171
27	15	ԱԳ. ԳՂ. թկ. Գ. օր Չատկի:	51	172
28	16	ԱԵ. ԵՂ. զճ. Ե. օր Չատկի: Ի ֆաղսֆա ինն եւ Ի գիւղորեւ Soli վասն արտօրեից:	52	173
29	17	ԱԶ. Ուր. զկ. Զ. օր Չատն. Յ* Soli Պարսիք Այսգլ: 52° Տարեղ. ծննդ. Ալեք- սանդր Կայսեր Ռուսիոյ.	53	174
30	18	ԱԷ. Շր. դճ. Է. օր Չատկի. եւ յիշատակ զլիսատման Յովհաննու Մկրտչին:	54	175
1	19	* ԲԿ. Նոր Կիրակէ. դկ. Ը. օր Չատկի. Անգղ. եւ Լ. Soli առաքել. Փիլիպպոսի եւ Յակոբայ եւ Մայիս: Տ. Սեֆեր: ⊙ Յն. Լս. Ժ. 1, ր. 4. Անձրեւաբեր հողմուցի:	1	176
2	20	ԲԲ. ԲՂ. աճ. Թ. օր յինանց: Ա. Աղամ. Հր. Ետն:	2	177
3	21	ԲԳ. ԳՂ. ալ. Ժ. օր յին: Անգղ. եւ Լ. Գիւս Խայ:	3	178

L O		ՄԵՅԻՏ	S	Խ
		43° Տարեղ ծննդ. Շառլ Ժե. Թալաուորին Շուէթ եւ Նորվեկիոյ.		
4	22	ԲԳ. ԳՂ. թճ. ԺԱ. օր յին	4	179
5	23	ԲԵ. ԵՂ. թկ. ԺԲ. օր յին. Յ. * Ս. Գեորգ: Տ. Խրսրեղեղ.	5	1
6	24	ԲԶ. Ուր. զճ. ԺԳ. օր յին. 22° Տարեղ. գահակալու- թեան Պարսից Շահին:	6	2
				
7	25	ԲԷ. Շր. զկ. ԺԴ. օր յին. Յ. * Մարկոսի Առեւտրանն:	7	3
8	26	* ԳԿ. Աշխարհամատրան Կիր. դճ. — Կանաչ կիր— Ս. Ս. Գն. Ժամ 18, ր. 38. Ախորժեղի աւուրք.	8	4
9	27	ԳԲ. ԲՂ. դկ. ԺԶ. օր յինանց	9	5
10	28	ԳԳ. ԳՂ. աճ. ԺԷ. օր յին.	10	6
11	29	ԳԴ. ԳՂ. ալ. ԺԸ. օր յին.	11	7
12	30	ԳԵ. ԵՂ. թճ. ԺԹ. օր յին.	12	8

L 0

ՄԱՅԻՍ

S Խ

Մ Ա Յ Ի Ս

31

Տձ. Մայրս.

13	1	ԳԶ. Ուր. թղ. Ի. օր յիև.	17	9
14	2	ԳԷ. Շբ. գձ. ԻԱ. օր յիև. Յ*Գիւս նշիւ. Աքսնասի	18	10
15	3	✠ ԴԿ. Չորրորդ կիրակէ գղ.— Կարմիր կիրակէ—: Հր. երկրորդ Խամոռնառնգ: ⊕ Լր. Լս. ժւ. 12, ր. 50. Պարգուքիւն օդոց .	19	11
16	4	ԴԲ. ԲԶ. դձ. ԻԳ օր յիևանց:	17	12
17	5	ԴԳ. ԳԶ. դղ. ԻԴ. օր յիև.	17	13
18	6	ԴԴ. ԴԶ. աձ. ԻԵ. օր յիևանց: Յ. *Կիսասլեկնիւսի:	18	14
19	7	ԴԵ. ԵԶ. աղ. ԻԶ. օր յիև.	19	15
20	8	ԴԶ. ԲԷ. թձ. ԻԷ. օր յիև. Յայաւ. Մարտի: Յ* Յով- հակնու Աւեսարան շիւն:	20	16

L 0

ՍԷՅԷՐ

S Խ

21	9	ԴԷ. Շբ. թղ. ԻԸ. օր յիևանց. ⊙ յԵրկաւորն. ժւ. 14, ր. 13. Տ. ձեւգա:	21	17
22	10	✠ ԵԿ. Հինգեր. Կիրակէ. գձ. Տօն Երեւման Խաչիւն: ⊕ Վ. Բն. ժ. 12, ր. 47. Պարգ եւ ջերմ.	22	18
23	11	ԵԲ. ԲԶ. գղ. Լ. օր յիև.	22	19
24	12	ԵԳ. ԳԶ. դձ. ԼԱ. օր յիև. Յ1 ⁰ Տարեդ. ծննդ. Վիկթօ- րիա Թագուհւոյն Անգլիոյ:	22	20
25	13	ԵԴ. ԴԶ. դղ. ԼԲ. օր յիև. Անգլ. Ծով: Տօն. Մարտի:	20	21
26	14	ԵԵ. ԵԶ. աձ. ԼԳ. օր յիև. Անգ. եւ Լ. Համբարձնաւ.	27	22
27	15	ԵԶ. Ուր. աղ. ԼԴ. օր յիև.	27	23
28	16	ԵԷ. Շբ. թձ. ԼԵ. օր յիևանց:	28	24
29	17	✠ ԶԿ. Վեցերորդ կիր- ակէ. թղ.	29	25
30	18	ԶԲ. ԲԶ. գձ. ԼԵ. օր յիև: ⊕ Ծ. Լ. ժամ. 16, ր. 32. Բարեխառն եղանակ	29	26
31	19	ԶԳ. ԳԶ. գղ. ԼԸ. օր յիևանց: Տ. Տեպիւշ կվվիւ: Հր. Սի- վան:	29	27
1	20	ԶԴ. ԴԶ. դձ. ԼԹ. օր յիև.	29	28

L 0

ՄԱՅԻՍ

S Խ

1. Յուզնիս. Ա. Շքար :

2 21 ✱ ԶԵ. Ե2. ղԿ. ՀԱՄԲԱՐՁՈՒ-
ՄԸՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ. Խ. օր յի՛ն.
Եւս Հո. Հյ. եւ Յ. Վիճակ:
Յ. Կոստանդիանոսի եւ
Հեղիսեայ.

3 22 ԶԶ. Ուր. աճ. ԽԱ. օր յի՛ն:
Պահք :

4 23 ԶԵ. Շք. սկ. ԽԲ. օր յի՛նանց:
Անգղ. Ծով :

5 24 ✱ ԵԿ. Եօթներորդ կիւրա-
կէ. ղճ. Երկրորդ Ծղա-
կազարդ եւս Հո. Հյ :
Եշաստեղ : Անգղ. եւ Լ.
Հոգեգայռուս : Հր. Սաւվօթ,
կամ Պեկիսկոսկ, (Կիւր
Պայրամը) :

10⁰ Տարեդ Ագգ. Սահ-
մանադրութեան Հայոց :

6 25 ԵԲ. Բ2. ղԿ. ԽԴ. օր յի՛ն.
7⁰ Տարեդ. գահ. Ժօրժ Ա.
Թագաւորին Հելլենացւոց :

7 26 ԵԴ. Գ2. ղճ. ԽԵ. օր յի՛ն.
Չ Ա. Բ. Լ. ժամ 5, ր. 47.
Մերք պարզ մերք աճարեւ :

8 27 ԵԴ. Դ2. ղԿ. ԽԶ. օր յի՛ն.

L 0

ՐԵՊԻԼ ԷՎՎԷԼ

S Խ

9 28 ԵԵ. Ե2. ղճ. ԽԷ. օր յի՛ն.
Երկնայիկ վիճակ, ի յի-
շասակ վիճակաւ ղնւտու-
թեան Մասսաթիայ առա-
փելոյն :

10 29 ԵԶ. Ուր. ղԿ. ԽԸ. օր յի՛ն. Պհք :

11 30 ԵԸ. Շք. աճ. ԽԹ. օր յի՛ն.
Անգղ. եւ Լ. Բառնաքայ
առափելոյն : Տ. Միվոնս :

12 31 ✱ Կիր. սկ. ՀՈԳԵԳԱԼՈՒՍ,
Պեկիսկոսկ. եւս Հո. Հյ.
եւ Յ. Կիւր solուսնաւր:
Բարեկենդ. Եղիական պից
Լ. Soli Ս. Երորդուրթեան :

Յ Ո Ւ Ն Ի Ս

30

Տճ. Հագիրան.

13 1 Բ2. ղճ. Բ. օր Հոգ. եւ պիք.
Յ. ուսիք յայսմ եօթնեկի.
● Լ. Լ. ժամ. 19. ր. 24.

L 0		ՅՈՒՆԻՍ		S W	
		Հողմուցի եւ մերիկի			
14	2	Գ ₂ . թկ. Գ. օր Հոգ. Պատիք:	10	21	
15	3	Գ ₂ . գձ. Գ. օր Հոգ. Պատիք:	11	22	
16	4	Ե ₂ . գկ. Ե. օր Հոգ. Պատիք:	12	23	
		L. Soli սուրբ Հաղորդու քեան: (Կիւր թանաչրը): 22 ⁰ Տար. գահ. Պիոս Թ. Պապին Հոռվմայ:			
67	5	Ուր. դձ. 2. օր Հոգ. Պատիք:	13	24	
18	6	Շբ. դկ. Ե. օր Հոգեգալստ.	14	25	
		Պատրիարքա Վաթեղոյի. 1815.			
19	7	* Կիր. աձ. Ս. Կիւրակէ	15	26	
		Յարուծեան, և յիշատակ Եղիայի մարգարէին: Հք. ս. 8. Առաջին պսակ. Հար- սանիք յինի: Հո. Հյ. Soli Ս. Երրորդութեան: Յ. Բա- րեկեղան Առաքելոց: Յայս. Մարգար:			
20	8	Բ ₂ . ալ. Սրբոց Կուսանացի	16	27	
		Հոսիսիմեանց: Յ. պահի Առաքելոց, առաւ 21: 33 ⁰ Տարեդ. գահ. Վիկոր- րիա Թագուհ. Բրիտանիոյ:			
21	9	Գ ₂ . թձ. Սրբոց Կուսանացի	17	28	
		Քայիանեանց: Ամառ-			

L 0		ԲԵՊԻԼ ԷՎՎԵԼ		S W	
		նախնաք եւ Արեւադարձ Յե- րեկեկի սկսի կարճակալ եւ գիշերն երկարի: Տ. Ծաւրի Սայթ եւ Սկիզբն առա- սնքեան ջուրց Նեղոսի: Ը Վ. Բ. Լս. ժամ. 4, ր. 40. Պայծառ եւ ջերմագին: © ի Խեցգեթին: Ժմ. 22, ր. 22. Տ. Սերեքան:			
22	10	Գ ₂ . թկ. Պատիք: Հրց. աձ. ս.	18	29	
23	11	Ե ₂ . գձ. Սրբոց Յովհաննու	19	30	
		Կարապետին, եւ Աթանա գինեայ եպիսկոպոսին: Անգլ. Ծով:			
24	12	Ուր. գկ. Պատիք: Հրց. Հանգ.	20	31	
		ակ. Տօլ Մարգար: Անգլ. եւ Լ. * Ծնունդ Յովհանն- նու Մկրտչին:			
25	13	Շբ. դձ. Սրբոց Գրիգորի	21	32	
		Լուսաւորչին մերոյ ելն ի վիրապէն: Պատրիարք Սուրբեղոյի. 1856 9 ⁰ . Տարեդ. գահ. Սուրբան Ապ. իւլ-Ագիգ Կայսեր եւ Ինքնակալին Թուրքիոյ:			

ՀԱՆԵԼՈՒԿ ԱՄՐԱՆ

Թիւ 11

Տարին գրկած՝ նախդիր մի եմ,
 Երբ սիրսս բառնաւ՝ յսակ իւր եմ.
 Եօթանս երեքն թէ դարձրնես,
 Մազ մնայ, որ անունս հանես :

Լ 0

ՐԷՊԻԼ ԷՎՎԷԼ

Տ Խ

26	14	✱ Կիր. ղի Բ. Տօն Կաթուղիկէ Եկեղ. Ս. Էջմիածնի: Հարսնի:	ՇՎ	ՕՄ
27	15	ԲՂ. աճ. Ս. մանկանցն Բեթլէ- նէմի և Ակակիոսի վկային, Մովկիմայ քահանային, և Կողրատիոսի զինաւորին:	ՇԼ	ՕԶ
28	16	ԳՂ. աղ. Ս. Կուսանացն Նու-	ՇԳ	ՕՕ

նեայ և Մանեայ: Ա. լիգ. Ծոռ:
 33⁰ Տար. թագադր Վ. իկդո

L 0

ՅՈՒՆԻՍ

S Խ

րիա Թագուհւոյն Անգլիոյ:

29 17

Բշ. քձ. Պհր. Հարց աձ. ք. Անգլ. եւս Լ. *Առաքելոցն Պետրոսի եւ Պողոսի:

Բ. օԴ

⊕ Ծն. Լս. ժամ 6, ր. 00.

ՈՐՏՄՈՒՆԻՖ

30 18

Եշ. քկ. Ս. Իշխանացն Սահակայ եւ Յովսէփայ, ե Ս. վկայիցն Սարգսի եւ Բարգոսի: Հրց. վար. աձ: Տ. Բեպիշի ախար. Հր. Թամուզ:

Վ. օԿ

1 19

Ուր. գձ. Պահր: Հարց. Հանգ. քձ: Ա. Նախայ: Լ. Յուշիս:

Բ. օԼ

2 20

Շր. գկ. Սրբոյ Մեծին Ներսէսի Հայրապետին Հայոց, ե Սահայ եպիսկ. Անգ. եւ Լ. Այցեղուքիւն Ս. Կուսիս:

Բ. օԳ

3 21

* Կիր. դձ. Գ. Հք. ա. Տ. Բարեկենդան Լուսաւորչին

Ճ. Դ.

4 22

Բշ. դկ. Պահր. Սրբոցն Եպիփանու Կիպրացւոյն, Բարեւայ հայրապետին եւ Երից աշակերտաց նորին:

Օ. ԴԵ

94° Տար. Անկախութեան Միացեալ — Նահանգացն:

L 0

ԲԷՊԻԼ ԱԽԸՐ

S Խ

5 23

Գշ. աձ. Պահր. Կոստանդիանոսի Թագաւորին, ե մօր նորա Հեղինեայ:

Դ. Կ

6 24

Գշ. սկ. Պահր: Հարց. ապ. աձ. գ: Հն. Հյ. եւ Յ* Ծնունդ Յովհանու Մկրտչիս:

Վ. Կ

Ս. Բ. ժամ. 11, ր. 0. Պարգ եւ երբեմն խառն

7 25

Եշ. քձ. պահր: Սրբոցն Թէոդիտոնի գաղատացւոյն, ե Թալիլեայ բժշկին, ե Եօթն կուսանացն՝ որ յԱնկիւրիա կատարեցան: Հարց. մարտիրոս. սկ. ա.

Լ. ԿԵ

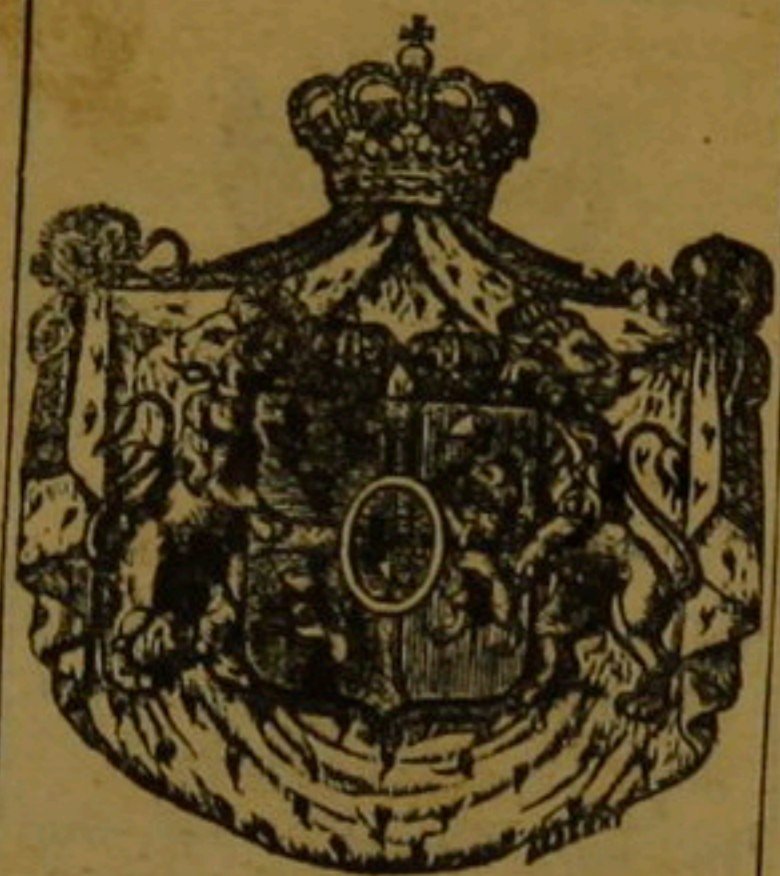
8 26

Ուր. քկ. Պհր: Հրց. հն. քկ. 11, Տար. գահ. Շառլ ԺԵ. Թագ. Շուլսի — նորվէկիոյ:

Գ. ԿԶ

Լ 0

Տ Խ

9 27 ✱ Շր. գձ. Գիւտ նշխարաց Սրբոյ Հօրն մերոյ Գրիգորի Լուսաւորչին :

10 28 ✱ Կիր. գկ. Գ. Հր. ա. Տ. Հարսանիք :

11 29 Բշ. դձ. Սրբոց վկայիցն Անտօնինոսի Թէոփիլոսի, Անիքստոսի, եւ Փոտինոսի: 3.*Առաքելոցն Պետրոսի եւ Պողոսի: Հրց մար. ալ ռ.

12 30 Գշ. դկ. Սրբոցն Գանիէլի մարգարէին, և երից մանկանցն՝ Սեղրաքայ, Մի-

Լ 0

Տ Խ

սաքայ և Ս.բէթնաքովի: Հարց. մարտ. թձ.ա: Յ.* Երկոսասան Առաքելոց: Իժամ 3. ռ. 18. խաւարի յուսիկն գժամ 6, ռ. 58.

ՅՈՒԼԻՍ

31

Տն. Թեմնուզ.

13 1 Գշ. աձ. Պահք: Հարց ապ. աձ. գ. Ըր. Լս. Ժամ 5, ռ. 8. Պարզ եւ զերմ: Մահ Օրլէանի դեսին. 1842

14 2 Եշ. ալ. Սրբոց Թարգմանչացն մերոց Սահակայ և Մեսրոպայ: Յ.* Գիւտ Տիոյ Ս. Աստուածածնի: Բայֆայուան Պասդիյի

Լ	0	ՅՈՒԼԻՍ	S	Խ
		բանսին ի Փարիզ. 1789.		
15	3	Ուր. բձ. Պհբ: Հրց. հնգ. գձ.	17	ԿԵ
16	4	Շբ. քկ. Ս. Տրդատայ Թագաւորին մերոյ և Աշխէն տիկնոջն, և Խոսրովի դիստոյն:	18	ԿԶ
17	5	* Կիր. գձ. Ե. Գիւտ տրփոյ Ս. Աստուածածնի: Հարսնիք: Հր. Ծոմ վասն առմանն Երուսաղեմի:	18	ԿԷ
18	6	Բշ. գկ. Սրբոցն Կալիստրատոսի, և քառասուն և ինն Վկայիցն, և Ղուկ կիանոսի քահանային: Հարց մարտ. բձ. ք. 29 ⁰ Տար. Թագաղ. Փետրո Բ. Կայսեր Պրագիլիոյ:	19	ԿԸ
19	7	Գշ. դձ. Սրբ. Հաբարիայ մարգարէին: Յայսմ. Հր: rnsից Յ. * Ս. Կիրակեայ:	20	ԿԹ
20	8	Դշ. դկ. Պահբ: Հարց ապ. աձ. Ե: Անգլ. եւ Լ. Մարգարիսայ կուսիսն: Ք Վ. Բն. ժամ. 8, r. 36. Պարզ եւ որոսմունս	21	Վ
21	9	Եշ. աձ. Սրբոյն Եղիսէի մարգարէին:	22	ՎԱ

Լ	0	ԲԵՊԻԼ ԱԽԸՐ	S	Խ
22	10	Ուր. ալ. Պահբ: Հարց. Հն. գկ: Անգլ. եւ Լ. Մարիամնու Մագրաղեմացուն:	22	ՎԲ
23	11	Շբ. բձ. Սրբոց Երկոտասան Առաքելոցն Քրիստոսի, և սրբոյն Պողոսի երեքտասաներորդ առաքելոյն: Անգլ. Ծոմ: Յ. * Եւփիսեայ կուսիսն: ☉ յԱռիւծն ժ. 9, 28. Տ. Էսէս.	23	ՎԳ
24	12	* Կիր. քկ 2. Հք. ա. 8. Բարեկենդան Վարդապետի: Տոմ. Հրոսից:	24	ՎԴ
25	13	Բշ. գձ. Ա. օր պհց. Վարդ. Հրց ապ. աձ. գ: Անգլ. եւ Լ. Յակովբայ առաքելոյն:	25	ՎԵ
26	14	Գշ. գկ Բ. օր պհց. Վարդ. Հրց ապ. ալ ա. Անգլ. եւ Լ. Աննայի մօր Ս. Կուսիսն:	26	ՎԶ
27	15	Դշ. դձ. Գ. օր պհց. Վարդ. Հարց ապ. ալ. ք.	27	ՎԷ
28	16	Եշ. դկ. Դ. օր պհց. Վարդ. Հարց ապ. ալ. գ: ☉ Ծն. Լս. ժամ 18. r. 4, Տօրագին աւուրք.	28	ՎԸ

29	17	Ուր. աճ. Ե. օր պհց. Վար. Հրց. Հանգ. դձ. Ե. *Մարիակուայ Կուշիկն: Լ. Մարքայի ֆեռնի Հագարու: Տ. Էվիկիի էյանը պահուր. Սկիզբն առուրց Շնիկ աստեղն եւ ձեւագիլ էվիկի: Հր. Ար.	S	17
30	18	Շք. ալ. Յիշատակ Տապանակին հնոյ և տօն նորոյս Սուրբ Եկեղեցւոյ. Եւրապայի.	Կ	18
31	19	* Կիր. թձ. Վարդապետ. եւս Հն. Հյ: Ա. Համար:	Գ	19
1	20	* Բշ. թկ. Բ. օր Վարդա. Յիշատ. մեռելոց: եւս Հն. Հյ: Յ. Եղիայի մարգարէիկն: Լ. Օգոստոս:	Զ	20
2	21	Գշ. գձ. Գ. օր Վարդ.	Ծ	21
3	22	Գշ. գկ. Պահք: Հարց ապ. ալ դ:	Ծ	22
4	23	Եշ. դձ. Սրբոյն Եսայեայ Տարգարէիկն: Լ. Սրբոյն Իովնիկոսի: Ս. Բն. ժամ. 15, ր. 44. Պարզ եւ մերք մնձրել	Կ	23

5	24	Ուր. թկ. Պահք: Հարց Հանգ. թկ: Անգլ. Ծով: Տ. Ախրըր էյանը պահուր: Վերջ աւրց շնիկ աստեղն: Ընտրութիւն Օուլեանի դրֆտոյն Լ. Ֆիլիպի ի խնամակալ. Ֆռանսայի. (1850).	S	24
6	25	Շք. աճ. Սրբոյն Թադէոսի Առաքելոյն, եւ Սանդիտոյ կուշիկն: Յ. *Աննայի մօր Ս. Աստուածմեծի: Անգլ. եւ Լ. *Այրապետութիւն Տեանն:	Գ	25
7	26	* Կիր. ալ. Բ. զկնի Վար. Հր. ա ս. Հարսակիֆ: Յ. Ս. Պարսագեղեայ: Հր. ծով վասն գերոշքեան	Կ	26

եւ աւերման Երուսաղեմի (Գարա Պայրաւ) :

8 27 Բշ. թձ. Սրբոցն Կիպրիանոսի եպիսկոպոսին, և քառասուն և հինգ վկայիցն, և սրբոց կուսանացն Յուստիանեայ, Եւսիմեայ և Քրիստինեայ . Հարց. մար. թկ. ա : Յ. *Պանդաշեռնի թժշկին : (Փանայիր Նիկովիդիոյ վանուց) :

9 28 Գշ. թկ. Սրբոցն Աթանագինեայ եպիսկոպոսին, և տասն Աշակերտացն, և հինգ Վկայից : Հարց. մար. թկ. ք :

10 29 Դշ. թձ. Պահք : Անգղ. եւ Լ. Հաւրեւնիոսի վկային :

11 30 Եշ. զկ. Սրբոց նախահարցն Ադամայ, Աբելի, Սեթայ, Ենովսայ, Ենովքայ, Նոյի, Մելքիսեդեկի, Աբրահամու, Իսահակայ, Յակովբայ, Յովսէփայ, Մովսէսի, Ահարոնի, Եղիազարու, Յեսուայ, Սամուէլի,

Սամիսոնի, Յեփթայեայ, Բարակայ, Գէդէօնի, եւ այլոց սրբոց նախահարց : Յ. Բարեկենդան Ս. Աստուածածնի :

⊕ Լր. Լս. ժամ. 16, ր. 14.

Տօբագին աւուրք :

12 31 Ուր. դձ. պահք . Հարց. հանգ. աձ. 10 100

ՕԳՈՍՏՈՍ

31

Տձ. Առօսնու.

13 1 Եր. ղկ. Սրբոց Որդւոց և Թողանց սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին մերոյ Արիստակէսի, Վրթանէսի, Յուսկան, Գրիգորի և Գանիէլի : Յ. Սկիզբն պահոց Ս. Աստուածածնի :

Լ	Օ		Տ	Խ
14	2	* Կիր. աձ. Գ. զկնի Վար. Հր. ք. Տ. Հարսանիի:	17	102
15	3	Բշ. աղ. Սրբոց Մակարայեցւոցն՝ Եղիազարու քահանային, Շմաւոնեայ, և Եօծն որդւոց նորին: Հարց մարտիրոս. գձ. ա.	18	103

Լ. Վերափոխումն Ս. Աստուածածնի.

Բաղափական տօնախմբութիւն ի Ֆռանսայ յանուն Նաբոլեոնի:

16	4	Գշ. քձ. Սրբոց երկոտասան	19	104
----	---	-------------------------	----	-----

Լ	Օ		Տ	Խ
	0	Մարգարէցն Ովսեայ, Ամովսայ, Միքիայ, Յովելեայ, Աբդիուլ, Նաւումայ, Ամբակումայ, Յօնանու, Սուփոնիայ, Անգեայ, Զարբիայ և Մաղաքեայ:		
17	5	Գշ. քղ. Պահք: Հարց ապ. աղ. գ.	20	100
18	6	Եշ. գձ. Սրբոց Սուփիայ և երից դատերացն Պիստոսի, Ելպիսի և Ագապի: Հրց. մար. դձ. ա: Յայս. Աշխաց Յ* Այրակերպուքիւ և Տոն.	21	107
19	7	Ուր. գղ. պահք: Հարց հանգ. աղ. Ք Վ. Բռ. Ժ. 15, Դ. 31: Տօրագին օդ	22	107
20	8	Շր. դձ. Եփեսոսի սուրբ Ժողովոյն երկու հարիւր Հայրապետացն:	23	108
21	9	* Կիր. գղ. Գ. զկնի Վար. Հր. ա. ք. Տ. Բարեկենդան Ս. Աստուածածնի պահցն:	24	109
22	10	Բշ. աձ. Ա. օր պից Սուրբ Աստուածածնի: Հրց ապ. քձ. Տ.	25	110

7 26 ԳՂ. աճ. Պահք: Հց. ապ. քկ. ա. 11 127

14° Տարեդարձ քազադրու-
թեան Ալեքսանդր Բ. Կայ-
սեր Ռուսիոյ .

8 27 ԵՂ. ալ. Սրբոյն Երեմիայ 12 127
մարգարէին: Անգղ. եւ Հ.
Ծնունդ Սուրբ Կռսիկն
Մարիամնու:

9 28 Ուր. քճ. Պահք: Հարց 12 128
հանգ. գճ:

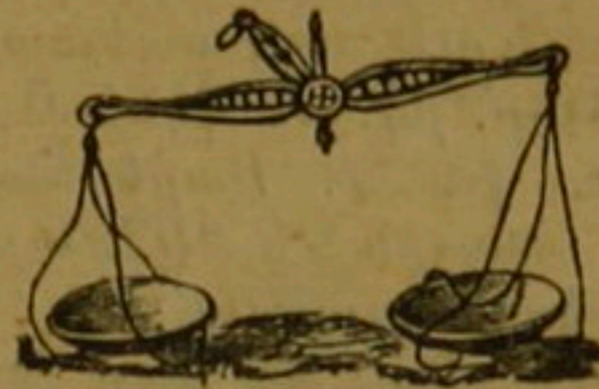
10 29 Շր. քկ. Սրբոց առաքելոցն 12 129
Թովմայի, Յակոբայեւ Շր
մաւոնի: Յ *Գլխասունն
Յովհ. Կարապետիկն պահի:

☉ Լր. Լս. Ժմ. 5, ր. 50.
Պարգ եւ Պայծառ

11 30 * Կիր. գճ. Գ. զկնի Վեր. 10 12.
Գիւտ գօտւոյ սուրբ Աստ-
ւածածնին: Հարսանիք:

Տօն անուան Աղեքսանդր
Բ. Վեհ. Կայսեր Ռուսիոյ:

12 31 ԲՂ. գկ. Սրբոյն Ստեփան- 17 121
նոսի Ռւնեցւոյն, և սրբ-
րոց վկայիցն Գոհարինեայ
Ծամիդոսի, Տուքիկոսի, և
Ռատիկոսի: Հարց մար.
դճ. ք. Յ *Գլխս գօտւոյ
Ս. Աստուածածնիկն:

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

30

Տճ. Իշուղ.

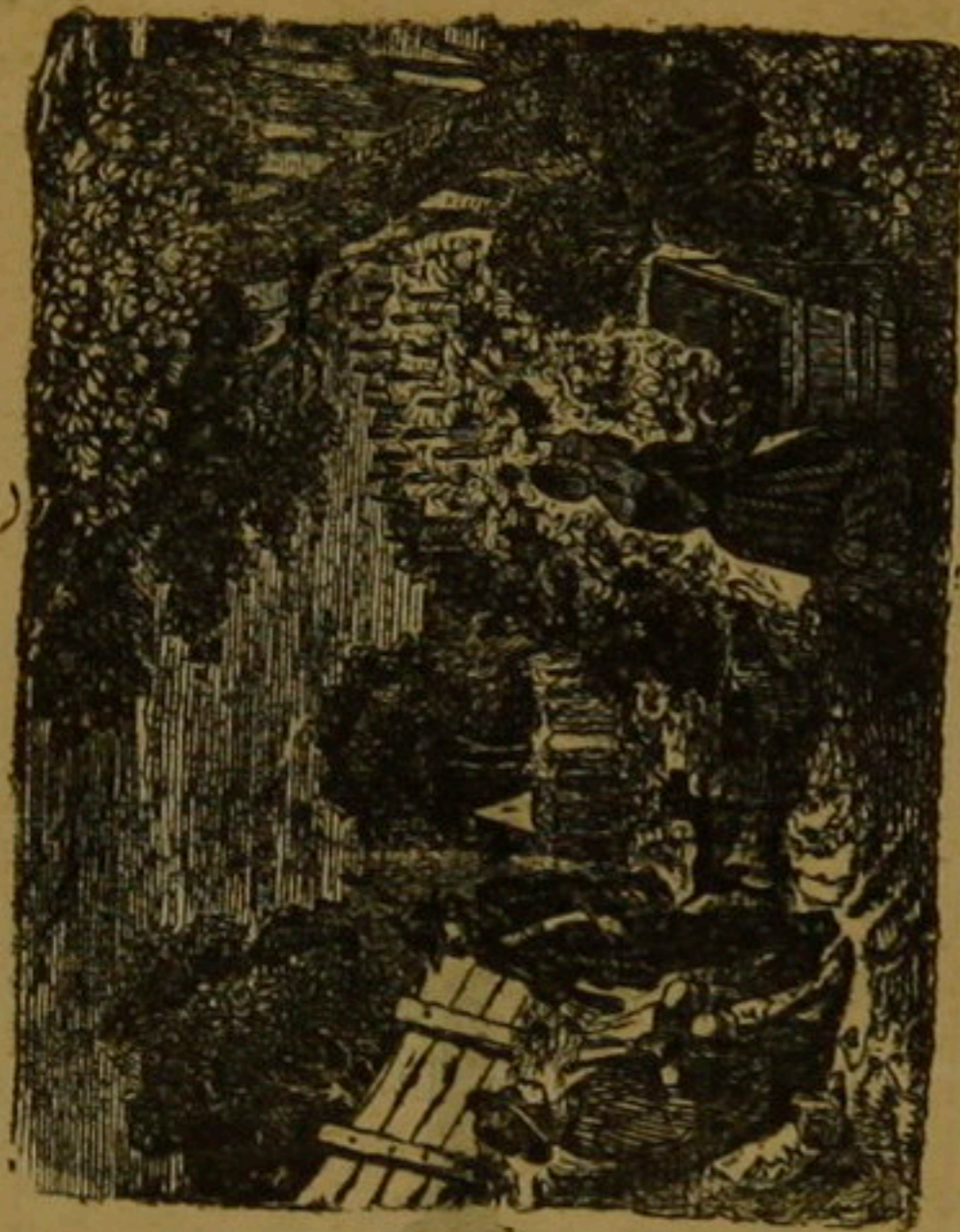
13 1 ԳՂ. դճ. Սրբ. մարգարէիցն 17 122
Եզեկիէլի, Եզրի և Հարա-
րիայ' հօրն Յովհաննու
Վերտչին: Յ.* Սիսեոնի

Սիւնակեցւոյն եւ եկեղե-
ցական տարեւոյս ևնցա:

14 2 ԳՂ. դկ. Պահք: Հարց. ապ. 18 122

Լ	0		S	Խ
		բկ. ք: Անգլ. եւ Լ. Խաչ- վերաց:		
15	3	Եջ. աճ. Սրբոցն Յովհաննու Կարապետին եւ Յովբայ արդարոյն:	19	132
16	4	Ուր. ալ. Պհք: Հրց. հնգ. գկ.	20	130
17	5	Շք. քճ. Նիկիոյ սուրբ Ժո- ղովոյն, երեք հարիւր տա- սըն և ութ հայրապետացն:	21	137
18	6	* Կիր. բկ. Դ. զկնի Վեր. հք. ք. Տ. Բարեկենդա. Ս. Խաչին: Յ * Միսայեղի Հրեշտակապետին: Ք Վր. Բն. Ժ. 9, ր. 20. Խառն եղանակ	22	137
19	7	Բջ. գճ. Ա. օր պահոց Խաչի: Հարց. ապ. բկ. գ.	22	138
20	8	* Գջ. գկ. Բ. օր պհց. Խաչ: Ծնունդ Ս. Աստուածնի եւս Հն. Հյ. եւ Յ. Անգ. Ծով.	22	139
21	9	Գջ. դճ Դ. օր պհց Խաչի. Անգլ. եւ Լ. Մասթեոսի Ա- շեստանց: Հրց. ապ. բկ. դ.	20	120
22	10	Եջ. դկ. Դ. օր պհց Խաչին. Յայաւ. Հոռի: Հարց. ապ. քգ. Ե.	27	121

Լ	0		S	Խ
23	14	Ուր. աճ. Ե. օր պհց Խաչի: Հարց Հանգստեան. դճ. Աշևանանուս եւ Հասա- րակած, այն և սիւ եւ գիշեր հաւասար: Տճ. Կիւզ այլար. որ ևն աշևանայիև աւիսի. Օի Կշիռն. Ժ. 13 ր. 8. Տ. Միգան:	27	125
24	12	Շք. ալ. Տօն եկեղեցւոյ Ի Նաւակատիս սրբոյ Խաչին:	28	127
				
25	13	* Կիր քճ. ԽԱՉԱԵՐԱՑ. եւս Հն. Հյ: Տօն Չարիսա- փան Ս. Աստուածածնի Վանաց Արմաշու: Օն. Լս. Ժ. 14. ր. 35. Հողմուկ և անձրեւ	29	122

ՀԱՆԵԼՈՎԿԿ ԱՇՆԱՆ

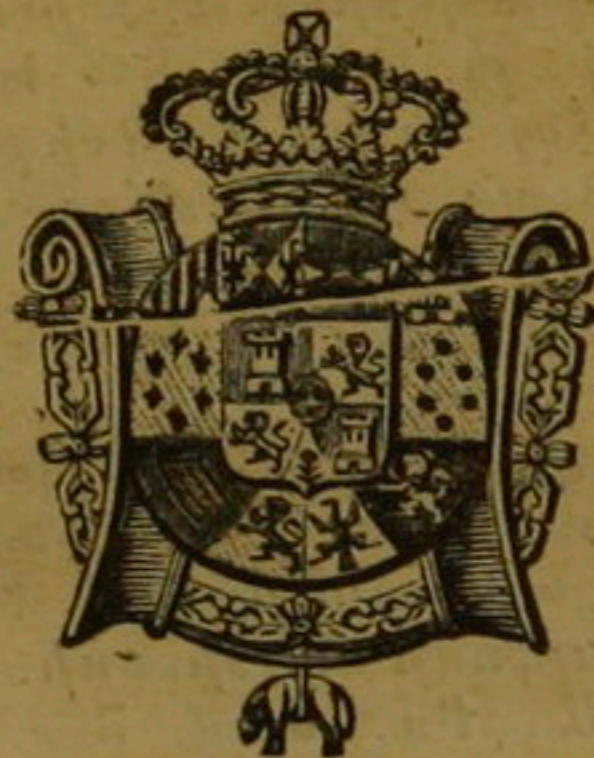
ԹԻՒ 12

Աչքրս կրնսիկ , գանգրս սափկիկ ,
 Եմ անլեզու եւ անսօսիկ .

Խօսիւքս քարեմ գհոյլս ի ձիգ ,
 Անդ , ուր դեռ չ'են հասած Մարդիկ :

Լ 0
 26 14

* Բշ. քկ. Տօն Խաչի : Յի
 շատակ Մեռելոց . ևւ Նո .
 Հյ : Յ . * Խաչվերաց , պահի
 և անցա աշուր : Տ . Բեճեպ
 (իւջ աշար) : Հր . Թշրի
 ևւ սարեմոս 5631 քուս-
 կանի անցա :

3⁰ Տար. արսօնութեան Ագ-
 գային Վարչութեանն Հօն
 կարիացոց ընդ գերիշա-
 նութեամբ Կայսեր Աւսր .
 Եւթագաւորին Հօնկարիոյ :

27 15

* ԳՁ. գձ. Տօն Եկեղեցոյ :

S Խ
 1 120

2 127

0
 Soul. Հոռի: Հր. Բ. or
 Saurkalsi:
 28 16 Բշ. զկ. Պհք. Տօն Եկեղեց. Հր.
 ծով վասն սպանման Գո-
 թողիկայ որդւոյ Ասիականայ:
 29 17 Եշ. դձ. Տօն Եկեղեցւոյ:
 Անգլ. եւ Լ. Միսայեցի Հրեշ-
 սակապեցին: Ա. Թիրայ:
 30 18 Ուր. զկ. Պահք. Տօն Խաչ.
 Անգլ. եւ Լ. Ս. Գրիգորի
 Հուսաւորչիւն վերոյ եւ
 Հերոնիմոսի:
 1 19 Եբ. աձ. Տօն Խաչի. Լ. Հոկ-
 տեմբեր:
 2 20 ✱ Կիր. աղ. Բ. զկնի Խաչի:
 Հք. ք. Տ. Բարեկենդան
 Վարազայ Խաչի: Յ. Եւս-
 սաֆեոսի վարսիրոսի.
 Ծ Ա. Բն. ժամ. 5 ր. 7
 Պարզութիւն օրոց
 3 21 Բշ. դձ. Պհք: Սրբոցն Մա-
 մասայ, Փիլիպոսիմոնի, և
 Սիմէօնի Սիւնակեցւոյն:
 Հարց Մարտիր. դկ. ա.
 4 22 Բշ. թկ. Պահք: Հարց. Մար.
 դկ. ք. Սրբոցն Կոլ-

127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135

սանացն՝ Փեփրոնեայ, և
 Մարիանեայ, և Շուշա-
 նայ դասեր մեծին Վար-
 դանայ:
 5 23 Բշ. դձ. Պահք: Հարց. ապ.
 դձ. ա. Յ. * Յոռքիւն Յով-
 հաննու Կարապետի:
 Հր. Բիթուռ. տօն Բաւուռ,
 քեան, (Չորայ Պայրամը)
 եւ Կ անցա ծով մեծ:
 6 24 Եշ. զկ. Պահք: Սրբոց Հայ-
 րապետացն Բարադանու,
 Անթիմոսի, և Երանոսի:
 Յ. * Գիւտ Պասկերի Ս. Աս-
 շաճաճնի.
 7 25 Ուր. դձ. Պահք: Հարց
 հանգ. աձ.
 8 26 Եբ. դկ. Սրբոցն Գէորգայ
 զօրաւարին, Աղոկտոսի,
 և Ռոմանոսի երգեցողին,
 Յ. * Յովհաննու Աւեսա-
 րանչի:
 9 27 ✱ Կիր. աձ. Գ. զկնի Խաչի
 Վարազայ սուրբ Խաչ: Ա.
 Կիրկ. շարաթոց: Հարս:
 Լ. Լու. ժամ. 22, ր. 3.

136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144

Անձրեւային օր
 10 28 Բշ. ալ. Սրբոյն Գաւթի 10 109
 Գլխեցւոյն, և սրբոց վկայիցն Ղամբէոսի, և Ղամբէուհելոյն: Հարց. Մարտ. աճ. ա. Հր. Սուսֆօթ, Soli Տաղաւարահարաց, (Ղամիշ Պայրամը) Թ. օր:
 11 29 Գշ. թճ. Սրբոցն Եւստաքէոսի, և կնոջն Թէոփիստեայ, և երկուց որդւոցն, և սրբոց կուսանացն՝ Երմոնեայ և Ներտառինեայ: Հարց. Մարտի. ալ. ա.
 12 30 Գշ. թկ. Պահք: Հրց. ապ. գճ. թ. 14 171

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ
 31

Տճ. Թշրիւնի եվկել.

13 1 Եշ. գճ. Սրբոց իշխանացն 18 175

Սահակայ և Համազասպայ Հարց. մարտ. ալ. թ.
 14 2 Ուր. գկ Պահք: Հրց. հն. ալ. 19 173
 15 3 Եր. դճ. Սրբոց Եօծանա սուն և երկու աշակերտացըն Քրիստոսի: 20 173
 16 4 ✠ Կիր. դկ. Բ. զկնի Խաչի. 21 170
 Հր. գ. Տ: Բ. Կիւսկե եօթն շաբաթոց: Հարս. Հր. Է. օր տաղաւարահար.
 17 5 Բշ. աճ. Սրբոցն Փոկասու հայրապետին, և Երանոսի հետևողին Սուաքելոց: 25 177
 Հարց. մար. թճ. ա: Հր. թ. օր տաղաւարահարաց:
 18 6 Գշ. ալ. Սրբոց Կուսանացն Թեկղի, և Վառվառեայ, և Պեղիգեայ. Անգլ. եւ Հ. 27 177
 Դուկասու Սաւստանչիւն: Հր. Թ. օր տաղաւարահար.
 Ք Վ. Բն Լս. Ժ. 2, ր. 43.
 Խառն եղանակ.
 19 7 Գշ. թճ. Պահք: Հարց. ապ. 22 174
 գճ. գ.
 20 8 Եշ. թկ. Սրբոցն Պանդալէոնի բժշկին. Երմոդեայ 20 179

1 0

քահանային, և Եւպրատեայկուսին. Հրց մար. քկ. ա.

21 9

Ուր. գճ. Պհք: Հրց հան. քճ.

27 14

22 10

Շք. գկ. Սրբոց Թարգմանչաց վարդապետացն մերոց՝ Մեսրոպայ, Եղիշէի Մովսէսի քերթողին, Դաւթիանյաղթ փիլիսոփային, Գրիգորի Նարեկացւոյն, Ներսէսի Շնորհալուոյն, և Ներսէսի Լամբրոնացւոյն: Յայս. Սահմի: S. Միւսան կեանքի:

27 14

23 11

* Կիր. դճ. Ե. զկնի Սաչի. հք. ք. գ. ս: Դ. Կիրակէ եօթն շաբաթոց. Հրակիփ: Անգ. եւ Լ. Հրեշտակապետաց Օ ի Կարիան. ժ. 23, ր. 45. S. Ա. քիւս:

28 14

24 12

Բշ. դկ. Գիւտ նշխարաց սրբոյն Գրիգորիսի Ս. դուռնից կանոնակոսին, և սրբոց Հարցն Թամարոյ Վարդապետի, Թովմասու, Անտոնի, և Կրօնիդեայ, և եօթն խոտածարակացն, որք յիննակ.

29 14

1 0

նեայ վանան կատարեցան:

25 13

Գշ. սճ. Սրբոց Առաքելոցն Անանիայի, Մատթեայ, Բարնաբայ, Փիլիպպոսի, Յովհաննու, Ծիղայի, և Սիդուանոսի: S. Շապաւն: Յ Յն. Լս. ժճ. 00, ր. 16. Խառնակ օդ:

1 14

26 14

Գշ. սկ. Պահք: Հարց ապ. գճ. դ. Հր. Խեւփան:

2 15

27 15

Եշ քճ. Սրբոցն Իսոնէսիոսի Արիսպագացւոյն, Տիմոթէոսի և Տիտոսի. Տօմ. Սահմի: Անգլ. Յոմ:

2 16

28 16

Ուր. քկ. Պահք: Հարց հանգ. քկ. Անգլ. եւ Լ. Սիմոնի եւ Յուդայ Առաքելոց:

2 17

29 17

Շք. գճ Սրբ. Աւետարանչացն Մատթէոսի, Մարկոսի, Լուկասու և Յովհաննու: Ա. Դամայ:

0 18

30 18

* Կիր. գկ. 2. զկնի Սաչի. հք. ք. գ. ս: Դ. Կիրակէ եօթն շաբաթոց: Հարսակիփ: Յ. * Լուկասոն աւիսաւանի չի:

7 19

L 0
31 19

Բ2. դձ. Սրբոցն Ղուկկիա-
նոսի հարիւրապետին, և
Յովսէփայ Սատուածահո-
րըն, և Յովսէփայ Արե-
մաթացւոյն, և բարեկա-
մին Քրիստոսի Ղազարու
և քերց նորա Մարիամու և
Մարթայի : Անգղ. ծով.
D Ա. Բ. ժամ. 16, ր. 49.

Հողմու ճ անձրեւաբեր :
32⁰ Տարեդ. ծննդ. Լուի Ա.
Թագաւորին Փոքրուկայի :

1 20

Բ2. դկ. Սրբոցն Թէոդոսիոսի
բահանային, և Չենոնիզի-
նաւորին, և Մակարայ, Եւ-
դոկսեայ, և Ռամելայ : Հարց
մարտ. քկ. ք. Անգղ. եւ Լ.
soli ամեկնայն Սրբոց եւ
Նոյեմբեր : Յ. Մատրոնայ
կուսին soli և Մաքրոգոց :

A 181

2 21

Բ2. աձ. Պահք. Հարց. ապ.
գձ. ե. Լ. Յիշատակ հաւօ-
րեան ննջեցեղոց :

9 185

3 22

Ե2. սկ. Սրբոց Խարիթ-
եանց, և Սրբոց վկայիցն՝
Արտեմեայ և Քրիստափո-

10 187

L 0

րի, և երկուց կանանցն Վա-
լինիկեայ և Սկիւլինեայ :
Հարց. մարտ. գձ.

4 23

Ուր. քձ. Պահք : Հարց .
հանգ. գձ.

11 180

5 24

Շք. քկ. Սրբոց երկոտա-
սան վարդապետացն՝ Ռէ-
թէոսի, Գիոնեսիոսի, Սեդ-
րեստրոսի, Աթանասի,
Կիւրղի Երուսաղէմացւոյն
Եփրեմի Խուրին ասորոյ,
Բարսղի Աեսարացւոյն,
Գրիգորի Նիւսացւոյն, Գր-
րիգորի Սատուածաբանին,
Եպիփանու Կիպրացւոյն,
Յովհաննու Ոսկեբերանին,
և Կիւրղի Ազեքսանդրա-
ցւոյն :

12 180

6 25

✠ Կիր. գձ. Ե. զկի Խաչի .
Գիւտ Խաչ : Ե. Կիրակի :
Ե. շաքարոց : Հարսան :

12 180

7 26

Բ2. գկ. Սրբոցն Անաս-
տասայ բահանային, և
Վարոսի, և Թէոդորիտ-
եայ, և որդւոց նորա, և
որոց ընդ նմա կատարե-

12

Լ 0

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

Տ Գ

ցան: Հարց. մարտ. դձ. ա.
Յ. *Դեկտեմբերայ շկայիկն:
Տճ. Գասրալ:

8 27

Գշ. դձ. Սրբոց Հիպերիբե-
կանց. որք 'ի Սամուսատ
կատարեցան. և Սեւերիա-
նոսի սեբաստացւոյն, Բա-
բելայ ծերոյն և ուժտուն և
չորից աշակերտաց նորին:
Հարց. մարտ. դձ. ք.
Տ Պերաք կեճեսի:

10 Դ

☉ Լր. Լս. Ժ. 16. ր. 30.
Փոփոխական օդ

41. Տարեդ. ծննդ. Օգոստ.
Սուրբան Ապոս - Իւլ-Ագիգ
Կայսեր Թուրքիոյ:

9 28

Գշ. դկ. Պահք: Հարց. սույ.
սույ. գձ. գ.

17 Դ

10 29

Եշ. աճ. Սրբոյն Յովհանն-
նու Ոսկերերանին:

17 2

11 30

Ուր. սկ. Պհք: Հրց. հնգ. գկ.

18 0

12 31

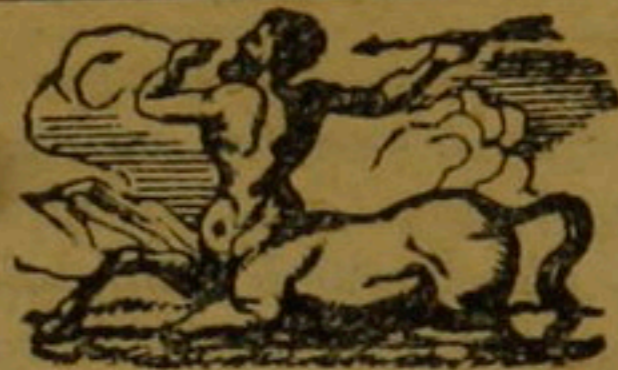
Շք. քձ. Ամենայն Սրբոց
հնոց և նորոց, յայտից և
անյայտից:

19 7

Լ 0

ՇԱՊՈՒՆ

Տ Գ

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

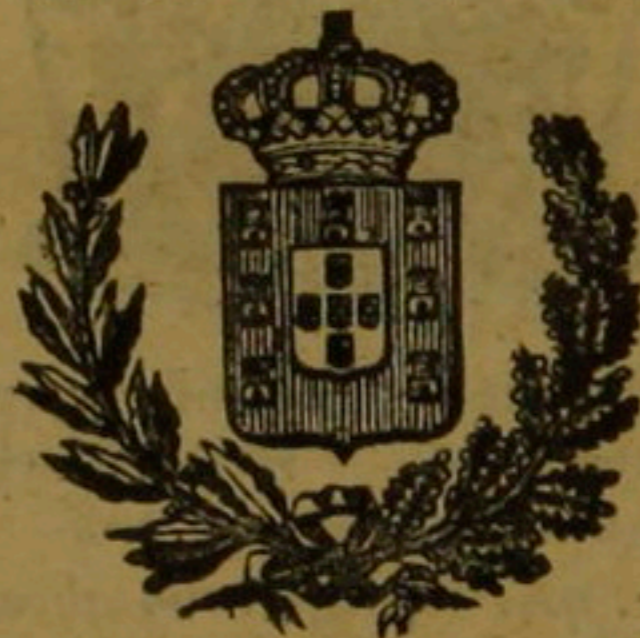
50

Տճ. Թեշրիկի սանի.

13 1

* Կիր. քկ. Ը. զկնի Սաչին:
հք. գ. ս. 2. Կիրակե, Է. շա-
քարոց: Հարսանիք: Յ.
Կեզմայի և Դամիանոսի:

17 Կ

9° Տարեդ. զան. Լուի Ա.
Թագաւորին Փորթուկալի:

14 2

Գշ. գձ. Սրբոցն Ստեփանն-

17 Ա

1 0

S Գ

նոսի հայրապետին, քահա
նայից, և սարկաւազաց, և
ժողովրդոց: Հրց. մար. դկ. ա.

15 3

Կ Գ

Գ 2. գկ. Սրբոցն Ակիբսիս-
եայ եպիսկոպոսին և Յով-
սեփայ քահանային, Այի-
թալայ սարկաւազին, և
Պղատոնի վկային: Հարց.
մարտ. ալ. ք.

70 Տարեդ. գահակալութ .
Քրիստիան Թագաւորին
Տանրմարտայի .

16 4

Կ Գ

Գ 2. դձ. Պհբ: Հրց. ալ. գկ. ա.
Գ 42. Բն. ժ. 18. ր. 5 .

Ահմեհ Եւ պարգ

17 5

Կ Գ

Ե 2. դկ. Սրբոց Հայրապե-
տացն Մետրոփանոսի, և

1 0

S Գ

Աղեքսանդրոսի, և Պողո-
սի խոստովանողին, և
սրբոց նօտարացն Մար-
կիանոսի և Մարտիրոնի .

18 6

Կ Գ

Ուր. աձ. Պհբ: Հրց. հնգ. դձ:

19 7

Կ Գ

Շբ. ալ. Սրբոց Հրեշտա-
կապետացն Գաբրիէլի և
Միքայէլի, և ամենայն
երկնային զօրաց :

20 8

Կ Գ

✠ Կիր. քձ. Թ. զկնի Սաշ.
հբ. ա. ք գ. ս. է. Կիր.
եօրն շարար: Հա: սանիթ
Յ* Միսայեղի հրեշտակապ.

21 9

Կ Գ

Բ 2. քկ. Սրբոցն Մելիտոսի
Անտիոքայ եպիսկոպոսին,
և Մինասայ եգիպտացւոյն
և միւս Մելիտոսի եպիսկո-
պոսին, Բուրայ քահանա-
յին, և Շինու սարկաւազին:
Հրց. մար. աձ. Յայն. Տեհ:
Լ. Ընծ. Ս. Աստուածածնի:

22 10

Կ Գ

Գ 2. գձ. Սրբոցն Գեւեարեայ
վկային, և Բասիլիսկոսի
քահանային: Հարց մար.
ալ. ա. Անգլ. եւ Լ. Զիչիչ-
եայ կոշիկն:

L 0

© Աղեղնաւորն: ժւ. 18, r. 46. S. Գալիս:

23 11

Դ2. գկ. Պհբ. Հրց. ապ. գկ. ք. Ծ. Լս. ժւ. 10, r. 33.

Կ 17

Հողմուճք եւ անձրեւք.

24 12

Ե2. դձ. Սրբոցն Գուրիաւայ, Սամուելաւայ, և Աբիբայ սարկաւագին, Ռոմանոսի միայնակեցին, և մանկանն խոստովանողի, և Հիւսիքոսի զինաւորին: Հարց. մարտ. սկ. ք. Յ. *Յով. ողորմածիւն: Տօն Բիւրֆանց: Տ. Բաւազան:

Վ 18

25 13

Ուր. դկ. Պահբ: Հարց. հանգ. դկ. Յ. *Յովհաննէն Ռսկեքերանիւն: Անգղ. եւ Լ. Կասարիւնեայ կոչ. սիւն: Հր. Բասդէ:

Դ 19

26 14

Շբ. աձ. Սրբոց Առաքելոցն Անդրէի և Փիլիպպոսի: Տօն Տրե: Յ *Փիլիպպոսի Առաքելոցն, եւ քարեկեղանն քաղաքիս պահոց Յնիքեան:

Դ 20

27 15

* Կիր. սկ. Ժ. զկնի Թաշի:

Զ 21

L 0

հք. գ. Տ. ցլերչ Բարեկենդ. Յիսուակաց պահոց. Լ. առասիւն կիւսակ Գալստեան, որ է սկիզբն կաւաւոր պից. Ծնընդեան:

28 16

Բ2. քձ Ա. օր պից. Հարց ապ. դձ. ա. Յ. Մասքեոսի աւեսարանի: Ա. Համիրայ:

Օ 25

29 17

Գ2. քկ. Բ. օր. պից. Յիսնա. Հրց. ապ. դձ. ք. Անգղ. ծով.

Զ 25

30 18

Դ2. գձ. Գ. օր պից. Յիսնա. Հարց. ապ. դձ. գ. Անկղ. եւ Լ. Անդրէի առաքելոցն: Ծ Ա. Բ. ժամ. 7, r. 50

Կ 22

Հողմալից եղանակ

1 19

Ե2. գկ. Դ. օր պից. Յիսն. Հարց ապ. դձ. Լ. Բեկտեւ.

Ն 20

2 20

Ուր. դձ. Ե. օր պից. Յիսն. Հարց. հանգ. աձ.

Շ 27

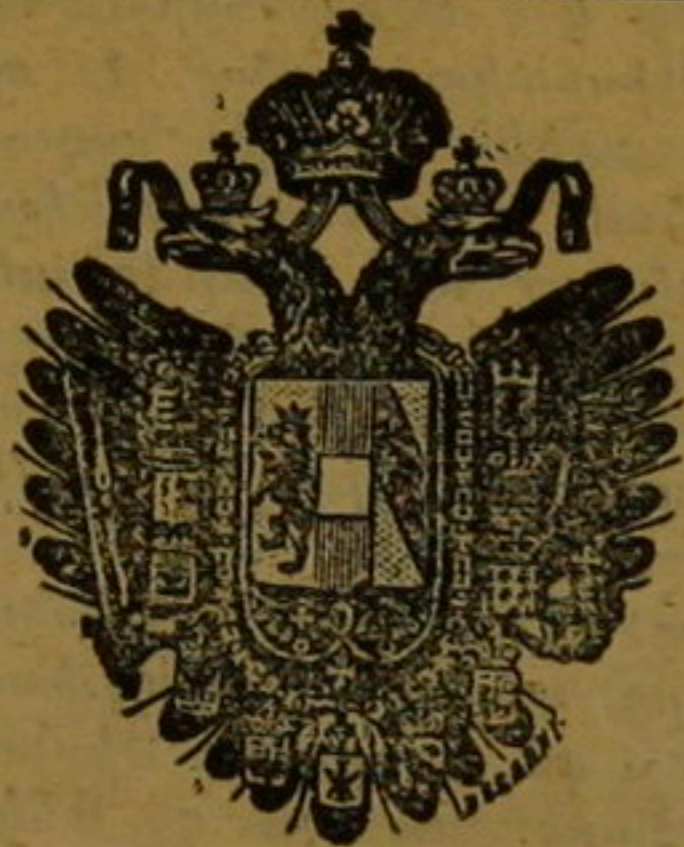
18° Տար. գահ. Նափօլէոն գ. Կայսեր Ծոանսացոց:

21° Տար. գահ. Ծոանսու ժօգէձ Ա. Կայսեր Աւսրիոյ:

Լ 0

ՆՈՅՆՄԱՆԸ

Տ Գ

5	21	✠ Եր. դկ. Հնժայռու մն Սուրբ Աստուածածնի թ տաճարն եւս Հռ. Հյ. եւ Յ.	10	27
4	22	✠ Կիր. աճ. Ա. Յիսնակաց Հք. գ. դ. Տ. Հարսանիք:	11	28
5	23	Բշ. սկ. Ս. կուսանացն Յուլիանեայ և Վասիլուհուոյ. Հրց. մար. քճ ա. Հմբռնադ	12	29
6	24	Բշ. քճ. Սրբոյն Ղուկիսանոսի քահանային, և սրբոցն Տարագրոսի, Պրորոսի, Անդրոնիկոսի, Ոնեսիմեայ, և այլոց աշակեր-	13	30

Լ 0

ԲԱՄԱԶ ԼՆ

Տ Գ

		տացն սրբոյն Պողոսի : Անգլ: եւ Լ. Նիկողայոսի հայրապետին :		
7	25	Բշ. քկ. Պհք: Հարց. ապ. դճ. ե. Յ* Նեֆսանիկայ կոչս:	12	31
8	26	Եշ. գճ. Ս. Կղեմայ հայրապետին, Բագարատայ Տոռոմեայ եպիսկոպոսին : Լ. Անարս Յդոչիւնի : ☉ Լ. Լ. ժամ. 6, ր. 45 Հողմունք եւ անձրեւ :	10	32
9	27	Ուր գկ. պհք. Հրց հանգ. գկ.	13	33
10	28	Եր դճ. Սրբոց. առաքելոց	14	34

և առաջին լուսաւորչացն յերոց թաղէոսի և Բարժողիմէոսի :
50 Տարեդ. գահ. Լեօփօլս

1 0 Բ. Թագաւ. Պէլնիֆացւոց:

11 29 ✠ Կիր. ղի. Բ. Յիս. հր. ղ. Տ: 18 20
Հարսանիֆ:

12 30 Բ2. աճ. Սրբոցն Գենարիո- 19 27
սի եպիսկոպոսին, և Մեր-
կերիոսի զինաւորին: Յ.
*Անդրեի առաքելոյն:

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Տճ. Բեանունի կլվիչ.

13 1 Բ2. ալ. Սրբոցն Յակովբայ 20 24
եւ Իրաւափառայ: Հարց.
մար. ղճ. ղ: Անգլ. եւ Լ.
Լուսիա կուսին:

14 2 Բ2. ղճ. Պեր: Հրց. ապ. ղճ. ղ. 21 28

15 3 Ե2. ղի. Սրբոց հարցն Եգիպ- 22 29
տացւոց Պողոսի, Պողայ,
Մակարայ, Եւագրի, Յով-
հաննու զրնեցւոյն, Յով-

1 0

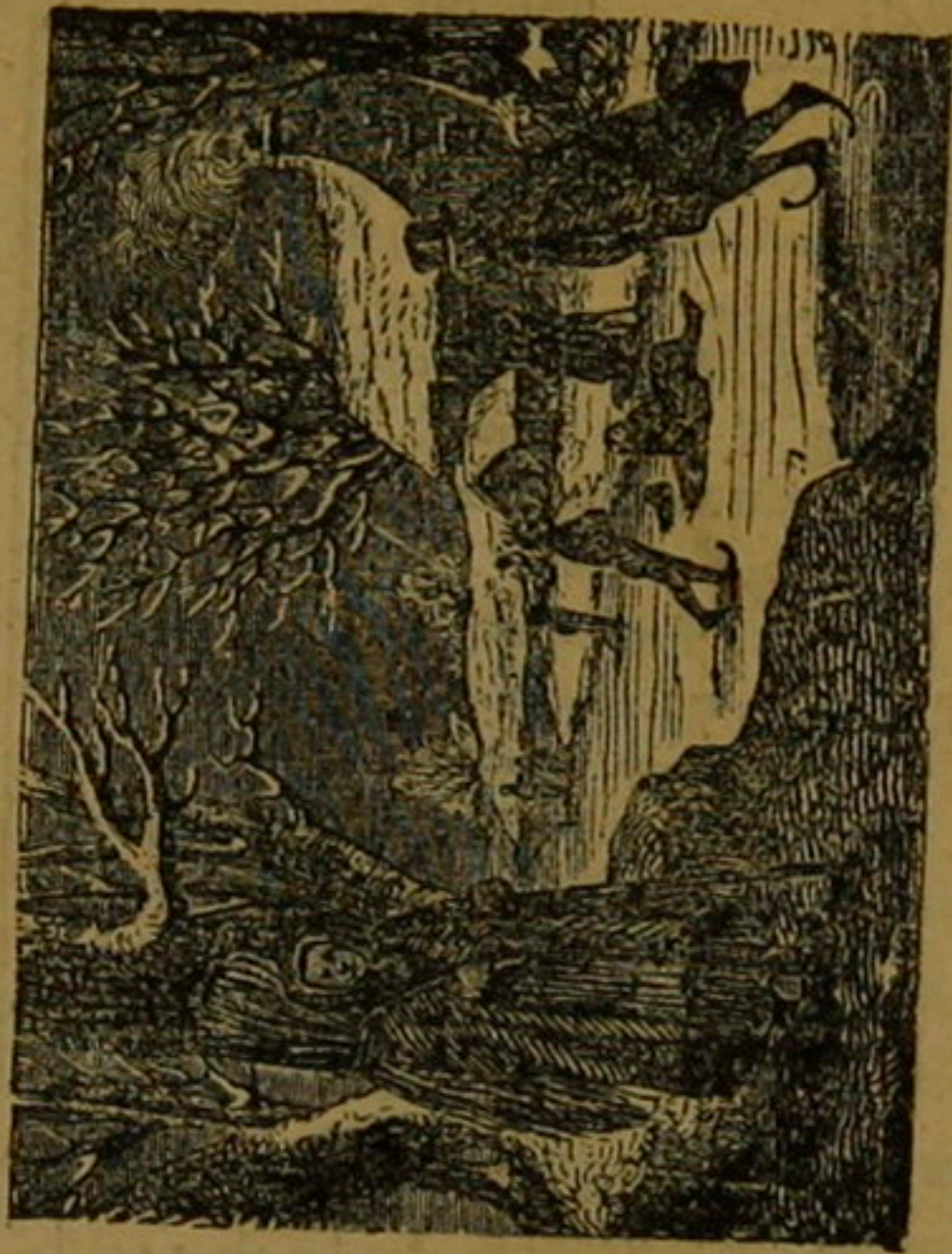
հաննու կարծահասակին,
Նեղոսի, Արսէնի, Սիսի-
անու, Գանիէլի, Սրա-
պիոնի, Մակարիոսի, Պի-
մէնի, և այլոց սրբոց հարց:
Յ Վ. Բ. Ժաւ. 6, ր. 34.
Անձրեւաբեր հողմուճ.

16 4 Ուր. ղճ. Պեր Հրց. հան. ղճ. 22 20
Յ. Վառվառեայ կուսին:

17 5 Եր. ղի. Սրբոցն Գրիգորի և 22 21
Նիկողայոսի Զմիւռնիոյ
սքանչելագործ հայրապե-
տայն. և միւս Նիկողա-
յոսի հայրապետին. և
Միւռոնայ եպիսկոպոսին:
Յ. *Հորն Սարայի:

18 6 ✠ Կիր. ղճ. Գ. Յիսնակաց: 20 22
հր. ղ. Տ. Բարեկենդան Ս.
Յակոբայ պահց: Յ. *Նիկո-
ղայոսի հայրապետին:

19 7 Բ2. ղի. Սրբոցն Մինասայ 27 25
Երմոքիւնեայ, Գրաբոսի և
կամաւոր աղքատաց Յով-
հանու և Ալէքսիանոս: Հրց.
մար. ղի. ա. Հր. Խանու-
կայ, (Գանիի պայրամը:)

ՀԱՆԵԼՈՒԿ ԶՄԵՐԱՆ

ԹԻՒ 13

Անդոցս յալերց՝ չիք ինչ իմ սան,
 Փարսած փռնեռս՝ աւս անդ եփ սան,
 Երբ հացն ուզեմ՝ սուր ինձ ցոյց սան.
 Ով՞, կամ ինչ եմ, անուես թող սան:

1 0
 20 8

Գ². ան. Պիք: Սրբոցն Կռու-
 նելիոսի հարիւրապետին,
 և Շմաւոնի ազգականին
 Բրիատոսի, և Պողիկարպո-
 սի հյրապետին Զմիւռնիոյ
 և սրբոց վկայիցն, որ յարե-
 շելս կատարեցան: Անգղ.
 Ծով: Տ. Գասր կեճեաի:

Կ

22

21 9

* Գ². աղ. Պահք Յզուծիւն
 Ս. Աստուածածնի ի յԱն-
 նայէ. եւս Հռ. Հյ. եւ Յ.
 Յայաւ. Գաղոց: Անգղ. եւ
 Լ. Թովմայի առաջերոյն:

Կ

20

22 10

Ե². քձ. պիք. Սրբոցն Եւստ-
 րատիոսի, Օգուէնտիոսի,
 Եւզիմէոսի, Ովրէստէսի,
 և Մարդարիոսի: Հարց.
 Տարտի. քկ. ք: Զսկոն-
 նաւոնս եւ Արեւադարձ
 Յերեկն սկսի երկարիչ,
 եւ գիշերն կարճաւնայ: Տ.
 Զեւհեռի, կամ, Գարագրչ:
 © յԱյծեղջիւրն. ժամ 9,
 ր. 38: Տճ. Ճեհի:

Կ

27

Խաւարուսն արեւոյ, ի ժամ
 21 ր. 27, ցժամ 23, ր. 34.

L 0		ԴԵՎՏԵՄԲԵՐ	S	Գ
		⊕ Ծն. Լս. ժամ. 21, ր. .45 Ձիւնաբեր աւուրք.		
23	11	Ուր. քկ. Պհբ: Հրց. հնգ. քկ. Տ. Շեփփալ. Պայրամ 30:	1	27
24	12	Շբ. գձ. Սրբոցն Յակոբայ Մծբնայ հայրապետին Մա- րուքէի ճգնաւորին, և Մե- լիտոսի եպիսկոպոսին: Անգղ. Ծում: Յ.* Սպիրի- դոնի եպիսկոպոսին: 25 ^o Տարեդ. Ծննդ. Ժօրժ Ա. Թագաւորին Հելլենացւոց:	2	28
25	13	* Կիր. գկ. Դ. Յիսն հբ. 3 Հարս: Անգղ. եւ Լ. Ծնունդ Տեսուն: Հր. Թեքեք:	3	29
26	14	Բշ. դձ. Սրբոցն Իգնատիոսի և Ադդէի հայրապետացն, Մարուծայի եպիսկոպոսի: Տօւլ. Քաղոց. Անգղ. եւ Լ. Ստեփաննոսի նախաւիկ.	2	00
27	15	Գշ. դկ. Սրբոցն Թէոպոմ- պայ եպիսկոպոսին Թէոպ- նայ վկային, և չորից զին- ւորացն Բաստի, Եւսե- բի, Եւտիքի, և Բասիլի- դեայ: Հրց. մար. գձ. Անգղ.	0	01

L 0		ՇԵՎՎԱԼ	S	Գ
		եւ Լ. Յովն. աւեսարան յիւ: 28 16 Գշ. աձ. Պհբ: Հրց, ապ. դձ. Կ: Անգղ. եւ Լ. Մանկանցն Բերիկիկսի: Ա. Արամ:	7	02
		29 17 Եշ. ակ. Ս. Կուսանացն Ին- դոսի և Դոմնայի և Գղերի- կոսի քահանային, և երկուց բիւրուցն որքայրեցան յե- կեղեցին Նիկոմիդացւոց: Հարյ: մարտիր. դձ. ա.	7	03
		30 18 Ուր. քձ. Պհբ: Հրց. հն. գձ. Ս. Բ. ժամ. 2, ր. 2. Հողմու ճի եւ ձիւն:	8	02
		31 19 Շբ. քկ. Նախաւիկայ և Անդ- րանիկ Թագաւորին մերոյ սրբոյն Աբգարու: Անգղ. եւ Լ. Սեդրեւսրոսի Հոռովնայ Հայրապետին:	9	00
		1 20 * Կիր. գձ. Ե. Յիսնակաց: հբ. ա. ք. գ. դ. 3. ցվերջն: Հարսանիք: ըս Նոր Տօւլ. եւ տարեւոյս 1871: Անգղ. եւ Լ. Տօլի Տևօրիկն շրեան Քրիստոսի:	1	07
		2 21 Բշ. գկ. Սրբոցն Աբրահա- մու Խորենայ և անարծաթ	11	07

բժշկացն Կողմայի և Դամի-
անոսի, Հրց. մարտ. դձ. ք.
9⁰ Տարեդարձ գահակալ.
Ֆրէստրիկ Կիլլով Ա. Թա-
գաւորին Բրուսիոյ :

- 3 22 Գշ. դձ. Ա. Աստուածատրոյ 17 08
վկային: Հրց. մար. դկ. ա.
Հր. Ծով վասն պաշար-
մանն Երուսաղէմի ի Նա-
բոզոդոննստայ:
- 4 23 Գշ. դկ. Պահր: Հարց. 17 09
ապ. դկ. ա.
- 5 24 Եշ. աձ. Սրբոցն Դաւթի 12 7
մարգարէին, և Յակոբայ
առաքելոյն: Հն. Հյ. և Յ.
ձրագալոյց Ծննդեան:
- 6 25 Ուր. ալ. պհր: Հարց. հան. 10 71

գկ. Հն. Հյ. և Յ. *Մննչն
Տեանն: Անկղ. և Լ. Յայս
նուրիւն:

- 7 26 Եր դձ. Սրբոյն Ստեփան- 17 75
նոսինախավկային և առա-
ջին մարտիրոսին: և ռ Հն.
Հյ. որոց և Յ. որ Ծննդ-
դեանն ընդ Յ.

⊕ Լր. Լա. ժ. 4, ր. 37.

Յրտար Հողմաճ.

- 8 27 ✠ Կիր. ըկ. 2. Յիսնակ. 17 75
հր. դ. 8: ցվերջն Յ *Ստե-
փաննոսի և ախավկային:
- 9 28 Բշ. գձ. Առաքելոցն Պետ- 18 72
րոսի և Պողոսի: և ռ Հն. Հյ.
- 10 29 Գշ. գկ. Սրց. որդւոցն Ռրոտ- 19 70
ման Յակոբայ առաքելոյն,
և Յովհաննու աւետարան-
չին. և ռ Հն. Հյ: Բարեկեն-
դան Ծննդեան :
- 11 30 Գշ դձ. Ա. որ պհ. Ծննդեան. 20 77
Հարց. ապ. դկ ք:
- 12 31 Եշ. ըկ. Բ. պհց. Ծննդ: Հրց. 21 74
ապ. դկ. գ. Բող. Հյ. Տոն
Շնորհակալութեան:

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆԻ

ԵՐԵՒՆԼԻ ԱՆՑԻՑ

Ի սկզբ. տէր. Հայոց ի Հայկայ,	5977.
Ի սկզբ. տէր. Արշ. ի Վաղարշակայ	2019.
Ի հաւատալոյ Արգարու Թագ.	1857.
Ի ծննդենէ Լուսաւորչին,	1612.
Ի շինութենէ Էջմիածնի,	1563.
Ի Նիկիոյ սուրբ ժողովոյն,	1545.
Ի Կ. Պօլսոյ սուրբ ժողովոյն	1474.
Յեփեսոսի սուրբ ժողովոյն,	1455.
Ի գիւտոյ Հայերէն տառից	1456.
Ի սկզբ. տէրու. Բագր. յԱշոտայ	985.
Յառմանէ Անի քաղքին ի Տաճկ.	840.
Ի սկզբ. տէրու. Ռուբի. ի Լեւոնէ,	672.
Ի սկզբ. տէրութեան Օսմանեան	570.
Ի բարձմանէ տէր. Ռուբինեանց	497.
Ի գիւտոյ Տպագրութեան	430.
Յառմանէ Կ. Պօլսոյ ի Տաճկ.	416.
Ի սկզբ. տպագրութեան ի Հայս	303.
Ի մեծ յեղափոխութենէ Փռանա.	81.
Ի բարձմանէ Եէնիչէրութեան	44.
Ի բաժանմանէ Հոսլմէական Հայոց	40.
Ի հաստատութենէ Թանգիմամի	31.
Ի բաժանմանէ Բողոքական Հայոց	23.
Ի գիւտոյ Թէլէկրաֆի	21.
Ի հաստատ. Սահմանադրութեան	10.

ԲԱՆԱՑԻՐԻ ԲՈՒՄԷԼԻԻ

Իզտին բանայլըրը . . .	Մարտի	6
Գլմըշվար		11
Թըռնովա	Ապր.	23
Նիբիսքա		30
Իսլիմեայ	Չասկի	30
Գլմըշվար	Մայիս	22
Մասհօլուրեայ	Յունիս	20
Գարատաղ		29
Քուլմբուլունեայ	Յուլ.	17
Շիշդով	Օգոս.	9
Ալասունեայ		6
Եանեայ		18
Չամալճա		20
Ուզունճաովա	Սեպտ.	12
Օխրիա		9
Գլմըշվար		18
Նիբիսքա		49
Թըռնովա		9
Տօլեան	Հոկտ.	10
Գլմըշվար	Դեկտ.	6

ԲԱՆԱՑԻՐԻ ԱՆԱՏՈՒՒ

Ճէմաամ և Գօշու	Խրսրհրկզի	51
Պօղա շէհիր		34
Սարը քէօյ հանիսէսի		41
Տէօնիւլ		44
Ըլըճա		45
Պալըքէսէր		11

ԱՂԻԾԱԿ ՀԱՐԺԱԿԱՆ ՄԱՍԱՆՑ
ԱՒՈՒՐՑ

ՅՈՒՆԻՍ				ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ			
0	Մ. Ա.	Կ. 0.	Ե. Տ.	0	Մ. Ա.	Կ. 0.	Ե. Տ.
	ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.		ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.
1	9.15	4.37	14.45	1	12.55	6.27	11. 5
7	9.22	4.41	14.38	7	13.19	6.39	10.41
13	9.31	4.45	14.29	13	13.31	6.46	10.29
19	9.43	4.51	14.17	19	13.42	6.51	10.18
25	9.56	4.57	14. 4	25	13.56	6.58	10. 4

ՕԴՈՍՏՈՍ				ՆՈՅԵՄԲԵՐ			
1	10.12	5. 6	13.48	1	14.12	7. 6	9.48
7	10.26	5.13	13.34	7	14.24	7.12	9.36
13	10.38	5.19	13.22	13	14.36	7.18	9.24
19	10.52	5.26	13. 8	19	14.44	7.22	9.16
25	11.12	5.36	12.48	25	14.50	7.25	9.10

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ				ԳԵԿՏԵՄԲԵՐ			
1	11.33	5.46	12.27	1	14.54	7.27	9. 6
7	11.31	5.56	12. 9	7	14.57	7.28	9. 3
13	12.37	6. 6	11.53	13	14.57	7.28	0. 3
19	12.22	6.11	11.39	19	14.54	7.27	9. 3
25	12.39	6.19	11.21	25	14.51	7.25	9. 9

ԱՂԻԾԱԿ ՀԱՐԺԱԿԱՆ ՄԱՍԱՆՑ
ԱՒՈՒՐՑ

ՅՈՒՆՎԱՐ				ԱՊՐԻԼ			
0	Մ. Ա.	Կ. 0.	Ե. Տ.	0	Մ. Ա.	Կ. 0.	Ե. Տ.
	ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.		ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.
1	14.42	7.21	9.18	1	11.00	5.30	13.00
7	14.34	7.17	9.26	7	10.45	5.23	13.15
13	14.22	7.11	9.38	13	10.28	5.14	13.32
19	14. 8	7. 4	9.52	19	10.12	5. 6	13.48
25	13.56	6.58	10. 4	25	9.58	4.59	14. 2

ՓԵՏՐՎԱՐ				ՄԱՅԻՍ			
1	13.37	6.49	10.23	1	9.46	4.53	14.14
7	13.23	6.42	10.37	7	9.34	4.47	14.26
14	13. 9	6.34	10.51	13	9.25	4.43	14.35
19	12.53	6.26	11. 7	19	9.17	4.39	14.43
25	12.34	6.17	11.26	25	9.11	4.36	14.49

ՄԱՐՏ				ՅՈՒՆԻՍ			
1	12.22	6.11	11.38	1	9. 6	4.33	14.54
7	12. 6	6. 3	11.54	7	9. 4	4.32	14.56
13	11.51	5.56	12. 9	13	9. 3	4.31	14.57
19	11.36	5.48	12.24	19	9. 7	4.33	14.53
25	11.19	5.39	12.41	25	9. 9	4.35	14.51

ՀԱՅՈՑ	ՀՌՈՎԱՄԱՅԵ.	ՏԱՃԿԵՐԷՆ	ԱԶԱՐԻԱՅԻ	ՀՐԷԻՑ
Նաւասարդ	30	Յունվար	30	Թշրի
Հոռի	30	Փետր.	30	Խէտու
Սահմի	50	Մարտ	50	Քաղկ
Տրէ	50	Ապրիլ	50	Թէրէթ
Քաղոց	50	Մայիս	50	Սէբաթ
Արաց	30	Յունիս	50	Ադար
Մեհեկան	50	Յուլիս	50	Վեպար
Արեգ	50	Օգոստոս	50	Նիսան
Ահեկան	50	Սեպտեմբ.	50	Ետ
Մարերի	50	Հոկտեմբ.	50	Սիվան
Մարգաց	30	Նոյեմբեր	50	Թամուզ
Հրոտից	30	Դեկտեմբ.	50.31	Աբ
Աւելեաց	5.6		5	Իլուլ

ԹՈՒՐԳԻՈՅ

ԴՐԱՄՆԵՐ ԶԱՓԵՐ ՈՒ ԿՇԻՌՆԵՐ

ԴՐԱՄՔ

Միուքիւնն է *usaly*. 3 usalyր 1 փարայ : 40 փարան 1 ղոռռոշ, կամ սանդիւն, 100 սանդիւնր 1 մեհիսիյե ոսկի : 5 ոսկի մեհիսիյէն 500 ղուռուտ կամ 1 ֆէսէ, ու 100000 ղուռուտր 1 բեռ :

ԶԱՓՔ

Էնսագե. 8 ղոռայ եւ կամ 16 կիրահ : Արշըն. էնսագէյէն 1 կիրահ եւելնոյն ղոնով, այսինքն, 16 կիրահի հաշուով : Արշըն (նարսարապետակն. կանգուն) 24 մաս. 1 մասը 12 գիծ եւ 1 գնծը 12 կեծ : Գուշան. (գրկչափ) 34 կանգնամաս : Մղոն ցամաք. գրեթէ 22000 կանգուն Մղոն ծովային. գրեթէ 1955 կանգուն Տհոնիւն (արսավար) 40 կանգնեայ ֆառակուսի սեղ մի, այսինքն 1600 ֆառակուսի կանգուն սեղ :

ԳԼԽԱԽՈՐ ԱԶԳԱՑ ԴՐԱՄՆԵՐՈՒՆ ԲԱՂԴԱՏՈՒԹԻՒՆԸ
ՖՈՒՆՍԱՅԻ ԵՒ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԴՐԱՄՆԵՐՈՒՆ ՇԵՏ

ԴՐԱՄՔ ՖՈՒՆՍԱՅԻ

ԴՐԱՄՔ Կ. ՊՕԼՍՈՑ

1 Ոսկի 20 ֆռանք	86	դռւրուշ	31	փարա
1 Ֆռանք	4	»	15	$1\frac{1}{2}$ »
1 Սու	0		8	$1\frac{1}{2}$ »
1 Սանդիմ	0		1	$3\frac{3}{4}$ »

ԴՐԱՄՔ ԹՈՒՐՔԻՈՅ

ԴՐԱՄՔ ՖՈՒՆՍԱՅԻ

1 Ոսկի օսմանեան 100 դռւրուշ	22	Ֆռանք	80	սանդիմ
1 Ղռւրուշ			25	»

ԴՐԱՄՔ ՉԱՆԱԶԱՆ ԱԶԳԱՑ

ԴՐԱՄՔ ՖՈՒՆՍԱՅԻ

ԴՐԱՄՔ ԹՈՒՐՔԻՈՅ

Անգղիա	25	Ֆռ.	21	ւան.	110	ղշ.	11	»	11	փր.
Աւստրիա	2	»	60	»	11	»	»	»	15	»
Պապիերա	2	»	16	»	9	»	»	»	13	$1\frac{1}{2}$ »
Պէլճիքա	1	»			4	»	»	»	33	»
Սպանիա	5	»	26	»	22	»	»	»	19	»
Միացեալ Նահ.	5	»	18	»	22	»	»	»	8	»
Ֆրանքֆորթ	2	»	12	»	9	»	»	»	36	»
Յունաստան	0	»	90	»	3	»	»	»	3	»
Բիէճօնթ	1	»	17	»	5	»	»	»	3	»
Եսթոնիա	14	»	70	»	50	»	»	»	30	»
Բորժուկալ	7	»	07	»	30	»	»	»	27	»
Բրուսիա	3	»	71	»	16	»	»	»	4	»
Տուրսիա	4	»		»	17	»	»	»	14	»

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՆՈՐ ՉԱՓԵՐԸ

Մէթր
Միբիամէթր
Սթէր
Լիթր
Քիլօկրամ
Քէնթալ

ԹՈՒՐԳԻՈՅ ՉԱՓԵՐԸ

Մէյմար արշընը
Չուհանը արշընը
Էնտազէ
Քառակուսի արշըն
Քիլէ
Հօխալ
Խանթար

ԹՈՒՐԳԻՈՅ ՉԱՓԵՐԸ

1 Արշըն և 31978355
174 Քառակուսի արշըն և 18296
2 Խորանարդ արշըն 2988367
0 Յորենի քիլէ 030158
512 Տիրէմ
78 Օհալ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՆՈՐ ՉԱՓԵՐԸ

0 Մէթր 7577
0 Մէթր 685
0 Մէթր 6479
0 Քառակուսի մէթր 5741092
33 Լիթր 158
1 Քիլօկրամ 2820513
56 Քիլօկրամ 4102572

ԱՆԳՂԻՈՅ ՉԱՓԵՐԸ

Եարոս
Մղոն
Լիտր

ԱՌՍՏՐԻՈՅ ՉԱՓԵՐԸ

Ավունա
Քլա ֆթէր
Ֆունտ

ՌՈՒՍԻՈՅ ՉԱՓԵՐԸ

Արշին
Ֆունտ կամ Լիտր
Բուդ

ԹՈՒՐԳԻՈՅ ՉԱՓԵՐԸ

1 Էնտազէ 4115
2125 Արշըն 946
141 Տիրէմ 519

ԹՈՒՐԳԻՈՅ ՉԱՓԵՐԸ

1 Էնտազէ 202
2 Արշըն 502
74 տիրէմ 754

ԹՈՒՐԳԻՈՅ ՉԱՓԵՐԸ

0 Արշըն 937
127 Տիրէմ 760
12 Հօխա 7769

ՉԱՓՔ ԸՆԴԵՂԻՆԱՅ

Քիշե, 4 շիկիկ, մէկ շինիկը 2 խուրի:
 Ալեխանդրիայիներ 4 քիլէ 5⁹/₁₀ խուրի:
 Իզմիրիներ 1 » 5³/₁₀ »
 Քարրզիներ Վեդիսն 2 » 2¹/₈ »
 Կիրիսիներ քարքա 4 » 7⁴/₁₀ »
 Սէլանիկիներ 5 » 6⁴/₅ »

ԿՇԻՌՔ

Տրամ, 4 շկնկ. շէնկը 4 կուս կամ քոսք
 Եւ քոսքը 4 ցորեկն, 64 ցորեկը 1 տրամ:
 Մսխալ 1¹/₂ տրամ կամ 24 քոսք .
 Հոսրա, 176 տրամ,
 Պասման, 2400 տրամ կամ 6 օխա .
 Խանթար 400 շոսրա կամ 44 օխա .
 Չէֆի 176 օխա .

Ալեխանդրիոյ շոսրան է 132 տրամ
 Քահիրէիներ » 134³/₁₀ »
 Շամիներ » 557 »
 Իզմիրիներ » 407 »
 Հալէպիներ » 395 »
 Քարրզիներ » 742 »
 Կիրիսիներ » 651 »

ՑԱՆԿ ՏՕՆԵԼԻ ԱՆՈՒԱՆՑ

ԵՒ

ԱՒՈՒՐՔ ՏՕՆԱԽՄԲՈՒԹԵԱՆՑ ՆՈՑԱ

Ա.բգար..... դէկտ. 19
 Ա.բղմսեհ փետր. 16
 Ա.բղիաս օգոստ. 4
 Ա.բեդնագով եւ Ա.բել..... յունիս 30
 Ա.բիբա..... նոյ. 12
 Ա.բիսողոմ յունվ. 17
 Ա.բրահամ..... յունիս 30. դէկտ. 21
 Ա.գապի օգոստ. 6
 Ա.դամ..... յունիս 30
 Ա.դդէ դէկտ. 14
 Ա.դոկոսնու սեպտ. 26
 Ա.թանագիկէս յունիս 14. յունիս 28
 Ա.թանաս հոկտ. 24
 Ալեխանդրու դէկտ. 7
 Ա.կալիսնու յունիս 15
 Ա.կիւլիկէտ. կոյս..... հոկտ. 22
 Ա.կիւղաս յունվ. 27
 Ա.կիփսիսէ. եպիսկ նոյ. 3
 Ա.դեխանդրոս նոյ. 5
 Ա.հարօն..... յունիս 30
 Ա.մբակուն օգոստ. 4
 Ա.մովս օգոստ. 4
 Ա.յիթալ նոյ. 3

Անանիա	հոկտ.	13
Անաստաս	հոկտ.	26
Անաստիա	յունվ.	29
Անդրեաս	յունվ. 27 նոյ.	14
Անդրեանոս	յունվ.	29
Անդրոնիկոս	նոյ.	24
Անդիմոս	սեպտ.	24
Անիմոս	յունիս	29
Աննա	օգոստ.	25
Անտոնիոս	յունիս	29
Անտոն	յունվար 19.	հոկտ. 12
Աշխեն, սիկի	յուլիս	4
Ապիստոս	յունվ.	26
Առաքել (առաքելոց)	յուլիս	11
Աստուածասուր	դեկտ.	22
Ասով	փետրվ.	9
Արիսակես	օգոստ	1
Արսեն	դեկտ.	3
Արսեմիս	հոկտ.	22
Աւետիս	ապրիլ	7
Բաբել	յունիս 22	հոկտ. 27
Բագարաս	նոյ	26
Բագոս	յունիս	18
Բառնաբաս	հոկտ.	13
Բասիլիդես	դեկտ.	15
Բասիլիսկոս	նոյ.	10
Բասու	դեկտ.	15

Բարակե	յուլիս	30
Բարադամ	սեպտ.	24
Բարթուղիմէոս	նոյ	28
Բարսեղ	յունվ. 3.	հոկտ. 24
Բենիամին	փետրվ.	16
Բուր	նոյ.	9
Փաբրիկ	նոյ.	7
Փայեանէ, կոյս	յունիս	9
Փարեգին	փետրվ.	19
Փենարիոս	նոյ.	30
Փեդեոն	յուլիս	30
Փեորգ	սեպտ.	26
Փղերիկոս	դեկտ.	17
Փոհարինէ	օգոստ.	31
Փորդիաս	յունվ.	22
Փուրիաս	նոյ.	12
Փրաբոս	դեկտ.	7
Փրիգոր Լուս, մարտ 28.	յունիս 13	եւ 27
Պամիանոս	դեկտ.	21
Պանիել	յունիս 30	օգոստ. 1
Պաւիթ Դվն	սեպտ. 28	դեկտ. 24
Պաւիթ Փիլիս	հոկտ.	10
Պեմեսրիոս	նոյ.	10
Պիոնէսիոս	հոկտ. 15	եւ 24
Պովեսոս	յունվ.	27
Պովնա կամ Պովնի	դեկտ.	17
Եգեկիել	սեպտ.	1

Եգր	սեպս	1
Ելեթիւրոս	յունկ	29
Եղիա	յունիս	7
Եղիազար	յուլիս 30	օգոս. 3
Եղիսէ	հոկտ.	10
Եղիստ	յուլիս	9
Ենովս եւ Ենովք	յուլիս	30
Երանոս	սեպս. 24	հոկտ. 5
Եպիփան	յունիս 22.	հոկտ. 24
Եսայի	յուլիս	23
Երանուհի	օգոս	16
Երմոզիսէս	դեկտ.	7
Երմոզէս	հոկտ.	8
Երմոնէա	սեպս.	29
Եւազր	դեկտ.	3
Եւզիսէ կոյս	յունկ.	26
Եւզիսէոս	յունկ. 27.	դեկտ. 10
Եւզոկիոս	հոկտ.	20
Եւպրատէ կոյս	հոկտ.	8
Եւսեբոս	դեկտ.	15
Եւսաֆէոս	սեպս.	29
Եւսիֆոս	դեկտ.	15
Եւսոսաշոս	դեկտ.	10
Եւսիստէ կամ Էթսիկ կոյս	յուլիս	27
Եփրեմ	յունկ. 3.	հոկտ. 24
Զաֆար	օգոս.	4
Զաֆարիա	յուլիս 7.	սեպս 1

Զենոն	հոկտ.	20
Էլպիս	օգոս.	6
Թազուհի	օգոս.	16
Թազուր	յունկ. 20	յունիս 25
	յուլիս 4.	դեկտ. 19
Թադէոս Առաֆ	յուլիս 25.	նոյ. 28
Թաքէլ	հոկտ.	12
Թալիլէ	յունիս	25
Թէկէղ կոյս	հոկտ.	6
Թէոդիսոս	յունիս 25.	հոկտ. 20
Թէոդոս	յունկ.	20
Թէոդորիսոս	հոկտ.	26
Թէոսորոս	յունկ. 29.	փետրվ. 28
Թէոպոմպոս եւ Թէոպն	դեկտ.	15
Թէոփիլոս	յունիս	29
Թէոփիստէ սրբուհի	սեպս.	29
Թովմաս	օգոս. 29	հոկտ. 12
Իգնատիոս	դեկտ.	14
Ինդոս կոյս	դեկտ.	17
Իսահակ	յունկ. 31	յուլիս 30
Իսկուհի	օգոս.	16
Իրաւափառ	դեկտ.	1
Խաթ	յունիս	20
Խաչասուր	մայիս 10. —	սեպս. 13
Խոսրովիդուխս սրբուհի	յուլիս	4
Խորեն	դեկտ.	31
Մամիդոս	օգոս.	31

Կալիսնիկէ կոյս	հոկս.	22
Կալիսնիկոս	յունկ.	27
Կալիստրասոս	յուլիս	6
Կանգիսոն	յունկ.	27
Կարապէտ. յունկ. 15 յունիս 11.	սեպս.	3
Կիպրիանոս	յուլիս	27
Կիրակոս	յունկ.	22
Կիրեղ. յունկ. 24 փեթ. 16 մար. 7.	հոկ.	24
Կողոզիա սրբուհի	յունկ.	26
Կղեմէս	նոյ.	26
Կոզրասիոս	յունիս	15
Կոզմա կամ Կոզմոս	դեկս	21
Կոստանդիանոս թագ.	յունիս	23
Կուռնէլիոս	դեկս.	8
Կրօնիդէս	հոկս.	12
Համազասպ	հոկս.	1
Հայրապէտ յունկ. 17. 24. 31.	մարտ	14
	յունիս. 20	օգոս. 1
Հեղինէ	յունիս	23
Հիւսիֆոս	նոյ.	12
Հովսիսիմէ կոյս	յունիս	8
Հազարոս ապրիլ 4.	հոկս.	19
Համբէտոս Համբէտուհի	սեպս.	28
Հելոնդ	փեթրվ.	17
Հուկաս	հոկս.	17
Հունկիանոս յուլիս 6 հոկս. 19	նոյ.	24
Մակար	հոկս. 20	դեկս. 3

Մակարիոս	յունկ.	27
Մաղաֆ	օգոս.	4
Մամաս	սեպս.	21
Մանիա կամ Մաննիկ, կոյս.	յունիս	16
Մանուկ մարտ 21	յունիս	15
Մասթէոս	հոկս. 13.	47
Մարգարէ, Յով.	փեթրվ.	6
Մարգարիոս	դեկս.	10
Մարթա սրբուհի	հոկս.	19
Մարիամ	օգոս. 16	հոկս. 19
Մարիանէ կոյս	սեպս.	22
Մարկիանոս	նոյ.	5
Մարկոս	փեթրվ. 16	հոկս. 17
Մարուք	դեկս.	14
Մարուգէ	դեկս.	12
Մարտիրոն	նոյ.	5
Մարտիրոս	փեթրվ.	7
Մաքրուհի	օգոս.	16
Մելիսոս	նոյ. 9	դեկս. 12
Մելիփսեդէկ	յուլիս	30
Մեւրոպ յուլիս 2.	հոկս.	10
Մեսրոփանոս	նոյ.	5
Մերկերիոս	նոյ.	30
Մինաս	նոյ. 9	դեկս. 7
Միսաֆ	յունիս	30
Միւռոն	դեկս.	5
Միֆայէլ	նոյ.	7

Միփէ	օգոս . 4
Մկրսիչ	ապրիլ 18
Մովսէս	յունիս 15
Մովսէս	յուլիս 30 հոկտ. 10
Յակոբ	յուլիս 30 դեկտ. 12—24—29
Յակովբոս	օգոս . 29
Յետու	յուլիս 30
Յեփթայէ	յուլիս 30
Յոբ	սեպտ. 3
Յովակէմ	օգոս . 25
Յովել	օգոս . 4
Յովաննէս . Աւետ. հոկտ. 17. դեկտ. 29	
Գբնէցի . Կարահասակ դեկտ. 3 Կամաւոր աղփաս դեկտ. 7. Հայրապետ. եւ Օձնէց. մարտ 14. մարգարէ փետր. 6. Մկրսիչ ապ. 18	
Յովհան Ոսկեբերան	հոկտ. 24
Յովնան	օգոս . 4
Յովսէփ յունիս 18 յուլիս 30 հոկտ. 19. նոյ 3	
Յուլիանէ կոյս	նոյ . 23
Յուդիսա սրբուհի	յունիս . 22
Յոսիկ	օգոս . 1
Յուսիանէ կոյս	յուլիս 27
Նաուս	օգոս . 4
Նեղոս	դեկտ. 3
Ներսէս Մեծ	յունիս 20
Ներսէս Շնորհալի	հոկտ. 10
Նեֆսառիկէ կոյս	սեպտ. 29

Նիկողայոս	դեկտ. 5
Նիթան	մայիս 10 սեպտ. 13
Նոյ	յուլիս 30
Նունէս կամ Նունիկ	յունիս 16
Շամուէ սրբուհի	օգոս 3
Շիրա	հոկտ. 13
Շինու	նոյ . 9
Շմաւոն	օգոս . 29 դեկտ. 8
Շողակաթ (իգ.)	օգոս . 15
Շուշան կոյս	սեպտ. 22
Ոնեսիմոս	նոյ . 24
Ոնոփրիոս	յունիս . 19
Ոսկեան	փետր . 12
Ովսէ	օգոս . 4
Ովրեսդէս	դեկտ. 10
Որմզդան	փետր . 16
Պանդալէոն	հոկտ. 8
Պարթեւ . Իսահակ . հայրապ.	յունիս . 31
Պարսամ	յունիս . 19
Պետրոս	յունիս . 17. դեկտ. 28
Պեղիգէ կոյս	հոկտ. 6
Պիսէն	դեկտ. 3
Պիոն	փետր . 16
Պիսոս սրբուհի	օգոս . 6
Պրասոն	նոյ . 3
Պրոքոս	նոյ . 24
Պող կամ Պողոս , Եգիպ	դեկտ. 3

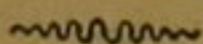
Պողիկարպոս	դէկս. 8
Պողիկոսոս	յոււնվ. 22
Պողոս	յուլիս 11 . նոյ. 5. դէկս. 28
Ռամել	հոկս. 20
Ռասիկոս	օգոս. 31
Ռէթէոս	հոգս. 24
Ռոմանոս	սեպտ. 26 նոյ. 12
Սահակ. յունիս 18. յուլիս 2.	հոկս. 1
Սամոնաս	նոյ. 12
Սայէն	փետր. 16
Սանդուխտ կոյս	լ. յուլիս 25
Սամուէլ	յուլիս 30
Սամփսոն	յուլիս 30
Սարգիս	փետրվ. 7. յունիս 18
Սեդրաբ	յունիս 30
Սէթ	յուլիս 30
Սեդրետսոս	յունվ. 3 հոկս. 24
Սիդուանոս	հոկս. 13
Սերգիոս	յունվ. 26
Սիմէօն	փետրվ. 14 սեպտ. 21
Սիսիանոս	դէկս. 3
Սելէրիանոս	հոկս. 27
Սաւեաս	փետր. 10
Սոփիա կամ Սօճիա	օգոս. 6
Ստեփաննոս	դէկս. 26
Սրապիօն	դէկս. 3
Սրբուհի	օգոս. 16

Վահան	յունվ. 26
Վաղերիոս	յունվ. 27
Վառվառիա կոյս	հոկս. 6
Վասիլուհի կոյս	նոյ. 23
Վարդան	փետրվ. 19
Վարդուհի կամ Վարդենի	փետրվ. 19
Վարոս	հոկս. 12
Վլաս	յունվ. 17
Վրթանէս	օգոս. 1
Տարագրոս	նոյ. 24
Տիմոթէոս	հոկս. 15
Տիսոս	հոկս. 15
Տիրուհի	օգոս. 16
Տուֆիկոս	օգոս. 31
Տրդաս	յուլիս 4
Տրիփոն	յունվ. 19
Փէրրոնէ կոյս	սեպտ. 22
Փելիկսիմոն	սեպտ. 21
Փիլիպպոս	հոկս. 13. — նոյ. 14
Փոկաս	հոկս. 5
Փոսիմոս	յունիս 29
Քրիստափոր	հոկս. 22
Քրիստինէ կոյս	յուլիս 27
Օգուէնիոս	դէկս. 10

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԻԱՂԱԻԱԿԱՆ

Յուլիս 1867.

1. Թուրքիա ժէօն-Թիւրքի (Նոր-Թուրքիա) անուն Տաճկական գաղտնի Հնկերութեան անդամոց վրայ եղած քննութենէն դաւադրութիւն մը յերևան կ'ելնէ, որուն նպատակն է եղեր սպաննել զմեծ պաշտօնատարս և նոյն պաշտօններն յիշեալ ընկերութեան անդամոցը վարել տալ :

1. Ֆրանսա . Նախօլէօն Կայսր Փարիզու Աշխարահանդիսի պարգևաբաշխութիւնը կ'ընէ, ի ներկայութեան Սուլթանին և այլ Թագաւորաց և Իշխանաց :

1. Հռոմա . 450 Եպիսկոպոսունք յայտագիր կը ներկայացընեն Պապին, որով կատարեալ հնազանդութիւն կը խոստանան, անոր ամեն կամքը կատարելու :

1. Մօլսօվալափիա . Հրեաները կը հալածուին, և ամեն Հիւպատոսք կը բողոքեն ընդդէմ այս եղելութեան :

Յ. Ֆրանսա . Մէքսիքայի Մաքսիմի-

լիանոս Կայսեր սպանութեան լուրը կ'առնուի, և Նախօլէօն Կայսեր հրամանաւ Ֆրանսայի դահլիճը կը սգաւորի 30 աւուր համար :

7. Ռուսիա . Պատերազմի պաշտօնեայն հրովարտակ կը հանէ, հրամայելով որ Պալթիկի գաւառաց մէջ Ռուսերէն լեզուն յառաջ տանելու միջոցներն ի գործ դրուին :

8. Հարաւային-Գերմանիա . Գահակորոյս Թագաւորն Հելլենացւոց, Օթօն, կը վախճանի ի Պամպէրք, քաղաք Պաւիէրայի :

11. Ֆրանսա . Սուլթան Ապտիւլ-Ազիզ կը մեկնի Փարիզէն դէպ ի Լօնտօն :

12. Անգլիա . Սուլթան Ապտիւլ-Ազիզ կը ժամանէ ի Լօնտօն և անտի կը մեկնի 25 ին :

15. Ամերիգայ-Մէքսիքա . Խուարէզ զօրապետը Մէքսիքօ քաղաքը կը մտնէ և Ազգային հանրաժողով կը կազմէ՝ Նախագահի ընտրութեան պատրաստութիւն տեսնելու համար :

16. Աւստրիա . Երեսփոխանական Ժողովն իր այս աւուր վճռով՝ Մահու Դասապարտութեան օրէնքը կը ջնջէ :

17. Ռուսիա . Զինուորական դատարանաց ատեաններն ալ, դերիշներուն նման,

կըսկսին հրապարակաւ դատ տեսնել :

18. Պէլնիխա. Փօրթուկալի Թագաւորն ու Թագուհին այցելութիւն կ'ընեն Թագաւորին ի Պրուքսէլ :

18. Գոալա. Ծերակոյտն իր այս աւուր վճռով կը ջնջէ այն օրէնքը որ Մարդը բանտարկութեան կը դատապարտէր, պարտքի համար :

20. Հոռմա. Քահանայապետական գաղտնի ատենին մէջ՝ Պապն յայտարարութիւն ընելով կը հաստատէ Թէ Իտալիոյ Կառավարութեան որոշումն, ի մասին վաճառման Եկեղեցական սեպհականութեանց, սրբապղծական ձեռնարկութիւն մըն է :

20. Գոալա. Փօրթուկալի Թագաւորն ու Թագուհին ի Փարիզ կը ժամանեն. — Գոալապետը Կայսրուհին հետեւեալ օրն (21 ին) կը մեկնի Փարիզէն դէպ ի յԱնգլիայ, այցելութիւն ընելու Վիկտորիա Թագուհւոյն, ի յԹսպօրն. — Նոյն օրը կը ժամանէ ի Փարիզ՝ Պաւիէրայի Թագաւորն. — Կայսրուհին կը դառնայ Անգլիաէն և կը ժամանէ ի Փարիզ, 28 ին :

21. Իսալիա. Հոռմայի դէմ յարձակման նշաններէն կտակածելով հրաման կը տրուի Իտալական Կառավարութեան կողմանէ առ Հրամանատարն Միջերկրական

նաւատորմին՝ երթալ ի Կայէթ, Հոռմայի ծովեզերքը պաշտպանելու համար :

21. Անգլիա. Կառավարութիւնը պատրաստութիւն կը տեսնէ Հապէշիստանի վրայ արշաւելու, Անգլիացի բանտարգետաններն ազատելու նպատակաւ. — Յայտմասին Եգիպտոսի մէջ բազմաթիւ ուղտ ու ջորի կը պատրաստուին :

24. Հիւսիսային-Քերմանիա. Սուլթան Ապտիւլ-Ազիզ այցելութիւն կընէ Բրուսիոյ Թագաւորին ի Կօպլէնց :

25. Թուրքիա. Կառավարութիւնը կը բողոքէ բոլոր Տերութեանց, ընդդէմ ընծացից այն օտարական նաւերուն, որոնցմով Կրէտէի բնակիչք կը մեկնին գաղթելու դէպ ի Հելլադայ :

26. Ամերիգա. Հայիթիոյ և Սէն-Տօմինկի հանրապետութեանց մէջ պաշտպանողական դաշնագրութիւն մը կըստորագրուի, իրարու ամբողջութիւնը պահելու նպատակաւ :

26. Ամերիգա. Հայիթիոյ վրայ տասը տարի (1849 էն 1859) Կայսրութիւն ընող Սուլթանն, որ Գալսթին Ա. անունն առած էր, կը վախճանի ի Կօյիավ, ի հասակի 85 ամաց :

27. Անգլիա. 80 Անգլիքան Եպիսկո-

պոսներէ բաղկացեալ Եկեղեցական Սինոդ կը կազմուի ի Լօնտօն :

27. Աւստրիա. Սուլթան Ապտիւլ-Ազիզ այցելութիւն կընէ Աւստրիոյ Կայսեր ի Վիէնայ :

30. Իտալիա. Երեսփոխանական Ժողովը կըստիպէ զԿառավարութիւն՝ պինտ բռնել այն անմիջամտական սկզբունքը, որ դաշամբ հաստատուած է Ֆրանսայի և Իտալիոյ մէջ՝ Հռովմի խնդրոյն վրայօք :

30. Ռուսիա. Ալէքսանդր Կայսր կը ժամանէ ի Խրիմ :

Օգոստոս.

1. Չինաստան. Երկու գաղտնի ընկերութեան կուսակցաց մէջ արիւնըռուշտ պատերազմ կը լինի :

1. Թուրքիա. Պատերազմը կը շարունակուի Կրէտէի մէջ. Ֆրանսըզի, Ռուսի և Հելլենոսի նաւերն անդադար մարդ կը կրեն, Կրետէն ի Հելլադայ :

1. Ամերիգա-Փէրու. Սահմանադրութիւնը կը նորոգուի և Փրատօ անուն գորապետը Սահմանադրական Նախագահ կ'ընտրուի :

2. Ֆրանսա. Շուէտի Թագաւորն ու Իտալիոյ Արքայագուն Իշխանը կը ժամա-

նեն ի Փարիզ. — Քօչինչինի ծովային երկիրներուն առման լուրը պաշտօնական կերպիւ կը հաստատուի ամսոյս 9 ին : — Հելլենացոց Թագաւորը կը ժամանէ ի Փարիզ, 13 ին :

7. Թուրքիա. Սուլթանն Եւրոպայէն կը դառնայ և կը ժամանէ ի Պօլիս. — Վեզիրի խօսածին պատասխանելով՝ կը գովէ Սուլթան Եւրոպիոյ ընթացքը և յոյս կուտայ բարեկարգութեանց :

11. Պէլնիֆա. Թագաւորն կը մեկնի Պրուքսէլէն դէպ ի Լօնտօն :

12. Իտալիա. Ծերակոյտն օրէնք մը նոր ընդունելով՝ կը ջնջէ Եկեղեցական սեպհականութեան իրաւունքը, և Օգոստոս 15 ին սկզբնաւորութիւն կընէ վաճառել զԵկեղեցական ստացուածս :

17. Սպանիա. Գաթալոնիայի նոյնպէս և այլ գաւառաց մէջ խռովութիւն կը ծագի, որք պաշարման վիճակի մէջ կը դրուին. — Այս խռովութիւնը կ'ընդարձակի և կը տևէ մինչ ի 16 նոյեմբեր :

18. Հաւաւային-Քերմանիա. Ֆրանսացոց Կայսրն ու Կայսրուհին՝ Վիլհէլմ Կարլի Թագաւորին հետ կը տեսնուին ի յՈւլ. — Նոյն օրը կը տեսնուին նաև Պաւլիէրայի Թագաւորին հետ ի յԱլկապուրկ :

18. Աւսրիա. Կայսրն ու Կայսրուհին կը մեկնին Վիէնայէն, և Ֆռանաացւոց Կայսեր ու Կայսրուհւոյն այցելութիւնը կ'ընդունին ի Սալծպուրկ (ամսոյս 19 ին) ի ներկայութեան Նախագահին և պաշտօնէիցն Հոնկրիոյ:

19. Հիւսիսային-Վերմանիա. Շուէտի Թագաւորն ու Թագուհին այցելութիւն կը նեն Բրուսիոյ Թագաւորին ի Պէրլին:

19. Թուրքիա. Ֆուատ Փաշա՝ Սուլթանին կողմանէ Ռուսիոյ Կայսրը բարևելու համար կը մեկնի Կ. Պօլիսէն դէպ ի Խըրիս, ուր այցելութեան ելած էր Ալէքսանդր Բ.

21. Թուրքիա. Արքայաթոն անուն Հելլենացի ճաշակաւոր շոգենաւը, քանի մը Թուրքի շոգենաւաց դէմ սաստիկ պատերազմի բռնուելէն յետոյ՝ ցամաքը կը խրի. — Նաւաստիք կրակ կը ձգեն անոր մէջ և այն հրակէզ վիճակաւ կը թողուն զայն Թըրքաց ձեռքն ու անյայտ կը լինին:

27. Իսպիա. Կարիպալտին Կառավարութեան յատուկ շոգենաւով կը բերուի ի Ճինէվուայ, և անտի կը ղրկուի դէպ ի Գափրէրայ կղզին:

Սեպտեմբեր.

1. Ամերիգա-Գոսթա-Ռիկա. Լիմօնի

նաւահանգիստն այս աւուր վճռով ազատ Նաւահանգիստ կը հրատարակուի:

1. Ամերիգա. Սէն-Տօմինկի հանրապետութիւնը պատերազմ կը հրատարակէ ընդդէմ Հայիթիոյ հանրապետութեան, պատճառելով որ այս վերջնոյնը Սէն-Տօմինկի Պայիզ անուն զահակորոյս Նախագահին ձեռնտուութիւն կ'ընէ:

4. Թուրքիա. Կառավարութիւնը կը մերժէ Ֆռանսայի, Բրուսիոյ, Ռուսիոյ և Իտալիոյ առաջարկութիւնը, որով կ'ուզէին նախ՝ Կրետացւոց ու Թրքաց Թշնամութիւնները դադրեցնել և ապա քննել ու իմանալ, Խառն ժողովի մը միջոցաւ, Թէ ինչ է Կրետացւոց կամքը:

5. Հարաւային-Վերմանիա Պատի երեսփոխանական ընդհանուր ժողովն կը բացուի, ուր Մեծ Դուքսն իր ատենախօսութեան մէջ յայտարարութիւն կընէ, ըսելով Թէ՛ իր որոշ նպատակը պիտի լինի՝ դիմել անխոտոր ընթացիւք դէպ ի Վերմանական յԱզգային միութիւն:

7. Հիւսիսային-Վերմանիա. Շրջաբերական Թուղթ կը հանէ Պիամարքի Կոմսն, որով կը հաստատէ Թէ Բրուսիան Հարաւային Վերմանիոյ ներքին զործերուն միջամտութիւն ընելու միտք չունի, քանզի

կըսէ, Հիւսիսային Գերմանիոյ յարաբե-
րութիւնքն այն վիճակի մէջ են, որմէ
օգտելու համար Հարաւայինք կամաւ պիտի
ջանան դիմել դէպ ի Գերմանական յԱզ-
գային միութիւն :

7. Հիւսիսային-Գերմանիա. Լուքսեմ-
պուրկի զօրքը բոլորովին կը քաշուի :

10. Ճարօն. Առևտրական դաշնագրու-
թիւն մը կը ստորագրուի, ի մէջ Պէլճիքայի
և սոյն Կառավարութեան :

15. Ռուսիա. Ալէքսանդր Կայսր՝ դառ-
նալով Խրիմէն՝ կը ժամանէ ի Փէթերպուրկ :

16. Հարաւային-Գերմանիա. Պատի Թէ
Ծերակուտին և Թէ Երեսփոխանական ժո-
ղովներուն կողմանէ խնդակցութեան Թուղթ
կը գրուի առ Մեծն Իուքս, որով յայտա-
բարութիւն կ'ըլլայ սեպտեմբեր 5ի Ատե-
նախօսութեան սկզբունքը պաշտպանելու,
ի նպատակ Գերմանական Ազգային միու-
թեան :

18. Հարաւային-Գերմանիա. Ֆրիպուրկի
Արքեպիսկոպոսն՝ Պատի Մեծ Իքսոյն մէկ
հրամանին դէմ բողոքելով՝ պատուէր կու-
տայ նաև Կաթօլիկ ժողովրդեան, որ Մեծ
Իքսոյն կողմանէ պահանջուած քննութիւնը
մերժեն և այդ հրամանին դիմադրեն :

20. Պարսկաստան. Շահը Թուրքոստան-

ներուն վրայ ըրած արշաւանքէն դառնա-
լով՝ կը ժամանէ ի Թէհերան :

20. Չինաստան. Առևտրական դաշնագ-
րութիւն մը կը ստորագրուի, ի մէջ Սպա-
նիոյ և սոյն Կառավարութեան :

22. Զուիցերա. Պէննի Բարձրագոյն
Ատեանը վճիռ կուտայ որ հասարակաց
դպրոցներու նախնական դասատուութիւն-
ները կրօնականաց ձեռքէն առնուի և ա-
նոնք դուքս ձգուին դպրոցներէն :

24. Իսպիա. Կարիսալտի դարձեալ
ձերբակալ կը լինի և յԱզինալուենկա կը
տարուի. — Այս ձերբակալութիւնը խոռ-
վութիւն կը պատճառէ՝ Ֆլօրէնցայի, Մի-
լանի, Սիէնէի, Վէրօնայի, Փիսթօնայի
և Նափօլիի մէջ. — Ազգային զինուորք
հսկողութեան պաշտօնը կը վարեն ամեն
տեղ, և Ֆլօրէնցան զօրաց պաշտպանու-
թեանը կը յանձնուի :

24. Հիւսիսային-Գերմանիա. Հիւսի-
սային Գերմանիոյ ընդհանուր ժողովոյն
կողմանէ խնդակցութեան Թուղթ կը գրուի
առ Թագաւորն Բրուսիոյ, որով ընդհանուր
ժողովն իր շնորհակալութիւնը կը յայտնէ
Թագաւորին՝ որ իր ընթացքովը կը դիւ-
րացնէ ամեն միջոց ու մեծ յոյս կուտայ
Գերմանական միութեան կատարման :

25. Աւսրիա. Հոնկրիոյ քաղաքական խնդիրը կարգի կը դրուի և երեսփոխանք կը ցրուին :

28. Թուրքիա. Վէզիր Անլի Փաշան Կ. Պօլիսէն կը մեկնի դէպ ի Կրէտէ, Կղզւոյն խնդրոց վրայ քննութիւն ընելու նպատակաւ :

28. Հարաւային-Քերմանիա. Պաւիէրայի Արքեպիսկոպոսունք և Եպիսկոպոսունք Թուղթ կը գրեն Թագաւորին, հաստատելու ռզելով՝ Թէ Հռովմայ Եկեղեցին իրաւունք ունի երկրի դաստիարակութեան վերաբերեալ ամեն ճիւղերուն և խնդրոց մասնակցութիւն ունենալու :

28. Աւսրիա. Քսանըհինգ Արքեպիսկոպոսունք ի ժողով կը գումարին ի Վիէնայ և Թուղթ մը կ'ուղղեն Կայսեր, որով կը խնդրեն որ Քօնքօրտաղը (Քահանայապետական դաշնաւորութիւն) կանգուն պահուի :

30. Հարաւային-Քերմանիա. Պատի Կառավարութիւնը օրէնք մը կ'առաջարկէ որ բոլոր բնակիչք զինուորական պարտաւորութեան ենթարկուին, և այս օրէնքը կ'ընդունուի օրէնսդիր ժողովոյն կողմանէ :

Հոկտեմբեր.

Սաերիգա-Մէքսիա. Կայսրութեան ժա-

մանակի բարձրաստիճան անձանց բոլորն ալ կ'արքարուին :

1. Ճարօն. Առևտրական դաշնագրութիւն մը կը ստորագրուի, ի մէջ Տանըմարքի և սոյն Կառավարութեան : — Նանկագարի նաւահանգիստը կեցող Անգլիացի նաւուն Ամիրալն կը ձերբակալէ զՔաղաքապետն և զփոխանորդ նորին, հատուցումն պահանջելով երկու Անգլիացի նաւատեաց սպանման համար. — Ամիրալին հատուցումն կը տրուի և Քաղաքապետը պաշտօնէ կը ձգուի :

5. Հարաւային-Քերմանիա. Պատի Կառավարութիւնն յայտարարութիւն կ'ընէ, հաստատելով Թէ՛ Ֆրիպուրկի Արքեպիսկոպոսին սեպտեմբեր 18ի բողոքը բռնաբարութիւն մըն է քաղաքական օրինաց :

6. Հռոմա. Կարիպալտիյի Որդի Մէնօթթին՝ առժամանակեայ Հրամանատար կը կարգուի Կարիպալտեանց : Սա իր զինուորներովն առաջ կը քայլէ դէպ ի Հռովմ և 8-9 և 10 ին պատերազմելով՝ Մօնթէ-Լիպրէթթօյի և Ազգուափէնտէնթէյի կողմերը կ'արշաւէ 11-12 ին :

6. Հարաւային-Քերմանիա. Պաւիէրայի Թագաւորն կընդունի Բրուսիոյ Թագաւորին ու Թագուհւոյն այցելութիւնն իյ Աւստրիկ :

7. Թուրքիա. Եզիպտացի զօրքը Կրէտէն կը մեկնի դէպ ի յԱլէքսանդրիայ:

8. Ռուսիա. Կառավարութիւնն Ամերիգայի մէջ ունեցած Երկիրը ամբողջապէս կը ձգէ Միացեալ-Նահանգաց, պաշտօնական կերպիւ:

13. Աւստրիա. Ամսոյս սկիզբէն մինչեւ ցայս օր՝ Կայսրութեան բոլոր Երկիրներէն խնդրագիր կ'ուղղուին առ Կայսր, ընդդէմ Քօնքօրսաղի, և այս օր՝ հասարակական Ժողովոյն պատգամաւորութեան ձեռք մասնաւոր խնդրագիր կը մատուցուի Կայսեր, հակառակ այն Արքեպիսկոպոսաց խնդրագրոյն, և Քօնքօրսաղի ջնջումը կը խնդրուի:

14. Իտալիա. Կարիպալտի Քաիրէրայէն կը մեկնի և ամսոյս 21 ին ժամանելով ի Ֆլօրէնցայ՝ յայտարարութիւն կ'ընէ, իբր հրաւէր բոլոր Իտալացոց, որ Հռոմայի վրայ արշաւելու ձեռնարկութիւն ընեն. — Կարիպալտի կը մեկնի Ֆլօրէնցայէն դէպ ի Ֆօլինիօ և 25 ին բանակ կը կազմէ Մօնթե-Ռօմօնտօյի մօտ:

15. Թուրքիա. Կրէտէի զօրաց հրամանատար Էօմէր Փաշան պաշտօնէն կ'ընկնի և նորա տեղն Հիւսէյին Փաշան կ'անցնի:

16. Աւստրիա. Կայսրն ինքնագիր նա

մակաւ կը ծանուցանէ Ռաւչըր Կարդինալին, թէ Արքեպիսկոպոսաց կողմանէ ուղղուած, Քօնքօրսաղի խնդրոյն վերաբերեալ, խնդրագիրը՝ Պաշտօնէից Ժողովոյն յանձնած է:

17. Հռոմա. Պապը շրջաբերական կոնդակ մը կ'ուղղէ Կաթօլիկաց, յորում կը նկարագրէ Ս. Աթոռոյն խեղճ վիճակը:

17. Ֆրանսա. Իտալիոյ Կառավարութիւնն յայտարարութիւն կ'ընէ Ֆրանսայի Կառավարութեան, ըսելով թէ՛ Հռոմայի խնդրոյն մէջ Իտալական միջամտութիւնը զօրաւոր նեցուկ մը կը լինի Պապին:

18. Հռոմա. Պապական զօրքը Նէրօլայի զօրաւոր դրիցը շնորհիւ կը դիմադրէ 2000 Կարիպալտեան զօրաց:

19. Ֆրանսա. Սէն-Քլուի պալատին մէջ Պաշտօնէից Ժողով մը կըլլայ, հետեաբար հրաման կը տրուի Թուլօնի հրամանատարին, որ նաւատորմը նամբու հանէ, Հռոմայի խնդրոյն միջամտելու համար, ընդդէմ Կարիպալտեանց:

19. Չինասան. Թղթատարութեան դաշնագիր մը կըստորագրուի, ի մէջ Չուիցէրիոյ, Հիւսիսային Քերմանիոյ, Միացեալ-Նահանգացն Ամերիգայի և սոյն Կառավարութեան:

20. Հռոմա. 12000 Հռոմայեցիք հանրագիր մը կը մատուցանեն Պապին, որով կը խնդրեն որ Իտալացւոց զօրքը Պապական սահմաններէն ներս մտնեն:

21. Աւստրիա. Կայսրն կը մեկնի Վիէնայէն դէպ ի Փարիզ. — Հետեւեալ օրը Բրուսիոյ Թագաւորին հետ կը տեսնուի, ի կայարանի երկամուղւոյն Օօզ քաղքի:

22. Հռոմա. Ապստամբութեան փորձեր կը լինին Հռովմի մէջ, բայց ապստամբութիւնն չը ծնած կը խեղդուի:

23. Աւստրիա. Երեսփոխանական Ժողովն քաղաքական ամուսնութեան օրէնքը կ'ընդունի:

23. Հռոմա. Կարիպալտի կը հասնի կամաւոր զօրաց բանակը և հրամանատարութիւնը վրան կ'առնու. — Հետեւեալ օրն զՎիթերպէ առնելու փորձ կ'ընէ, բայց յետս կ'ընկրկի:

25. Ֆրանսա. Մարքի տը Մուծիյէ շըրջաբերական կը հանէ, յայտարարութիւն ընելով թէ՛ Ֆրանսան պարտաւոր է Պապական երկիրն անոր Թշնամեաց ձեռքէն ազատելու, քանի որ Իտալական Կառավարութիւնն, (հակառակ 1864 սեպտ. 15ի դաշնադրութեան), այն երկիրը չէ կրցած ազատ պահել յարձակումներէն. — Սոյն օրը

վերստին հրաման կը տրուի Թուլօնի հրամանատարին, որ Նաւատորմը փուծացնէ դէպ ի Չիվիթավէքեայ:

26. Աւստրիա. Երեսփոխանական Ժողովն ընդհանուր քուէարկութեամբ կը ջնջէ զՔօնքօրսադ և դաստիարակութեան անկախութիւնը կը հրատարակէ, կրօնականը միայն քահանայից ձգելով:

26. Հռոմա. Կարիպալտի իրիկուընէ ի վեր Մօնթէ-Մաճօրէի և Գօրրէսէի կիրճը բնակելով՝ յանկարծ Մօնթօրօթօնտօի վրայ կը յարձակի և անոր տիրելով Պապական զօրքը դէպ ի Հռովմ կը հալածէ, ինքն ալ քաղքէն ուժը մղօն հեռաւորութեամբ բանակ կը կազմէ:

27. Ռուսիա. Հելլենացւոց Թագաւորը կ'ամուսնանայ Ռուսիոյ Մեծին Դքսի (Կոստանդինի) դստեր Օլկա Իշխանուհւոյն հետ, ի Փէթերգպուրկ:

27. Իտալիա. Թագաւորն յայտարարութիւն կ'ընէ, հաստատելով թէ՛ Կարիպալտիյի ձեռնարկութիւնը Թագաւորական իրաւանց յափշտակութիւն մըն է, և թէ՛ հաշտութեան ու պատերազմի հրատարակութեան իրաւունքը միմիայն իրեն պատգանելուն համար՝ չի կրնար Թոյլտուութիւն տալ այնպիսի ձեռնարկութեան:

28. Հոռմա. Ֆռանասայի Նաւատորմը Չիվիթավէթեայի առջև կը տեսնուի. — Զօրաց ցամաքն ելնելը փոքր ինչ կ'ուշանայ փոթորկին պատճառաւ:

30. Հոռմա. Ֆռանասայի առաջին զօրաց մասը կը ժամանէ ի Հոռովմ. միւս կողմանէ Իտալիոյ զօրքը Հոռմայի սահմաննէն ներքն ներս կը մտնեն. — Կարիպալտիյի առաջապահ գունդը երեկոյեան ատեն կը մերձանայ մինչ ի դուռն Սէն-Փանի և ապա կը քաշուի. — Կարիպալտի բոլոր զօրքը կը քաշէ դէպ ի Մօնթէրօթօնտօ:

Նոյեմբեր.

1. Ամերիգա. Սէն Տօմիկ. Երկրին Հիւսիսային կողմերն ապատամբութեան սկզբնաւորութիւն կը լինի, Պայէզ անուն գահակորոյս Նախագահին կռտակցաց կողմանէ. — Նոյն աւուր մէջ ընդհանուր ապրտամբութիւն կը ծագի ի Հայիթի, ընդդէմ Սալնով Նախագահին:

1. Ամերիգա-Նոր Կոնցասա. Մօսքէրա անուն գահակորոյս Նախագահն երկու տարուան աքսորի կը դատապարտուի, Ծերակուտին վճռով:

1. Հոռմա Կարիպալտի ' Մօնթէրօթօնտօյի և Մէնթանայի մէջ կը զօրանայ:

1. Ֆռանասա. Իտալական զօրաց Հոռմայի սահմաններէն ներս մտնելուն առթիւ Մարքի տը Մոլթիյէ յայտարարութիւն կը նէ, ըսելով թէ՛ Ֆռանասայի կառավարութիւնը ոչ միայն չի կրնար հաւանութիւն տալ՝ այլ սաստիկ ցաւ ևս կը զգայ այդ եղելութեան վրայ:

3. Հոռմա. Մէնթանայի պատերազմը կը սկսի Պապական զօրաց ու Կարիպալտեանց մէջ. Ֆռանասայի զօրքն անմիջապէս կը հասնի, նոյնպէս և միւս կողմանէ Իտալականն: Կարիպալտեանք այս երկուքին մէջտեղը մնալով՝ դարձեալ կ'ընդդիմադրեն և մեծ կորուստներով վերջապէս յետս կ'ընկրկին և Իտալական զօրաց ձեռք զէնընկեց կը լինին. — Կառիպալտին կը բռնուի և Վարինեանօյի բերդը կը տարուի:

5. Թուրքիա. Վեզիր Աւլի Փաշան Կըրէտէի մէջ հրովարտակ մը հանելով՝ կը խոստանայ բարեկարգութիւններ ընելու:

5. Իսալիա. Իտալական բանակը հրաման կ'ընդունի Հոռմայի սահմաններէն դուրս ելնելու. — Այս հրամանին վրայ Միլանի և այլ քաղաքաց բնակիչք խռովութիւն կը յարուցանեն:

7. Աւստրիա. Կայսրը Փարիզէն դառնալով կը ժամանէ ի Վիէնայ:

13. Փռանաա. Մարքի տը Մոլիսյէ շրջաբերականով կը հրաւիրէ Եւրոպական Տէրութիւնքը, որ Հռոմայի խնդիրը լուծելու համար՝ Դեսպանաժողով մը կազմելու անդամները ճամբու հանեն.

— Դեսպանաժողովը տեղի չ'ունեցաւ:—

17. Հելլադա. Թագաւորն ու Թագուհին կը ժամանեն յԱթինա:

19. Անգլիա. Հապէշիստանի արշաւանաց առթիւ, Փարլամէնթը որոշեալ ժամանակէն առաջ կը բացուի:

22. Թուրքիա. Կրէտէի մէջ 75 Անդամներէ բաղկացեալ (26 Քրիստոնեայ) Երեսփոխանական ժողով մը կը բացուի, Վէզիր Աւլի Փաշայի ձեռք. — ժողովը կը սկսի քննութիւն ընել Կղզւոյն վերաբերեալ խնդրոց վրայ:

24. Սիամ. Փռանաայի և այս Կառավարութեան մէջ դաշնադրութիւն կը հաստատուի, որով Փռանաա իր պաշտպանութեան տակը կ'առնու զՍիամ, և Սիամի Կառավարութիւնն արտօնութիւն կուտայ Ֆրանսայի դրոշակը կրող ուսեն նաւերուն, Երկրին բոլոր նաւահանգիստներն ազատաբար մտնելու:

27. Թուրքիա. Կ. Պօլիսէն մինչ ի Պարսից ծոց շինուելու երկաթուղւոյ մը պայ-

մանագիրը կը ստորագրուի ի Կ. Պօլիս:

27. Ճարօն. Բրուսիոյ և տեղւոյս Կառավարութեան մջի հետեց իվեր ստորագրուած դաշնագրութիւնը նորոգուելով՝ Հիւսիսային Գերմանիոյ դրոշակը կրող նաւերն ալ, Բրուսիոյ արդէն ունեցած արտօնութեանը համեմատ, իրաւունք կը ստանան Երկրին ամեն նաւահանգիստներն ազատաբար մտնելու:

28. Հռոմա. Փռանաայի զօրքը Հռովմէն կը մեկնի, հոն ձգելով միայն գունդ մը զօրք:

30. Ճարօն. Առևտրական դաշնագրութիւն մը կը ստորագրուի ի մէջ Իտալիոյ և սոյն Կառավարութեան:

Դեկտեմբեր.

1. Ամերիգա—Մէքսիկա. Խուարէզ դարձեալ Նախագահ կ'ընտրուի Մէքսիքայի հանրապետութեան:

2. Ամերիգա — Հայիթի. Նախագահն Սալնավ կը նուաճէ զապստամբութիւնն:

11. Թուրքիա. Կրէտէի Քրիստոնեայ պատգամաւորաց առաջարկութեան համեմատ՝ Կառավարութիւնը մեծ շնորհք կընէ տարեկան տրոց վրայ և Պանքայի մը հիմնարկութիւն ընելու կը հաճի, Կղզւոյն երկրագործութեանը նպաստելու համար:

12. Հիւսիսային-Գերմանիա. Բրուսիոյ Երեսփոխանական ժողովոյ վճռոյն համեմատ՝ արքայական օժիտն 5,000,000 թաւլէնի կ'որոշուի. (Թաւլէնը 3 Ֆր. 80 սնդ).

19. Մասակապար. Թագուհւոյն և Միացեալ - Նահանգաց Կառավարութեան մէջ դաշնագրութիւն մը կը ստորագրուի, որոյ զօրութեամբ Միացեալ - Նահանգաց նաւերն արտօնութիւն կ'ունենան Կղզւոյն նաւահանգիստներն ազատաբար մտնելու:

27. Սպանիա. Խորհրդարանի բացման առթիւ՝ Թագուհին գոհունակութիւնը կը յայտնէ զինուորաց, (ապստամբները կոտորելնուն համար) — Յայտարարութիւն կը նէ նաև, թէ՛ բաց ի բարոյական պաշտպանութենէն, հաստատապէս միտքը դրած է, ամեն զօրութիւն և աշխատանք չը խնայել Ս. Պապի բաղաբական իշխանութիւնը զօրացնելու: — Այս պաշտպանութիւնը տեղի չունեցաւ — :

Յուլիս 1868.

1. Ամերիգա-Սէն-Տօմիկ. Նախագահը կը փախի և Պայէզ անուն զօրապետը վերջստին Նախագահ կ'ընտրուի:

2. Ճարօն. Հիյօկօյի և Օսաբայի նաւահանգիստները՝ բոլորովին կը բա-

ցուին, ամեն օտարական նաւերու համար.

15 Աւստրիա. Մաշսիմիլիէն Կայսերմարմինը Մէքսիքայէն ի Թրիէստ կը բերուի, Թէկէթիօֆ Ամիրալի առաջնորդութեամբ:

30. Տանրմարտ. Կառավարութիւնն Անթիլի մէջ ունեցած երկու Կղզիքը (Սէն Թօմաս և Սէն Փան) ի պաշտօնէ կը վանուէ Միացեալ - Նահանգաց Կառավարութեան:

Փետրվար.

1. Թուրքիա. Կրէտէի մէջ պատերազմը դարձեալ կը սկսի:

3. Իտալիա. Մէնթանայի պատերազմին մէջ՝ Կարիպալտեանց յաղթուելուն համար, գոհութիւն և փառաբանութիւն մատուցանելու տօնախմբութեան որոշումն կը տրուի Եկեղեցական իշխանութեան կողմանէ, և այս դժոխային որոշումը կը ջնջուի Կառավարութեան ձեռք:

4. Ֆրանսա. Զինուորական նոր օրէնքն հաստատութիւն գտնելով՝ կը վաւերանայ Նափօլէօն Կայսեր ստորագրութեամբ:

5. Աւստրիա. Առաջին պաշտօնեայն յայտարարութիւն ընելով՝ զանազան Ազգաց ներքին Վարչական խնդիրը կը հաս-

տաստէ . կը յայտնէ նաև Կառավարութեան կամքը յայսմ մասին :

11. Թուրքիա . Վէզիր Անլի Փաշան Գրէտէէն կը կանչուի ի Գ. Պօլիս :

25 . Ամերիգա . Միացեալ Նահանգք . Նախագահ Զօնարնի դէմ , Երեսփոխանու թեան ամբաստանական թուղթը Ծերակոտին կը ներկայացուի , Ծերակոյտն մասնաժողովի մը կը յանձնէ գաշն , քննելու համար :

Մարտ .

2 . Հիւսիսային-Գերմանիա . Նախօլէօն Բշխանն այցելութիւն կ'ընէ Բրուսիոյ Թագաւորին , ի Պէրլին :

13 . Ամերիգա . Միացեալ-Նահանգք . Ծերակոյտն , իրր դատաւոր , առաջին նիստը կ'ընէ Նախագահին դէմ եղած ամբաստանութիւնը քննելու :

14 . Թուրքիա . Գրէտէի մէջ , Ափօքօրանիայի մօտ , պատերազմ կը լինի ի մէջ ապստամբաց և թրքաց :

17 . Եգիպտոս . Երեսփոխանական ժողովը կը բացուի , ի ներկայութեան Փոխարքային և Մեծամեծաց :

Ապրիլ .

3 . Անգլիա . Իռլանտայի Եկեղեցւոյ գո-

յից Վարչական բարեկարգութեան խնդիրը կ'առաջարկուի Երեսփոխանաց ժողովոյն և ժողովը կարևորութիւն կուտայ խնդրոյն :

10 . Հապէշիսան . Անգլիական զօրքը Մակտալայի բերդին վրայ կը յարձակի . Թէոդորոս Կայսրն , որ բերդին մէջ էր , բանտարկեալները կը դրկէ Անգլիացւոց բանակը . Նախիլըր սպարապետն կը պահանջէ որ Թէոդորոս անձնատուր լինի , առանց պայմանի . նա կը մերժէ . — Անգլիացիք դարձեալ կը յարձակին և կըտիրեն — Թէոդորոս , որ մինչեւ վերջի կէտին կը պատերազմէր , Թշնամւոյն ձեռքը չ'անցնելու համար ինքզինքը կըսպաննէ :

28 . Թուրուս . Ֆռանսացւոց ընդհանուր հիւպատոսն իր դրօշը վար առնելով , Թունուսի Պէյին հետ ունեցած հաղորդակցութիւնը կը դադրեցնէ . — Մայիս 10 ին Սառն ժողով կը կազմուի Ֆռանսալի մը նախագահութեամբ , այս խնդիրը լուծելու համար :

27 . Աւստրիա . Ծերակոյտն կը ջնջէ այն օրէնքը , որ պարսական մարդը բանտի կը դատապարտէր :

30 . Անգլիա . Երեսփոխանական ժողովոյ վճռովն Իռլանտայի Եկեղեցին՝ Կառավարութեան Եկեղեցի ըլլալէն կը դադրի ,

և ազգային գոյից ստորոգումեան կ'ենթարկուի :

30. Թուրքա, Տաանասի կառավարութեան և Թուրքի պէյիին ծագած խնդիրը լուծուելով՝ նոցամէջի քաղաքական հաղորդակցութիւնը կոկսի վերստին շարունակիլ :

Մայիս.

2. Ռուսիա, Պուխարայի մէջ Գոֆմանն զօրապետը Սըմրղանտի վրայ յարձակելով անոր կը տիրէ :

10. Թուրքիա. Սուլթան Ապտիւլ-Ազիզ կը բանայ Պետական նոր Խորհուրդը և իր ճառին մէջ կ'իմացընէ թէ՛ օրինաց ծրագիր և պաշտօնէից տեղեկագիր պիտի ներկայացուին խորհրդոյ Ատենին, մասնաւորապէս հասարակաց շինութեան և զօրաց նորակազմութեան վերաբերեալները. — Սուլթան իր ճառը կը վերջացնէ, ասելով՝ Թէ Թուրքիոյ զարգացման համար՝ Եւրոպիոյ քաղաքակրթութիւնը պարզապէս ընդունիլ պէտք է :

14. Անգլիա. Իւլանտայի Բողոքական Եպիսկոպոսունք խնդրագիր կը մատուցանեն Թագուհւոյն, բողոքելով (ապրիլ 30ի) Երեսփոխանական Ժողովոյն որոշման ու վճռոյն դէմ :

26. Ամերիգա. Միացեալ-Նահանգք. Ծերակոյտն զՆախագահ դատելէն յետոյ կ'արդարացնէ զնա : — Ճօնարը ամբաստանող Ծերակուտի անդամներէն եօթն անձինք ի նպաստ Ճօնարնի քուէ կուտան : — Շիտակն ըսելով՝ Հայ Ժողովներու մէջ խնդիրն այսպէս երկնցընելու սովորութիւն չկայ, այլ ամբաստանեալը մտիկ չըրած լեզուին մկրատ մը զարնել և յաքսոր դրկելն առաւել կոկիկ համարուած է : Ասոր կ'ըսեն Հայ-Հակոնական գործողութիւն : —

Յուլիս.

1. Սերպիա. Միքէլ Գ. Օպրէնօվիչ Իշխանը կը սպաննուի, Թօփշիտէրի անտառոյն մէջ, մերձ ի Պէլկրատ :

5. Ռուսիա. կառավարութիւնն ընդհանուր ներողութիւն կը հրատարակէ քաղաքական յանցաւորաց համար :

6. Ռուսիա. Գորչաքօֆ Իշխանը շրջաբերականով մը կ'առաջարկէ բոլոր Տերութեանց, որ պատերազմի մէջ գործածուած պայծիւն ու ծծմբանիւթ ոււմբերուն նրկատմամբ հանրաժողով մը կազմուի և այս տեսակ նիւթեր գործածուելուն վերջ մը տրուի : — Եթէ պատերազմին վերջ մը տրուի Արդեօք մարդը շատե՞նալու և ցորենն աժաննալու վտանգ կ'իւն : —

17. ԻՏալիա. Երեսփոխանական Ժողովն ուղղակի արոց վրայ 100ին 10 վերադիր ընելու առաջարկութիւնը՝ և նորա ծրագրին սկզբունքը կ'ընդունի :

18. Անգլիա. Իռլանտայի Եկեղեցւոյն խնդիրը լուծուելով՝ ընտրողական բարեկարգութեան սկզբանց նպաստաւոր օրէնքին ու ծրագրին հիմնաւոր կէտը կ'ընդունուի :

22. Սերայիա. Ազգ. ժողովոյն կողմանէ Միլանօ Օպրէնովիչ պատանին Սերայիոյ Իշխան կ'ընտրուի ընդ անուամբ Օպրէնովիչ Զ. ու Փարիզէն կը կանչուի :

22. Հարաւային-Վերմանիա. Վօրմա քաղքին մէջ Լուտերի արձանին կանգման հանդէսը կը կատարուի, ի ներկայութեան Բրուսիոյ և այլ Թագաւորաց :

25. Փօրթուկալ. կառավարութիւնն ընդհանուր ներողութիւն կը հրատարակէ քաղաքական յանցանաւորաց :

26. Աւերիգա. Վէնէցուէլա. Ամսոյս 22 ին ապստամբութիւնը կ'ըսկսի Գարագասի մօտ և ժողովուրդը կը յարձակի կառավարութեան զօրաց դէմ. — Քաղքին մէջ կը մտնէ և 73 ժամ անդադար պատերազմէլէն յետոյ՝ զինամասի կ'ընէ զօրքը և կատիպէ զՆախագահ այն երկրէն դուրս ելնելու :

Ք Ո Ւ Ր Ք Ի Ո Յ

Միապետական կառավարութիւն

ԿԱՅՍԻ. Սուլթան Ա.ՊՏ-ԻԻԼ-Ս.ՋԻՉ Խան. Ծնեալ ի 28 յունվ. 9 փետրվ. 1830. (10 Շապան 1520) Որդի Սուլթան Մահմուտի Բ. եւ 32° Ինքնակալ Օսմանեանց. — Գահակալ ի վախն. Եղբօր իւրում, Սուլթան Ապս-Իւլ-Մէնիսի, ի 13/25 յունիս 1861.

ԿԱՅՍԻՈՐԴԻՔ

Սուսուճ-Իզէսթին Էճէնի, ծնեալ ի 27 Սեպտ. 9 հոկտ. 1857. — Սալիհէ Սուլթան, ծն. ի 29 յուլ. 40 Օգոստ. 1862. — Մուհամմէտ-Ճէմիլ Էսսին Էճ. ծն. յ 18/20 նոյ. 4862. — Մուհամմէտ-Սէլիմ Էճէնի, ծն. ի 26 սեպտ. 8 հոկտ 1866. — Էմինէ Սուլթան, ծն. յ 12/14 փետրվ. 1867. — Ապս-Իւլ-Մէնիս Էճ. ծն. ի 22 մայ. 3-յունիս 1868.

ԱՐԲԱՅԱԶՈՒՆՔ

(Որդիք Սուլթան Մէնիսի)

Մէհմէտ-Մուրատ Էճ. Գահաժառանգ Իսխան Ծն. յ 9/21 սեպտ. 1840. — Ապս-Իւլ-Համիտ Էճէնի, ծն. ի 10/22 սեպտ. 1842. — Մուհամմէտ-Րէշատ Էճէնի, ծն.

ի 21 հոկտ. 3 նոյ. 1844. — Ահմէտ Քէմալ-էսսին էճէկի, ծն. ի 21 նոյ. - 5 դեկտ. 1847. — Մէհմէտ-Պուրհան էսսին էճէկի, ծն. ի 11/23 մայիս 1849. — Նուր-էսսին էճէկի. ծն. ի 2/14 ապրիլ 1851. — Սուլէյման էճէկի, ծն. յ 31 դեկտ. 1860-12 յունվ. 1861.

— Proc. Կայսերականն է Կարմիր' վրան ճանանչաւոր Թուրանով. — Պատերազմականն ու Վանառականը Կարմիր եւ սասղն-ի-մէջ կիսալուսնով.

ԱՌԱՋԻՆ ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՐՔ

Ա.Ա.Լ.Ի Փառա, Սատրազամ և Հարիճիէ Նազրը: — Հասան Ֆեհմի էճ, Շէյխ-Իւլ-Իսլամ: — Քեամիլ Փառա, Նախագահ Շուրայի-Տէօվլէթի: — Ճէվսէք Փառա, Նախագահ Տիվանը Ահրեամի: — Հիւսէին-Ավնի Փառա, Սէրասքէր: — Մահմուտ-Նէշիմ Փառա, Պահրիյէ: — Մէհմէտ Րիւսի Փառա, (Շիրվանիզադէ) Տախսիլիէ: — Ֆերիտ էճէկի, Նախագահ Մէհրէմէյի Նիզամիէի: — Սասրէ Փառա, Մալիյէ: — Հալիլ Փառա, Թօփհանէ: — Քապուլի Փառա, Թիճարէթ: — Սաճվէք Փառա,

Մէարիֆ: — Տալուք Փառա, Նաֆիէ: — Հիւսնի Փառա, Չապժիյէ: — Խուրիտ Փառա, էզբաֆ: — Քեանի Փառա, Կէօմրիւկ: — Միւսթազ էճէկի, Տաալի:

Հ Ա Յ Պ Ա Շ Տ Օ Ն Ա Տ Ա Ր Ք

Անդամք Ահեամը Ասլիէյի

Գասպար Պէյ	Գասպարեան
Յովսէփ Պէյ	Վարդանեան
Օհաննէս էճէկի	Վահանեան

Անդամք Շուրայի-Տէօվլէթի

Արթին Գ.	էճէկի.	Տաւեան
Միհրան	Պէյ	Տիւզեան
Պէտրետ	էճ.	Գույուսնեան
Պօղոս	Պէյ	Մըսրլեան
Սարգիս	էճ.	Աղաբէկեան
Օհաննէս	»	Թրկրեան
Օհաննէս	»	Սաֆրզեան

Խ Ա Ր Ի Ճ Ի Յ Է Ի

Սարգիս էճ. Համամնեան, Ընդհանուր Բարձուղ. Արսաֆին թղթակցութեանց.
Գ. Ա. Օսեան էճ. Խարիճիէ Քեաթիպի
 Գրասենեակ
 Արսաֆին Թղթակցութեանց
Օհաննէս էճ. Նուրեան Իրանապէս.

Կոստանդ	ԷՃ.	Կոստանդեան Փոխան.	
		Դիւանապետի.	
Գրիգոր	»	Խրսրեան Համաբախտ.	
Կարապետ	»	Տագեւեան	անդ.
Հազար	»	Օվակիմեան	»
Միքայել	»	Մաքսիմեան	»
Նիքան	»	Սեփեւեան	»
Սողոմոն	»	Հիւնեարպէյէնս.	»
Սեփան	»	Մէլիքեան	»
Օգտէն	»	Շահանեան	»
Օհաննէս	»	Նիկողիմեան	»

Գրասենեակ Արձանագրութեանց

Սեփան	ԷՃ.	Արգումանեան, Տեւուչ.	
Սեփան	»	Չայեան Օգնական Տեսչի	
Արքիմ	»	Ֆեփեւեան	անդամ.
Գրիգոր	»	Մանուկեան	»
Կլէսա	»	Չայեան Ա. Արձանագրիչ	
Խաչիկ	»	Գաբամանեան	անդամ.
Խաչիկ	»	Օսեան	»
Կարապետ	»	Միսաբեան	»
Միքայել	»	Կիլիսայեան	»
Միքայել	»	Փէսքմայեան	»
Նաչիբ	»	Թօփիանեւեան,	»
Նիքան	»	Մարգարեան	»
Պողոս	»	Ֆիննանեան	»
Տանաս	»	Լուրժեան	անդ.
Օհան	»	Պաղտատեան	»

Գրասենեակ Թարգմանութեանց

Անդրանիկ	ԷՃ.	Մ. Նառլեան	
Գասպար	»	Թօփատեան Ա. Արձնագր.	
Մկրտիչ	»	Թեօմպէֆինեան	անդ.
Յակոբ	»	Տիվիթեան	»
Յովսէփ	»	Թրնկրեան	»
Նիկողոս	»	Ս. Պարօնեան	»
Նիքան	»	Սերվերեան	»
Պետրոս	»	Տէր Երեմեան	»

Գրասենեակ Տպագրութեան

Պողոս	ԷՃ.	Պառնուսեան	անդ.
Աբրահամ	»	Ալթունբարմաբ	»
Բարթիկ	»	Հիւնեարպէյէնս.	»
Իլիաս	»	Տէմիրնիպաշեան	»
Միհրան	»	Գաբամանեան	»
Յովակիմ	»	Րէիսեան	»

Օհաննէս ԷՃէնժի Խորասանեան Արսաֆին Գործոց Տեւուչ, ի Ռուսնուգ.

Ծովային առեւտրոց Դասարան

Օհաննէս	ԷՃ.	Յովակիմեան, Անդամ	
Բալլաֆի	»	Հաննէեան Թարգման	
Պողոս	»	Պոյանեան օգնական	
Օհաննէս	»	Թօփատեան	»

Թօփհանէ եւ Թէրսահանէ

Առաքել էճէնի Տասեան Ա. Թարգման
Թորոս Պէյ Սիսակ Առաջին Թարգման.

Անդամք Զանազան Ժողովոց

ՄՈՒԱՐԻՅ

Միւնիք էճ. Նախագ. Ուսմ. ժողովոյն.
Փերթէճ էճ. Օգնական Նախագահի
Սիսօն Պէյ » անդամ.
Արքին էճ. Սարաճեան Բննիչ Գրոց
Արքին » Թէրգեան Տեսուչ Անսառ.
Դաիթ » Կէօննեան Բարս. ԻՆաճիէ

ԹԻՃԱՐԷԹ

Օհաննէս էճ Սուրենեան Նախ. Գ. ասեճ.
Թովմաս » Խորասանն. անդ. Ա. ասեճ.
Սիսօն » Նարինեան, անդ. »
Տիգրան » Եուսուճեան » Բ. »
Օհաննէս » Էմինեան անդ. սննկ. Ժող.
Ստեփան » Գարագաճեան, Բանչէլէր
Գաբրիէլ » Գաբրիէլեան, օգնական
Պօղոս » Պէզնեան, Հաւաքիչ դաւի

Մ. Աղաբոն էճէնի

Նախագահ Առեւտրական Ասեճին
Ի Զմիւռնիա.

ՄԱԼԻՑԻԻ

Օհաննէս էճ. Զամչեան Ընդ. Վերասե-
նուչ հաշուապալութեանց
Տիրան Պէյ Ալեքսանեան անդ. Հաշ. ժող.
Գէորգ » Բազարասեան, Անդամ.

ԶԱՆԱԶԱՆԲ

Միքայէլ էճ. Փորթուֆալ Տեսուչ Ղալա-
թիոյ Մախասան.
Մկրտիչ » Բերէսէհեան Բարս. ԻՄախս
Պէսրոս » , , ,
Գրիգոր » Վիչենեան Բննիչ Ապրնց.
Ներսէս » Տասեան անդ. Զապթ. ժող.
Գրիգոր » Խրսրեան համբ. Ի Հարին.
Գրիգոր » Մարկոսեան դիւանապետ
Ա. Թարգմ. Գր. Սերապէրի
Արքին » Խանսանեան, Գր. Անդամ

Մայրաքաղաքի Պօլիս. — Բնակիչի խմբ.

Թուրք	482,000	} 960,000
Հայք	495,359	
Յոյնք	156,864	
Հրեայք	34,655	
Այլեւայլք	144,122	

Շոգենաւ Զրահաւոր 8

» Հասարակ 49

Նաւ Առաքարասաւոր 24 Գում. 34

Թիւ Բնակչաց Երկրին

Ռուսէյի	10,510,000	}	16,437,510
Սոյսովալաքիա	4,605,510		
Սերվիա	1,222,000		
Գարասաղ	100,000		
Լիբանան, փոքր Ասիա եւ Սիջազէսք	11,187,000		
Հայաստան եւ Բիւրսիստան	5,465,490		
Եգիպտոս եւ Ափրիկէի	4,840,000		
	Գումար		37,930,000

ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆՔ

Ի Կ. ՊՕԼԻՍ

Ամերիգայի. ԵՏ. Ժ. Մորրիս, Դեսպան. (Անուանեալ 8 յունիս 1861). — Ժ. Բ. Պրրուն, Բարսուղար եւ Թարգման.

Անգլիոյ. Հէնրի Կ. Էլլիօղ, Դեսպան, (Անուանեալ 6 յուլիս 1867). — Հէնրի Բ. Գ. Պարրոն, Ա. Բարս. — Գ. Յ. Հիւուզ. Լ. Մուր. Յ. Բ. Ս. ձօն, Է. Սօրէն. եւ Ժ. Գէնէսկյ Բ. Բարս. Ժ. Յ. Պ. ձէնրր Գ. Բարս. — Կոմս Ա. Պ. Ս. Փիզանի Դիւանապետ. — Հ. Սիմրնս Ա. Սանսիսըն Թարգման:

Աւստրիոյ. Պարօն Տր Փոօֆէօ-Օսթրի, Դեսպան. Անու. 27. յուլ. 1867. — Հ. Հէյմէնլէ Խորհրդական եւ Ա. Բարս. — Մաքսիմիլիէն Հօֆրոն, Բարս. — Է. Մայէր. Ա. Թարգմ. — Տր Լըպիստոն, Բ. Թարգմ. — Կ. Բօսէէֆ, Գ. Թարգման.

Բրուսիոյ. Պարօն Բայսերլինկ Դեսպան 1869. — Պարօն Տր Սթէֆէնս, Խորհրդական. — Ուլպէլ, Բարսուղար. — Պուլք Ա. Թարգմ. — Գ. Թէսդա, Բ. Թարգման. — Կոմս Տր Թուարսօվսքի, Բանչէլէր:

Իտալիոյ. Ժ. Պէրթինանքի Դեսպան, Անու. 18 յուն. 1867. — Պարօն Յալա. Խորհրդ. — Պարօն Կալվանտա, եւ Մարքի Պալպի-Սէնարէկա, Բարս. — Ա. Վէննօնի, Ե. Կոազիանի, Ա. Պառօնէ, Ա. Շապէնդ, եւ Ժ. Անինօ, Թարգման:

Հօլանտայի. Պէրկ վօն Միսսըպուրկ Դեսպան (Անու. 1866. — Ռ. Ժ. Քէօն, Խորհրդ. եւ Ա. Թարգ. — Ա. Թուալէնս Բ. Թարգ. Ռ. Ս. Քէօն Գ. Թարգ.

Շուէթ-Նորվեյիոյ, Պարօն Փալմօէննա, Դեսպան (Անուան. 10 յունիլ. 1866. — Օ. Սթէնէրսըն Բարս. — Թիմօնի Թարգ. — Պէօսթրոն Բանչէլէր:

Պարսկի. Սիբրա Հիւսէյին Խան, Սիւսիւր իւլ Տէօվլէ. Դեսպան, Անուան.

յուլ. 1859. — Միրզա Հասան Ա. Բարս.
— Միրզա Ահմէտ Ա. Թարգ. — Միրզա Բ.
Բարս. — Ասէտ, Թարգ. — Ազիս Պէյ, հա-
զարապէտ:

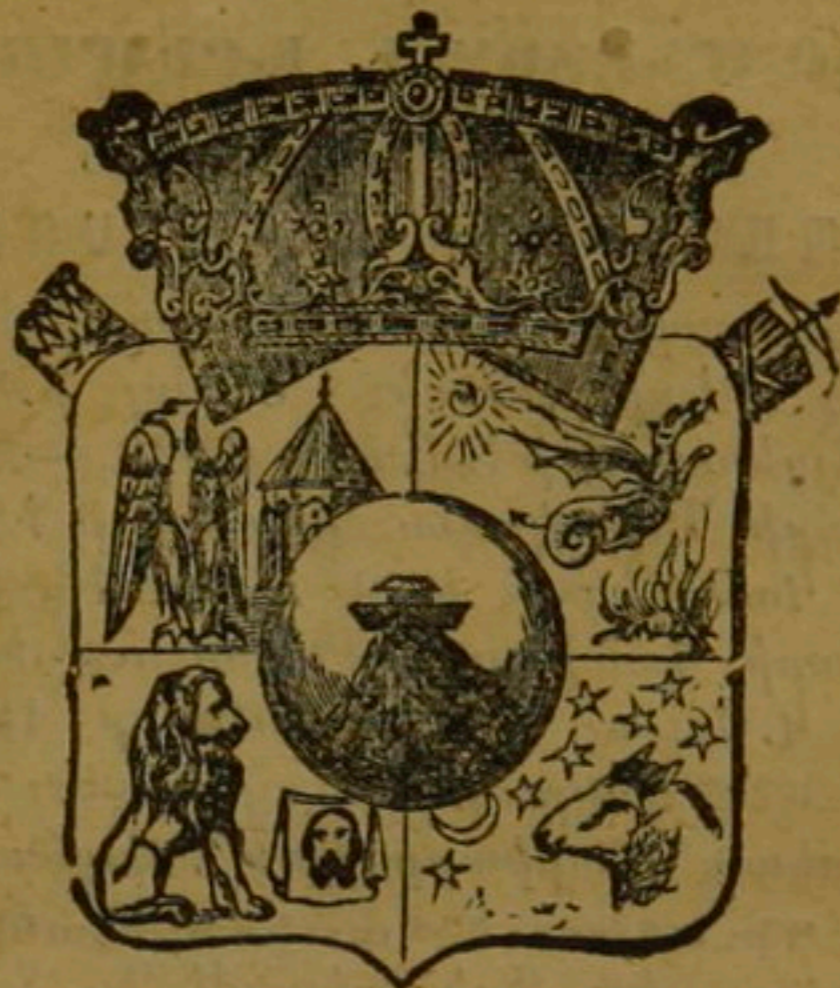
Պէլիբալի, Պարոն Ժ. Կոնյանսլ Դեսպ
Անուան. 5 յուլ. 1867 — Ալժ. Պառպան-
սոն. Ա. Բարս. — Քալիինիւս Ա. Թարգ.

Ռաւսիայ. Զորապէտ Բգնասիէճ. Դես.
(Անուան. 26 յուլիս 1864). — Սթաալ
Խոհ. — Քոլմանի Ա. Բարս. — Եասովս-
քի եւ Հիդրովո Բ. Բարս. — Միւլֆէլս եւ
Պազիլի, օգն. Բարս. — Զորապ. Զոան-
քինի Անդ. — Պոկլավսքի Ա. Թարգ. —
Թիմոֆէիէֆ եւ Օնու Բ. Թարգ. — Արկի-
րովովո Գ. Թարգ.

Հելլադայի, Պ. Տէլի-Նանի Դեսպ.
(Անուան. 1 յուլ. 1868). — Քալէրնի Ա.
Բարս. — Ռազի Ա. Թարգ.

Յոսանայի. Մ. Պուռտ, Դեսպան.
(Անու. 18 հոկտ. 1866. — Ութուէ Ա. խո-
հրդական. — Տիւրիյէ սր Վէննիար Ա.
Բարս. — Կոմս Փէլիիյէ Գ. Բարս. — Պէլէն
Բարս. Թարգ. Փէնիւշօ սր Լօնսթվիլ եւ
Պաթիւս Բ. Թարգ. Ռօպէն եւ Ռուկօն
Գ. Թարգ. — Ծ. Զիլտոա Բանշէլար. —
Պառէ սր Լանսի, Բարս Դիւանի. — Պալմի
Տ'Ալբիքուր եւ Կոմս Տարիւ Անդամս:

Հ Ա Յ Ք

Գ Ե Ո Ր Գ Դ

ԾԱՅՐԱԴՈՅՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏ ԵՒ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
Ա. Անայն Հայոց. Նախագահ Սիւննիոդո-
սին Ս. Էջմիածնի. Ծնեալ ի ԿՊՕՊԻս յամի
Տեառն 1815. ի 5/17 Յուլ. և Մկրտեալ
յ8/20 նոյն ամսոյ լեկեղեցւոց Ս. Գէորգայ
Սամաթիոյ: — Զեռնադրի Վարդապետ
ի 12/24 Սեպտեմբ. 1856. և Եպիսկոպոս

Ներսէս Ե. Կաթողիկոսէ ի 16/28 Յունիս
1848. — Ընտրի Կաթողիկոս ամենայն
Հայոց, յԸնդհանուր Ժողովոյ Կ. Պօլսոյ
ի 17/29 Սեպտեմբեր 1866:

ՏԷՐ ՄԿՐՏԻՉ Վ. ԽՐԻՄԵԱՆ

ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՏԱՐՅԵՈՅ

Պ Ա Տ Ր Ի Ա Ր Ք Կ . Պ Օ Լ Ս Ո Յ

Նախագահ Կրօնական ժողովոյն և
Ազգ. Վարչութեան: Ծնեալ ի Վան
(յԱյգեատան) ի 5 Ապրիլ 1820. — Չեռ-
նադրի Եպիսկոպոս Տարօնոյ ի Գէորգ
Գ. Կաթողիկոսէ ի 20 Հոկտ. 1868. —
Ընտրի Պատրիարք յԸնդհանուր Ժողո-
վոյ Կ. Պօլսոյ ի 4 Սեպտեմբեր 1869:
ԿԱՐԱՊԵՏ Ծայրագոյն Վարդապետ Սէ-
րոբեան Պատրիարքական Փոխանորդ:

ԳԻԼԱՆԱՏՈՒՆ Պատրիարքարանի
Գէորգ Էֆ. Գրիգորեան Ա. Գր. Տաճկ.
Ալեքսան » Սագաեան Գործակատար
Թովմաս » Փափագեան Գիլանադպ.
Խառն Ժողովոյ.
Բարձուղ » Թէլեան Բ. Գրագ. Հայ.
Գիլանադ. Տնտես. Խորհ.
Կարապետ » Խաչատրեան Բ. Գր. Տաճկ.
Գալուստ » Տ. Պօղոսեան Գիլանադպ.
Դատաստեղան. Խորհրդոյ

ՅՈՒՑԱԿ

ՆՇԱՆՏՈՒՔԻ ԷՒ ԱՄՈՒՍՆՈՒՅԷԱՆՑ

ՀԱՅՈՅ, Ի Կ. ՊՕԼԻՍ

ի 1 Յունիսարե 1868, յ30 Սեպտեմբեր 1869.

1868 Նշանտ. Ամուս.		1869 Նշանտ. Ամուս.	
Յունվ.	67 90	Յունվ.	48 34
Փետր.	36 31	Փետր.	71 96
Մարտ	45 00	Մարտ.	24 00
Ապրիլ	21 00	Ապրիս	20 00
Մայիս	29 15	Մայիս	35 00
Յունվ.	35 42	Յունիս	39 34
Յուլիս.	54 47	Յուլիս	54 38
Օգոս.	44 46	Օգոս.	40 65
Սեպտ.	28 23	Սեպտ.	40 21
Հոկտ.	52 52		
Նոյ.	53 54	Գումար	371 288
Դեկտ.	41 24	1868ինը	475 424
Գումար	475 424	Գումար	846 712

Կոստ. Պօլիս **ԿՆԻՔ** 13 Հոկ. 1869.

Վալերացեալ ի Պատրիարքարանէ Հայոց.

ՀՌՈՎՄԷՍԿԱՆ ՀԱՅՔ

ԳԵՐ. ՏԵՐ ԱՆՏՈՆ ՀԱՍՈՒՆԵԱՆ, Հոգե-
 ւորական գլուխ և Կաթողիկոս Հոով-
 մէական Հայոց Թուրքիոյ. — Զեռնադր.
 Վարդապետ ի 1833. Եպիսկ. յ7/19
 յունիս 1842. ընտր. Կաթողիկոս յ2/16
 սեպտ. 1866, ընդ անուամբ ՊՕՂՈՍ Թ.
 Հ. Ստեփան Վ. Ազարեան Փոխանորդ.
 Հ. Յովհաննէս Վ. Հօլասեան Ստենդալ.
 Հ. Մկրտիչ Վ. Աշեան Դիւանապետ.
 Հ. Ղեւոնդ Վ. Զըրաբեան Քանչելար.
 Աշխ. Պատրիարքարանին Կ. Պօլսոյ:
 Թիւ Ամենայն Եպիսկոպոսաց 19
 Թիւ Եկեղեցեաց ի Կ. Պօլիս 11
 Թիւ Դրոցաց ի Կ. Պօլիս 9
 Թիւ Բնակչաց ի Կ. Պօլիս 14320

ԲՈՂՈՒՔԱԿԱՆ ՀԱՅՔ

ՅԱԿՈՒՔ ԵՖԷՆՏԻ ՄԱՏԹԵՆՍԵԱՆ
 ՎԷՖԻԼ Բող. Հայոց

Սարգիս Էֆ. Դաւթինեան Գործակատ.
 Թիւ սոցա ի Կ. Պօլիս (քնիկ և գաւ.) 525
 » » յԱյլեայլ գաւառս 15690
 Գուճար ամենեցուն 16,215

ԴՊՐՈՅԻ ԵՒ ԱՇԱԿԵՐՏԻ

Գաւառք	Դպրոցք	Աշկերտք
Անդրիանուպօլսոյ	3	40
Բերիոյ (Հալէպի)	37	1440
Զմիւռնիոյ	3	135
Կարնոյ	41	170
Կ. Պօլսոյ (քաղքին մէջ)	4	98
Պրուսայոլ	11	416
Սեբաստիոյ	20	752
Տիգրանակերտի	81	1847
Գուճարք	170	4898

Ուսմունք. Գերականութիւն,
 Թուաբանութ. Աւիսարնագր. Աստղա-
 գիտութիւն. Սուրբ Գրոց պատմութիւն.
 Եւ Գրիստոնէական վարդապետութիւն:

Յոռցակ Աղջկանց Վարժարանաց.

Քաղաքք	Վրժրնք.	Աշկրտնք
Այնթապի	1	25
Բաղէշի	1	12
Խարբերդի	1	47
Մարտունու	1	35
Գուճարք	4	119

Ուսմունք. Բաց ի վերոյիշելոց.

Ասեղնեգործութիւն , Բնախօսութիւն .
Բարոյական գիտութ. եւ Պատմութիւն .

Յուշակ Աստուածաբանիկն . Իպրոցաց

Քաղաքք	Իպրոցք	Աշկերտք
Խարքերդի	1	38
Մարաշի	1	28
Մարսուանի	1	24
Գումարք	3	90

Ուսմունք . Գրահաւի (Ս. Եւեպրա)
Մտաւոր եւ Բարոյակ. փիլիսոփայութ.
Սկզբ. այլեւայլ գիտութ. Բարոյական
եւ Յայտնեալ Աստուածաբանութ. Եկե-
ղեցական պատմութիւն . Պատմասու-
թիւն . եւ Փորձ Ասեմախօսութեան :

Թիւ Միսիոնարացորք աշխատիկն
իմէջ Հայ Բողոսականաց եւ բնակիկն
ի Կոստանդնուպօլիս , անձինք 8 . — Նի-
կոմիդայ 1 . — Պրուսայ 2 . — Մարսուան
2 . — Կեսարիայ 2 . — Սերաստիայ 3 . —
Կարին 3 . — Բաղէջ 2 . — Խարքերդ 3 . —
Մարաշ 2 . — Այնճապ 2 . — Ատանայ 1 .
— Բէրիա 1 . — Անտիոք 1 . — Գումար 55
Թիւ ձեռնագրեալ Հայ Բարոզչացն 37 .

Ծանուցում . Մեր 1868ի Օրացու-
ցին մէջ Կ. Պօլսոյ Ազգային դպրոցաց
վրայ տեղեկութիւն տուած ատեննիս ,
Ծանօթութիւն դրինք՝ աղաչելով զՔա-
ւառացիս , որ տեղեկութիւն տան մեզ
իրենց Իպրոցաց վրայ , բայց և ոչ մէկ
գաւառէ պատասխան չառինք յայսմ
մասին , բաց ի Մեծ . Լ . Սըրմագա-
շեանց , որ Եաշի Հայոց ու Իպրոցաց վի-
ճակագիրը զրկած է մեզ :

Այժմ դարձեալ կը ծանուցանենք թէ
պատրաստ ենք ամեն աշխատութիւն
չըխնայել , եթէ ուզեն մեր Գաւառացի
ազգայինք օգնել մեզ յայսմ մասին :

Փափաքելի է , որ մեր Տարեցուցիկն
առաւել ևս ընդարձակելով՝ նշանակե-
ինք անոր մէջ . — Համայն Հայոց վի-
ճակագրութիւնը (Հարարիարիք) . — Նո-
ցա բնակութիւնքը՝ թէ ուր ուր են . —
Քանի միլիօնի կը հասնին . — Քանի
Առաջնորդութիւն կայ եւ նոցա աշխար-
հագրական դիրքն՝ ինչպէս և ընդար-
ձակութիւնքը որչափ են . — Քանի Վանք
և Եկեղեցի . — Քանի Եպիսկոպոս , Վար-
դապետ և Քահանայ կայ , և ինչ վիճա-
կի մէջ են . — Քանի դպրոց . ուր ուր
են , որչափ աշակերտ . որ սեռէն որ-

բան, և ինչ ինչ ուսմունք կան անոնց
մէջ. — Ի՞նչ դրուծեան մէջ է՝ Հայոց
բարոյական և նիւթական (երկրագոր-
ծական, արհեստի և վաճառականա-
կան) վիճակը. — Ծննդոց, Աճուսնու-
թեանց և Վախճանմանց վրայ ինչ տե-
ղեկութիւն կայ. — Տարին որչափ գաղ-
թականութիւն կըլլայ: Միով բանիւ. Հա-
մայն Հայոց յաւելման և նուազման
պատճառներն ինչ ինչ են, և այլ, և այլ:

Ստոնք և ասոնց նման տեղեկութիւն-
ներն են, որ ըստ մեզ, մեծ օգուտներ
կրնան մատակարարել ընդհանրութեան:

Սակայն կը խոստովանինք որ մեր
խնդիրն ալ դիւրաստաց չէ, բանզի ժո-
ղովուրդ մը որ դեռ Վաշերազիւր չունի
(այսինքն, երբ իր ծննդեան օրը չի
գիտեր) չի կրնար նաև մեր փափաքը
լեցընել. և հետևաբար՝ մեր կողմանէ՝
դարաւոր ծառի մը բողբոջէ պտուղ
պահանջելն ու մեր Ազգէն այս տեսակ
տեղեկութիւններ սպասելը՝ մի և նոյն
ստորոգութեան մէջ կը ձգէ զմեզ: Իսկ
նորա որ մեր ձայնին պատասխակներ
կ'ուզեն, Ահաւասիկ մեր հարցեն.

ձ. ԱՐՍՄԵՍՆ Ի Կ. Պօլիս

Զագմագերլար, Յակոբեան Խան, 6.

ԱՅԺՄՈՒ ՀՍՅԱՍՏԱՆԻ

Կլիմայ. Ընդհանրապէս բարեխառն
համարուած է. բայց Տիգրիսի եւ Եփ-
րատայ դաւեերու շախր սասիկ, մինչ-
դեռ լեռանց բարձր գագաթանց վրայի
ձիւնն անպակաս է:

Բերք. Բարձանց ցորենը, գարին,
վաթաւն, բնկոյզն ու խնձորն եւ
ամեն տեսակ պտուղ խիստ լաւ ու ա-
ռաս են՝ մանաւանդ Եփրատայ նա-
հանգին մէջ. — Գաւսաց բամպակն ու
ծխերդր (թիւթիւն) մեղրն ու խաղողն
ընդհանրապէս բնօր տեսակէ են. —
Բաց ի սոցանէ՝ կան նաեւ անբաւ
ոչխար, այծ, բնօր ձի, բազմատե-
սակ բնօրնի եւ վայրի կենդանիք եւ
մորթի եւ մուսակիք. — Եւ դարձեալ
գազի խիժ (ֆթիւրէ), գխսոր (մագր),
դեղնիկ (նեհրի), կաղին, լուբիա, սի-
սեռ, փստուղ, ոսպ, ֆթան, կանեփ
(ֆէնօր), մեսափ, բուրդ եւ ար (որով
եւ ցփսի շալ եւ սօժ) մեղրամոմ,

ուէին (չամ սաքրը), լաւ գինի եւ կարագ :

Տունկ. Հայաստան բոյսի կողմանէ աշխարհիս մէջ եզակեան է. Անագին լեռանց կօտերն ոփւոյ, կաղնւոյ, մայրւոյ, սոնւոյ կամ սարոյի եւ բելեկնի ծառերով իսպապատեալ են. — Նոյնպէս եւ դաւտերն սփանչելի եւ բիւրատեսակ ծաղիկներով լի :

Հանք. Լեռանց սակերն՝ երկաթի, կապարի, պղնձի, արծաթի, ոսկւոյ, յասպիսի, ածուխի, սեւաւ սաթի, հալկաւի, գառիկի եւ սեսակ սեսակ աղերու հանք, մարմարիոնի քարահասք, նոյնպէս եւ նաւթի ակունք առաստապէս կը գտնուին :

ԱՆՔԵՐԻ ԿԻՃԱԿ

ԱՅԺՄՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Ամլուծիւն. Աղփասուքեան պատահառաւ՝ պանդխտութիւն, պանդխտութեան պատահառաւ՝ ծնունդ իսիս նրւազ. — Առաջնորդ եւ մարդ-մարդիկ գրեթէ բնաւ. — Գիտութիւն, երկրագործութիւն, արհեստ եւ մարդկօրէն զգացումն ... առ յապայն յուսալի ...

Քաղաքիս Հայ բնակչաց թիւն է 327. — Եկեղեցեացն, 2 (Ս. Աստուածածին 1395 ին կառուցեալ և Ս. Լուսաւորիչ) . — Քահանայիցն, 2. Ազգ. - Գարոցացն 2. — Ազգային տարեկան եկամուտն է 1500 ոսկի Աւստրիական, (795 Օսմանեան Լիրա) :

ՅՈՒՅԱԿ ԾԱԽՈՒՅ

Տարեկան ծախս Եկեղեցեաց,	ուսկի	320
»	» Գարոցաց	440
»	» Դիւանատան	36
»	Տոկոս Ազգ. պարտուց	300
»	Տուրք Ազգ. կալուածոց	160
Վասն նորոգութեանց և Տնանկաց	»	244
		1500
Գում. ոսկի		1500

Ա. Գարոց, Արական սեռի
1840 ին հաստատուած. Յ. Պըլլըքլեանի եւ հանգուցեալ Ս. Պապիկեանցի ջանիւք. — Ուսմունք, Հայերէն, Ռօմաներէն, Ծռանսերէն. Պատմ. Հայոց, Ընդ. Ազգաց և Ս. Գըրոց, Աշխարհագր. Թուարանութ. և այլ :
Թիւ Ուսուցչաց 3. — Աշակերտաց 32.

Բ. Գարոց, Իգական սեռի
1867 ին հաստատուած Մ. Խաչիկեանի և Լ. Սըրմազաշեանի ջանիւք. — Ուսմունք, Հայերէն: Ռօմաներէն և այլ սկզբ. գիտութ. Թիւ Աշակերտուհեաց 25

ՅՈՅՆՔ

ՂՐԻՂՈՐԻՈՍ Զ.

ԻՔՕՄԷՆԻՔՕՍ Ծայրագոյն Պատրիարք
և Նախագահ Սիւննոդոսին Կ. Պօլսոյ.
ՆԻՍՏԱԹԷՈՍ Քլէոփուլաս Ծայր. Վար-
դապետ, Պատրիարքական փոխանորդ.

Անդամք Սինոդոսի

Նիգոտիանոս Արքեպիսկոպոս	Էրտէքի
Նէոֆիդոս	» Թէրապիոյ
Ղրիղորիոս	» Թըրնօվայի
Ակաթանկելոս	» Տրամ յի
Մէլէդիոս	» Իզմիրի
Տօրօթէոս	» Նարտայի
Փրօզոսիոս	» Սիւզէպօլսի
Գալինիզոս	» Նիշի
Եննադիոս	» Կրէվէնայի

Անդամք Դիւանասան

Եօագիմ Էֆ. Գօգօտիս Ա. Բարտուղար	
Եռվանարքի » Փախագօղլու Ա. Բարտ.	
Սօդիրարքի » Պրուսալի Բ. »	
Միխալարքի » Ալթօնիտիս, Կրօնագէտ	
Անտրիքօ » Ա. Գործակատար	
Ճէսան » Բ. »	
Ստավուարքի » Եռվանիտիս Գարու օղ.	
Տիմիդրարքի » Պարալօղլու »	

ՊՈՒԼՂԱՐՔ

ԻԼԱՐԻՅՆ ՄԱՔԱՐՕՓՈԼԷՈՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿ.

(Որ յիշատակի յԵկեղեցիս)

ԻԼԱՐԻՅՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿ. ԼՕՖՃԱՅԻ

Ազգա յինԳլուխ և Նախագահ Կրօնա-
կան ժողովոյ, (Կարգեալ ի պաշտօնէ) :

ՀՐԵԱՅՔ

ՖԱՔՑ ԷՖԷՆՏԻ, ԲԱՐՈՒՆԱՊԵՏ

(Հրաժարեալ ի պաշտօնէ)

ԵԱՔԸՐ ԷՖԷՆՏԻ

Բարունի և Տեղապահ Բարունապետի
և Նախագահ Ազգային ժողովոյն .

Անդամք Ազգ. ժողովոյ

Տավրիզօն Էֆէնտի Շապհի (Անդամ Շու-
րայը Տէօվլէթի) Ատենապետ . — Կոմս
Քամօնոս, Ավուամ : — Ավուամ Էֆէնտի
Պէն Զօնանա . — Շիմօն Էֆէնտի, Սալ-
մօնա . — Եասիսէլ Էֆ. Խանանել . —
Մենասիսէմ Էֆ. Եարար . — Սամուէլ Էֆ.
Մօլխօս . — Եանասիսէլ Էֆ. (Անդամ
Մուարիֆի ժող.) — Սավէթօյ Էֆ. Անաֆ .
— Տավրիթ Էֆ. Սաւոօր . — Ռաֆայէլ Էֆ.
Ամօն . — Իսիսակ Էֆ. Իսրանազի : —

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԹՐԲԱՍՏԱՆԻ ԹՂԹԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ

Նամակի. Երեք տրամի ծանրութիւն ունեցող նամակաց վճարքն է, 2 ղշ. 60 ժամի հեռաւորութեան համար: — 61 ժամէն մինչ 120 ժամի համար, 4 ղշ: — 121էն մինչ 200 ժամի, 6 ղշ: — 201էն աւելին, 9 ղշ: Իսկ երեք տրամէն աւելի կշռող նամակաց ամէն մէկ տրամին կամ տրամական կոտորակներու համար կէս կէս վճարք կը վերադրուի:

Տպագրեալ քերթեր. Թրքաստանի մէջ ամէն տեղերու համար, Թէ ցամաքային և Թէ ծովային Թղթատարութեան վճարուելիքն են, Մասիս Օրաքերքի մեծութեամբ լրագրաց համար, հատին 5 փրյ. Մասիսի և Մանգուշի իջեալի մեծութեամբ լրագրաց համար, հատին 10 փարայ: — Աւելի մեծերուն և ութածալ տետրերուն համար, հատին 20 փարայ:

Մէկէն աւելի Թերթ պարունակող Թէ Հանդես և Թէ Գիրք, մէկ ժամին համար, ժխային 10 փարայ վճարք ունին:

Ճերմակ դրամ. հազար ղուրուշին համար ժամին 12 փարայ:

Ոսկի, Դրամաքոչք, Անդամանդ և այլ Ծանրագին նիւթեր, ժամին 2 փարայ:

Օրինակցոչ նիւթեր. մէկ ժամին համար ժխային 10 փարայ:

Ապահովութիւն (Սըկուրիթա). Ինչ արժէքով նիւթ որ ըլլայ, ապահովութեան տրուած տտեն, նոյն իսկ նիւթին արժէից հաշուով՝ հազար ղուրուշին համար ժամին 6 փարայ պէտք է վճարել, (Թղթատարութեան վճարքէն զատ) իբրև ապահովութեան գին:

ՅՈՒՅՍԿ ՔԱՂԱՔԱՅՆ ԱՍԻՈՅ

	Ժամի		Ժամի
Ալանեա	170	Աբեհիր	104
Ամասիա	144	Գանդրի	105
Այաշ	78	Գասթամայօլ	120
Այինքապ	291	Գարամուսլ.	13
Այսրն	118	Գօզան	167
Անքաֆեա	245	Երուսաղէմ	433
Ասաքալարի	30	Եօզղակ	127
Ասալեա	134	Զաճրանայօլ.	90
Ասանա	303	Էկին	258
Արաքիր	252	Էնկիւրիւ	87
Արդրնի մաս.	268	Էսկիբեհիր	53
Աֆեա	401	Էրզիննան	148

Էրզրում	Ժ. 158	Հեցեղ	Ժ. 36
Ըսպարթա	110	Ղարբուք	250
Թարապուռ	396	Ղարս	114
Թարունու	214	Ճեզրե	346
Թօփաթ	164	Մալաթիա	638
Թօսիս	408	Մաղրս	190
Իզմիս	18	Մանիսս	85
Իզմիր	95	Մարաշ	236
Իզնիֆ	24	Մարշի	298
Իննեուն	143	Մարսրվան	136
Իջիլ	167	Մուհալին	44
Իսկիլիս	124	Մուշ	182
Իւրֆիւս	137	Մուսուլ	566
Լասֆրյէ	291	Մուսուրլու	51
Լեճֆէ	30	Նալլիսան	60
Կէյլէ	30	Նապիս	435
Կէլան մաս.	240	Նեվեհիր	133
Կէսիս	79	Նիյսէ	184
Կերէսէ		Շամ	350
Կէոյնիս	43	Ուշաֆ	83
Կէօրկէոյ	403	Ուրճա	309
Հալէս	267	Չերֆէ	84
Հանի ֆէոյ մս.	133	Չրլսր	218
Համա	305	Չօռում	156
Համիս	317	Պալքէս	60
Հաֆեարի	242	Պաղսուս	464

Պայեզիս	Ժ. 200	Տիարալեֆիր	Ժ. 280
Պատրա	564	Տիւրիֆ	316
Պէյբազարի	71	Տեր էլ ֆէսեր	382
Պէյրուք	374	Տրապիզօն	100
Պիլեհիկ	38	Րափանսրզ	396
Պիրիհիկ	391	Րէյհանիյէ	253
Պուրսուր	116	Քայսերի	149
Պրուսա	22	Քարահիսար	83
Պօլու	58	Քարահայար	87
Սանսրֆլը	95	Քարահալիւրան	90
Սէօյիւս	44	Քէսերսէ	80
Սրվազ	492	Քէօթահէա	65
Սիւրիֆ	298	Քրքէհիրի	117
Սիւլէյմանիյէ	435	Քօլա	107
Վան	218	Քօնէա	151
Տարաֆլը	36	Քօչհիսար	98
Տէնիզլի	138	Օսմաննըֆ	124
	<i>Ժամֆ</i>		<i>Ժամֆ</i>
Ազուրնիֆ	255	Գրգանլըֆ	75
Ալիֆսաննէ	142	Գրք ֆիլիստ	28
Ահլուն	153	Եանէա	183
Արկրի	194	Եաւ	193
Գալաս	164	Եէնիբազար	169
Գալսանսէլէն	145	Եէնիսէ	74
Գալսալա	83	Եէնիքէհիր Յէն	146

Եկնիվարոց Ժ. 185	Լիւմ Ժ. 155
Զրիւնա 94	Լուծչա 103
Զօղրայի արիք 69	Կէլիպօլու 48
Էլպասան 173	Կիւսիւրնիք 66
Էսիրնէ 44	Հասէոյ 62
Ըւօսուա 307	Հէգարկրաս 100
Թարարբազարի 84	Ղանկա 259
Թաւրեւա 190	Ղապրօվա 83
Թերային 259	Ղուլու 198
Թէփրսաղի 34	Ճոււմայր արիք 86
Թրհալա 157	Սալղար 36
Թիրան 185	Սանասրր 143
Թուլչա 184	Սային 163
Թրավնիք 133	Սէնիիք 110
Թրնօվա 91	Սէֆրի 56
Իյէնպօլի 63	Սօսթար 241
Ինօս 48	Նարսա 194
Իպրայիլ 164	Նէվէսին 247
Իսաֆչի 176	Նիւ 136
Իսթուլչա 237	Նիֆպօլու 125
Իպիսեա 66	Շէհիր ֆէօլի 124
Իվրանիյէ 153	Շիւթօվա 119
Իւսփուպ 137	Շուսնու 92
Իւփէֆ 159	Չօլլու 20
Լէսօճչա 144	Պար 213
Էիլէպուրկսի 30	Պապասաղի 150

Պէլիքէ 241	Տրամա 90
Պէլիքաս 184	Րահվա 133
Պէհէ 235	Րուսնուֆ 115
Պէրաք 198	Փանալուֆա 241
Պէրֆօնա 124	Փերգերին 253
Պուֆրէ 125	Փերէթիք 153
Սամաֆօ 98	Փերլէփէ 157
Սէլանիք 114	Փլօնա 111
Սերայր-Պօսնա 317	Փրավօթա 86
Սէրլի 99	Քէւան 40
Սիլիսրէ 110	Քէւերիէ 155
Սիլիվրի 43	Քէօփրիլի 145
Սինիչէ 179	Քէօսթէնիլ 111
Սիքօզ 98	Քրգղան 185
Սօճիա 108	Քիւսթէննէ 138
Վարնա 112	Օիւրի 155
Վիչկրաք 201	Օսմանբազար 83
Վիսին 145	Ֆերէնիք 48
Տիսիթօֆա 150	Ֆիլիպէ 78
Տուպնիք 105	

Անկլիա ամէն տեղ գին նամակի 6 բէն.
 Աւսրիա » » » 4 դե. 20փ.
 Ռուսիա (Թիֆլիզ) » » 5 դե. 10փ.
 Ֆրանսա » » » 40 սանթիմ.

Հ Ե Ռ Ա Գ Ր Ս Տ Ո Ւ Ն

Ի Կ. ՊՕԼԻՍ

ՖԷՅԶԻ ՊԼՅ

Ընդհանուր վերահսկում

Մուսաճա	էժ.	Փոխանորդ	Տեսչի,
Գեորգ	»	Սերբուեան.	Ա. Բար.
Էմիլ Լաֆոն	»	Խորհ. եւ Հրահանգիչ,	
Պօղոս	էժ.	Նաճիլեան	Քարս.
Մէլֆօն	»	Իւզպաւեան	»
Առաֆել	»	Մօմնեան	»
Մարտիկ	»	Հիւնֆեարպէյէնս.	»
Մկրտիչ	»	Սելֆիսթեան,	համար.
Թովմաս	»	Ապսուլլահ.	հաւուէկ.
Յովսէփ	»	Իսկէնսերեան	»
Օհաննէս	»	Ապսուլլահեան	»
Կարապէտ	»	Քեաթիպեան	»

Հ Ե Ռ Ա Գ Ր Ս Տ Ո Ւ Ն

Ի ԲԷՐՍ.

Մկրտիչ	էՅ.	Անէմեան Փոխ.	Տեսչի,
Միքաէլ	»	Էնֆարէլեան	Ա. Գործակ.
Պէտրոս	»	Հասունեան	»
Միհրդաս	»	Պէկեան	Բ. »
Պօղոս	»	Տուրունեան	»
Մկրտիչ	»	Խաչարեան	»

ՅՈՒՅԱԿ ԳՆՈՅ ՀԵՌԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ

Ի Թուրքիոյ յԵրուսա եւ յայլուր

Սւաւորիա, Իտալիա, Հել- լադա, Հոմա, Հօհէնցօ- լէրն, Հօլանտա, Հօնկրիա, Պատ, Պաւիէռա, Վիւր- ժէմպէրկ եւ Ի Քորֆու. Երկ. Զվիցերա, Պէլիֆա եւ Ի Տանրմարֆ. Եր. Շուէտ Սպանեա Անգլիա, Ալեքիա, Թունիս եւ Ի Կովկ Նորվէկիա, Քօրսի- ֆա եւ Ի Ֆռանսա, Երուսակ. Ռուսիա Ա. Բ. <th>Յերբարան Փուրջիոյ <th>Յարապան Մովեզերեայ <th>Յարապան Միլեզերեայ </th></th></th>	Յերբարան Փուրջիոյ <th>Յարապան Մովեզերեայ <th>Յարապան Միլեզերեայ </th></th>	Յարապան Մովեզերեայ <th>Յարապան Միլեզերեայ </th>	Յարապան Միլեզերեայ
	7	11	15
	8	12	16
	9,50	13,50	17,50
	12,50	16,50	20,50
	12	16	20
	10	14	18
	9	13	17
	17	21	25
	25	29	33
	13,50	17,50	21,50
	4	8	12
	35	39	43
	18,50	22,50	26,50
	27	31	35
	40	44	48
	42,50	46,50	50,50
	27,50	34,50	35,50

ԳՆՈՑ ՀԵՌԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ (1)

Կ. Պօլսոյ Գաւառի ի Գաւառ Կ. Պօլսոյ (2)

և յայդեւայ Գաւառս Թուրքիոյ

Կ. ՊՕԼԻՍԷՆ

Կ. Պօլիս (3) դո. 5	Հալէպ	35
Այսրն	Հիւսալէնսիկեար	45
Ա.սալար(Ա.ֆսէնիգ)	Պաղսաս	45
Գունա	Պօսնա	35
Եանեա	Սէլանիկ	25
Էնկիւրի	Սըվազ	35
Էսիրնէ	Տիարալէֆի	45
Էրզրում	Տրապիզոն	35
Ըֆօսնա	Քասանապօլու	25
Սիրիա	Քօնեա	25

(1) Նշանակեալ զները 20 բառի համար են, բայց 20 են աւելորդ ամեն մէկ տասը բառին համար բուն զնոյն կէտը կը վերադրուի.

(2) Ամեն Գաւառ իր սահմանին մէջ 20 բառին համար 10 դո. զին ունի (բացի Կ. Պօլիսէն որ 5 դո. է) իսկ զարնուած հեռագրին զինը Գաւառէ Գաւառ 10 ապան դո. կաւելուայ, այսինքն, Պօլիսէն Հիւսալէնսիկեար 15 դո. Էնկիւրի 25 դո. Սըվազ 35 դո. Էրզրում 45 դո. և այլ. այսպէս:

(3) Ասոնք Թրքաստանի 20 Գաւառաց անուանք են.

ԱՅՏԸՆԻ ԳԱՒԱՌԷՆ (1)

Այսրն Գաւ. դո. 10	Հալէպ	30
Ա.սալար(Ա.ֆսէնիգ)	Հիւսալէնսիկեար	45
Գունա	Պաղսաս	40
Եանեա	Պօսնա	50
Էնկիւրի	Սէլանիկ	40
Էսիրնէ	Սըվազ	40
Էրզրում	Տիարալէֆի	50
Ըֆօսնա	Տրապիզոն	40
Կ. Պօլիս	Քասանապօլու	30
Սիրիա	Քօնեա	15

ԱՏԱԼԱՐԷՆ (ԱՐՔԻՊԵՂԱՔՈՍ)

Ա.սալար Գաւ. դո. 10	Հիւսալէնսիկեար	15
Գունա	Պաղսաս	40
Եանեա	Պօսնա	40
Էնկիւրի	Սէլանիկ	30
Էսիրնէ	Սըվազ	30
Էրզրում	Տրապիզոն	30
Ըֆօսնա	Տիարալէֆի	50
Կ. Պօլիս	Քասանապօլու	15
Սիրիա	Քօնեա	15
Հալէպ	Այսրն	15

(1) Գաւառներն Այ-ֆէ-Գի կարգաւ նշանակուած են: Հեռագրի զարնոյն ուր որ գտնուի այն էլը պէտք է բանայ, ուր կրնայ գտնել թէ Հեռագրի զարնելու Գաւառը և թէ անոր համար վճարելիք զինը որ նոյն իսկ Գաւառի տողին դէմ նշանակուած է:

ԴՈՒՆԱՅԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Դունա	դե. 10	Պաղտաւ	60
Եանեա	30	Պօսնա	15
Էնկիւրի	40	Սէլանիկ	15
Էսիրնէ	15	Սըվազ	50
Էրզրում	60	Տիարալէփր	60
Ըսփօսնա	30	Տրապիզոն	50
Կ. Պօլիս	25	Քասսանալօլու	40
Սիրիա	60	Քօնեա	40
Հալէպ	50	Այսրն	40
Հիւսալէնսիկեար	30	Ասալար	30

ԵԱՆԵԱՅԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Եանեա	դե. 10	Պօսնա	30
Էնկիւրի	50	Սէլանիկ	15
Էսիրնէ	30	Սըվազ	60
Էրզրում	70	Տիարալէփր	70
Ըսփօսնա	15	Տրապիզոն	60
Կ. Պօլիս	35	Քասսանալօլու	50
Սիրիա	70	Քօնեա	50
Հալէպ	60	Այսրն	50
Հիւսալէնսիկեար	40	Ասալար	40
Պաղտաւ	70	Դունա	30

ԷՆԿԻՒՐԻՅԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Էնկիւրի	դե. 10	Սէլանիկ	40
Էսիրնէ	30	Սըվազ	15
Էրզրում	30	Տիարալէփր	30
Ըսփօսնա	50	Տրապիզոն	30
Կ. Պօլիս	25	Քասսանալօլու	15
Սիրիա	30	Քօնեա	15
Հալէպ	15	Այսրն	30
Հիւսալէնսիկեար	15	Ասալար	15
Պաղտաւ	30	Դունա	40
Պօսնա	15	Եանեա	50

ԷՏԻՐՆԷՅԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Էսիրնէ	դե. 10	Սըվազ	դե. 40
Էրզրում	50	Տիարալէփր	50
Ըսփօսնա	30	Տրապիզոն	40
Կ. Պօլիս	15	Քասսանալօլու	30
Սիրիա	50	Քօնեա	30
Հալէպ	40	Այսրն	30
Հիւսալէնսիկեար	15	Ասալար	15
Պաղտաւ	50	Դունա	15
Պօսնա	30	Եանեա	30
Սէլանիկ	15	Էնկիւրի	30

ԷՐԶՐՈՒՄԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Էրզրում	դե. 40	Տիարպէֆիր	դե. 45
Ըժօսոս	70	Տրապիզոն	45
Կ. Պօլիս	45	Քասսանպօլու	30
Սիրիա	30	Քօնեա	40
Հալէպ	30	Այսրն	50
Հիւսապէնսիկեար	40	Ասալար	40
Պաղսաս	45	Գունա	60
Պօսնա	70	Եանեա	70
Սելանիկ	60	Էնկիւրի	30
Սրվազ	45	Էսիրնէ	50

ԸՇՔՕՏՈՒԱՅԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Ըժօսոս	դե. 40	Տրապիզոն	դե. 60
Կ. Պօլիս	55	Քասսանպօլու	50
Սիրիա	70	Քօնեա	50
Հալէպ	60	Այսրն	50
Հիւսապէնսիկեար	40	Ասալար	40
Պաղսաս	70	Գունա	30
Պօսնա	45	Եանեա	45
Սելանիկ	45	Էնկիւրի	50
Սրվազ	60	Էսիրնէ	30
Տիարպէֆիր	70	Էրզրում	70

ՍԻՐԻԱՅԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Սիրիա	դե. 40	Քօնեա	դե. 30
Հալէպ	45	Այսրն	40
Հիւսապէնսիկեար	40	Ասալար	40
Պաղսաս	45	Գունա	60
Պօսնա	70	Եանեա	70
Սելանիկ	60	Էնկիւրի	30
Սրվազ	30	Էսիրնէ	50
Տիարպէֆիր	50	Էրզրում	30
Տրապիզոն	40	Ըժօսոս	70
Քասսանպօլու	40	Կ. Պօլիս	45

ՀԱԼԷՊԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Հալէպ	դե. 40	Այսրն	դե. 30
Հիւսապէնսիկեար	30	Ասալար	30
Պաղսաս	45	Գունա	50
Պօսնա	60	Եանեա	60
Սելանիկ	50	Էնկիւրի	45
Սրվազ	45	Էսիրնէ	40
Տիարպէֆիր	45	Էրզրում	30
Տրապիզոն	50	Ըժօսոս	60
Քասսանպօլու	30	Կ. Պօլիս	35
Քօնեա	45	Սիրիա	45

ՀԻՒՏԱՎԷՆՏԻԿԵԱՐԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Հիւսալէնս. դե. 10	Ասալար դե. 15
Պաղսաս 40	Դունա 30
Պօսնա 40	Եանեա 40
Սէլանիկ 30	Էնկիւրի 15
Սրվազ 50	Էսիրնէ 15
Տիարալէֆիր 40	Էրզրում 40
Տրապիզոն 30	Ըճօսոա 40
Քասանապօլու 15	Կ. Պօլիս 15
Քօնեա 15	Սիրիա 40
Այսրն 15	Հալէպ 30

ՊԱՂՏԱՏԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Պաղսաս դե. 10	Դունա դե. 60
Պօսնա 70	Եանեա 70
Սէլանիկ 60	Էնկիւրի 50
Սրվազ 30	Էսիրնէ 50
Տիարալէֆիր 15	Էրզրում 15
Տրապիզոն 30	Ըճօսոա 70
Քասանապօլու 40	Կ. Պօլիս 45
Քօնեա 30	Սիրիա 15
Այսրն 40	Հալէպ 15
Ասալար 40	Հիւսալէնսիկեար 40

ՊՕՍՆԱՅԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Պօսնա դե. 10	Եանեա դե. 30
Սէլանիկ 30	Էնկիւրի 50
Սրվազ 60	Էսիրնէ 50
Տիարալէֆիր 70	Էրզրում 70
Տրապիզոն 60	Ըճօսոա 15
Քասանապօլու 50	Կ. Պօլիս 55
Քօնեա 50	Սիրիա 70
Այսրն 50	Հալէպ 60
Ասալար 50	Հիւսալէնսիկեար 40
Դունա 15	Պաղսաս 70

ՍԷԼԱՆԻԿԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Սէլանիկ դե. 40	Էնկիւրի դե. 40
Սրվազ 50	Էսիրնէ 15
Տիարալէֆիր 60	Էրզրում 60
Տրապիզոն 50	Ըճօսոա 15
Քասանապօլու 40	Կ. Պօլիս 25
Քօնեա 40	Սիրիա 60
Այսրն 40	Հալէպ 50
Ասալար 30	Հիւսալէնսիկեար 30
Դունա 15	Պաղսաս 60
Եանեա 15	Պօսնա 30

ՍԸՎԱԶԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Սրվազ	դե. 40	Էսիրնէ	դե. 40
Տիարալէֆիր	15	Էրզրում	45
Տրապիզոն	15	Ըժօսոա	60
Քասանապօլու	15	Կ. Պօլիս	35
Քօնեա	30	Սիրիա	30
Այսրն	40	Հալէպ	45
Ասալար	50	Հիւսապէնսիկեար	30
Դունա	50	Պաղսաս	30
Եանեա	60	Պօսնա	60
Էնկիրի	15	Սէլանիկ	50

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Տիարալէֆիր	դե. 40	Էրզրում	դե. 45
Տրապիզոն	30	Ըժօսոա	70
Քասանապօլու	30	Կ. Պօլիս	45
Քօնեա	30	Սիրիա	30
Այսրն	40	Հալէպ	45
Ասալար	40	Հիւսապէնսիկեար	40
Դունա	60	Պաղսաս	45
Եանեա	70	Պօսնա	70
Էնկիրի	30	Սէլանիկ	60
Էսիրնէ	50	Սրվազ	45

ՏՐԱՊԻԶՈՆԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Տրապիզոն	դե. 10	Ըժօսոա	դե. 60
Քասանապօլու	15	Կ. Պօլիս	35
Քօնեա	40	Սիրիա	40
Այսրն	40	Հալէպ	30
Ասալար	30	Հիւսապէնսիկեար	30
Դունա	50	Պաղսաս	30
Եանեա	60	Պօսնա	60
Էնկիրի	30	Սէլանիկ	50
Էսիրնէ	40	Սրվազ	15
Էրզրում	15	Տիարալէֆիր	30

ՔԱՍՏԱՆՊՕԼԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Քասանապօլու	դե. 40	Կ. Պօլիս	դե. 25
Քօնեա	30	Սիրիա	40
Այսրն	30	Հալէպ	30
Ասալար	15	Հիւսապէնսիկեար	45
Դունա	40	Պաղսաս	40
Եանեա	50	Պօսնա	50
Էնկիրի	45	Սէլանիկ	40
Էսիրնէ	30	Սրվազ	15
Էրզրում	30	Տիարալէֆիր	30
Ըժօսոա	50	Տրապիզոն	15

ՔՕՆԵԱՅԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Քօնեա	դՇ. 10	Սիրիա	դՇ. 30
Այսրն	45	Հալէպ	45
Ա.սալար	45	Հիւսապէնցիկեար	15
Գունա	40	Պարսաս	30
Եանեա	50	Պօսնա	50
Էնկիւրի	15	Սէլանիկ	40
Էսիրնէ	30	Սրվազ	30
Էրզրում	40	Տիարալֆիբ	30
Ըսօսոա	50	Տրապիզոն	40
Կ. Պօլիս	25	Քասանայօլա	30

ԱՐՀԵՍՏԻ ԴՊՐՈՅ (ՄԷՔԹԷՊԻ ՍԱՆԱԻ)

Ի Կ. Պօլիս. Ի Թաղ Սուչքան Ահմէտի.

Էսիէմ Պէյ (Միրալայ), ընդ. Տեսուչ. Հանի Հիւսէյին Էձէնի, փոխան. Տեսչի. Մէհմէտ Էձէնի, Ա. Բարսուղար. Յակոբ Էձէնի, Խանսանեան. Բժշկապէտ.

ԱՇԱԿԵՐՏԻ

Թուրք... 428. Սինէացի... 2=430
Հայ. 84. Հն.-Հայ 1. Բող.-Հայ 3=88
Յոյն. 50. Պուլղար. 9. Հրեայ. 5=64
Գումար Առաւելեաց 582

Մի հատ Փաշայի մասնաւոր ջանիւքնհաստատուած է 1868 ին, Կառավարութեան կողմանէ, ուր աղբատ ազայբ գիտութեան սկզբունք և արհեստ կ'ուսանին:

Տ Է Ր Ո Ի Թ Ե Ա Ն Ց

Ա.ՄԵՐԻԳ.Ա. (Միացեալ Նահանգք)

Հանրապետական Կառավարութիւն

Նախագահ Էրանթ (*) Ծնեալ. 15 ապր. 1822. Ընտրեալ Նախագահ 4 մարտ 1869. Մայրաքաղաք Ուաշինգթոն. — Բնակիչ 62,122. — Դրօշակ, կարմիր-սպիտակ բազմաւերտեայ, հորիզոնական դրիւք, եւ դրօշակալին վերի կապսագոյն անկեան մէջ 33 աստեղօք:

Թիւ Բնակչաց 36,263,254

Շոգեմալ գրահաւոր 71.

» հասարակ 605. Գում. 676

Ա.Ն.Գ.Լ.Ա.

Սահմանադր Կառավարութիւն.

Թագուհի. Վիկտորիա Ա. Ծն. 24 մայիս 1819. — Գահակ. 20 յունիս 1837. — Թագադր. 28 յունիս 1858. — Ամուսնացեալ ընդ Ալպերդ Իբսանին Սաֆա—Բօպուրկի — Այրիացեալ 14 դեկտ. 1864.

Որդին, Ալպերդ Էդուարդ Գահաժառանգ Իբսան. ծն. 9 նոյ. 1841.

Մայրաք. Լոսիօն. Բնակիչ 3,126,635.

(*) ԱՄՏՈՑ գրքին ըստ Նոր Տօմարի Կշահակեալ տն:

— Գրոց , Կարմիր եւ դրօշակալին վերի
անկեան Բառակոլսի սպիտակին վրյ խաչ .
Թիւ Բնակչաց Երկրին 29,321,288
» Գաղթականաց 10,794,626
» Հնդկաց 150,747,851
Գումար. 190,863,765

Շոգեմալ գրահաւոր 32
» հասարակ 405
» առաքաւսաւոր 29 Գում 466

ԱՒՍՏՐԻԱ.

Սահմանադր. Կառավար.

Կայսր. **Քոստանուա—ժօզէՔ Ա.** Ծն. 18 օգոս. 1830.—Գահակալ. 2 դեկ. 1848.
—Ամուսն. րնդ **Էլիզապէթի** (Գեմաւսոյն Մախա.—Պաւեռիոյ. ծն. 24 դեկտ. 1837) ի 24 ապրիլ 1854.—Թագադր. որպէս թագաւոր Հոնկարիոյ , 8 յունիս 1867.— Որդին **Ռօսօլէ Գահաւժառանգ Իշխան.** Ծն. 21 օգոս. 1858.—Գրոց. Երկագոյն , հորիզօնական դրիւք. երկակողմեայ կարմիր եւ սէջն սպիտակ , վրան երկգլխեայ արծուի նշանաւ .

Մայրաքաղաք **Վիէնա** . Բնակիչ 575,525
Թիւ Բնակ. 52,525,002 (որոց 18,124 Հայ)
Շոգեմալ գրահաւոր 7
» հասարակ 59
Նաւ առաքաւսաւոր 54 Գում. 117

ԲՐՈՒՍԻԱ.

Սահմանադր. Կառավար.

Թագաւոր. **Կիլյօս Ա.** Ծն. 22 մարտ. 1797.
—Գահակ. 2 յունվ. 1861.—Թագադր. 18 հոկ. 1861.—Ամուսն. րնդ **Օկիլսայ Իշխանուհւոյն Սախի** (ծն. 30 սեպ. 1811) ի 11 յունիս 1829 .

Որդին. **Ֆրէսէրիք Ուիլեամ**, Գահաժառանգ Իշխան. Ծն. 18 հոկ. 1831

Մայրաք. **Պէռլին** , Բնակիչ 702 , 437 .

—Գրոց , Տէրունականն է սպիտակ սեւազոյն արծուէնեալ , եւ Պաւերազմականն է սպիտակ եւ երկերեքեայ սեւաւ երջանաւ .

Թիւ Բնակչաց Երկրին 24,042,730 .

Շոգեմալ գրահաւոր 5
» հասարակ 43
Նաւ առաքաւսաւոր 44 Գում. 92

ԻՏԱԼԻԱ.

Սահմանադր. Կառավար.

Թագաւոր . **Վիկտոր—Էմմանուէլ Բ.** Ծն. 14 մարտ. 1820.—Առաջին Գահակ. 23 մարտ 1849 իբրեւ Թագ. Սարսենիոյ .

—Երկրորդ Գահակ. 17 մարտ 1861 —

Ամուսն. րնդ **Ասէլայայ** 12 ապր. 1842 .

—Սյրիացեալ. ի 20 յունվ. 1855
Որդին. **Հումպէրդ Գահաժառանգ Իշխան** Ծնեալ. 14 մարտ. 1844

Մայրաք. **Քլորէնցա**, Բնակիչ, 414, 363.

— Դրօշ. Եռագոյն, կանաչ, ներմակ եւ կարմիր, ուղահայեաց դրիւք.

Թիւ բնակչաց Երկրին 24, 296, 365.

Շոգեմալ գրահաւոր 22

» հասարակ 66

Նաւ առաքաւսաւոր 10 Գում. 98

ՀՅԼԼՍ.ԴՄ.

Սահմանադր. Կառավար.

Թաղաւոր. **Ճէօրժ Ա.** Ծն. 24 դեկ. 1845.

— Գահակ. 6 յունիս 1863. Ամուսն. ընդ **Օլկայ Կոստանդինովնայ Սէժի դֆուլիւնյն Ռուսիոյ** (ծն. 22 օգոս. 3 սեպտ. 1851) ի 27 հոկտ. 1867.

Որդին. **Կոնստանդինոս Գահաժառանգ Իժման.** Ծն. 2 Օգոս. 1868.

Մայրաքաղաք **Ա.քիւնա.** Բնակիչ 41,294.

— Դրօշ. Տէրունականը կապոյտ ու վրան սպիտակ խաչի եւ խաչին վրայ Տէրունական նշանաւ: Պատերազմական սպիտակ եւ կապոյտ շերտաւոր, հորիզօնական դրիւք, եւ դրօշակալին վերի անկեան սպիտակ խաչին վրայ դարձեալ Տէրունական նշան. իսկ վանառակ. առանց նշանի.

Թիւ բնակչաց Երկրին 1,332,508

Շոգ. գր. 2, հաս. 7, առգ. 25—Գում. 34

ՀՕԼԱՆՏԱ.

Սահմ. Կառավարութիւն

Թաղաւոր. **Կիյօմ Գ.** Ծն. 19 փետր. 1817.

— Գահ. 12 մայ. 1849. — Ամսն. ընդ **Սօֆիա** (ծն. 17 յունիս 1819) ի 18 յունիս 1839. Որդին. **Կիյօմ-Նիքօլա Գահաժառ. Իժման.** Ծն. 4 սեպ. 1840.

Մայրաք. **Ամստրսամ,** Բնակ. 267,627

» **Հայ,** » 89,668

— Դրօշ. Կարմիր, սպիտակ եւ կապոյտ, բազմաշերտ եւ հորիզօնական դրիւք.

Թիւ բնակչաց Երկրին 3,592,416

» » Հնդկաց 20,094,957

23,686,373

Շոգեմալ գրահաւոր 7

հասարակ 49

Նաւ առաքաւսաւոր 68 Գում. 124

ՇՈՒԷՏ—ՆՈՐՎԷԿԻԱ.

Սահմ. Կառավար.

Թաղաւոր **Շառլ Ճ.Գ.** Ծն. 3 մայ. 1826.

— Գահ. 8 յուլ. 1859. — Ամուսն. ընդ **Վիլհէլմինայ.** (ծն. 5 օգոս. 1828) ի 19 յունիս 1850 Եղբ. **Օսգար,** Գհաժ. Իժմ. Ծն. 9 յուլ. 1836

Մայրաք. **Սթոֆօլմ.** Բնակիչ, 140,251,

— Դրօժ. Կապոյս վրան դեղին խաչիւ. դրօժակալին վերի անկիւնը Բառակոուսի կարմիր եւ վրան դրանկիւն սպիտակ խաչ.

Թիւ Բնակչացն. Շուէսայ 4,195,681

Նորվեկիոյ 1,701,756

Գում. 5,897,437

ՇոգեՆաւ հասարակ 38

Առաջասաւոր փոքր մեծ 313 Գում. 351

ՊԷԼՃԻՔԱ.

Սահմանադր. Կառավարութիւն

Թագաւոր. **Լէօփօլտ Բ.** Ծն. 9 ապրիլ 1835, որդի Լէօփօլտի Ա. — Գահակ. 10 դեկ. 1865. — Ամուսնաց. ընդ Մարի Հանրիէդ (ծն. 23 օգոս. 1836) ի 22 օգոս. 1853: Որդին. **Լէօփօլտ-Ֆէրսինան**, Գահաժառ. Իշխ. Ծն. 12 յունիս 1859. — Դրօժ եռագոյն ուղահայեաց դրիւք, սեաւ, սեղին եւ կարմիր, սեաւը դրօժակալին կից.

Մայրաքաղ. **Պրուսէլ**, Բնակ. 163,434

Թիւ Բնակչաց Երկրին 4,839,094

ՊՌՍՅՈՒՆԱ.

Սահմանադր. Կառավարութիւն

Կայսր. **Փէօրօ Բ.** Ծն. 2 դեկ. 1825. —

Գահակ, 7 ապրիլ 1834. — Ամուսն. ընդ

Թէրէզա-Քրիստինա (ծն. 14 մայ 1822) ի 4 սեպ. 1843.

Մայրաքաղաք **Ռիյօ—Եանէյրօ**, Բնակիչ 396,136. — Դրօժ. Կանաչ եւ մէջն ոսկեգոյն յասակի վրայ Տէրունակ. նիւան.

Թիւ Բնակչաց Երկրին 10,058,000

ՇոգեՆաւ 53 եւ առաջաս. 10. Գում. 63

ՌՈՒՍԻԱ.

Միապետական Կառավարութիւն

Կայսր **Ալէքսանդր Բ.** Ծն. 17/29 ապրիլ 1818. — Գահակ. 2/14 մարտ 1855. — Թագադր. 26 օգոս. -7 սեպտ. 1856. — Ամուսն. ընդ Մարիա Ալէքսանդրովնայ, Մեծի դստուհւոյն Հէսսէի (ծն. 27 յուլ. -8 օգոս. 1824) ի 16/28 ապր. 1841

Որդին. **Ալէքսանդր Ալէքսանդրովիչ**, Գահաժառանգ Իշխան. Ծն. 26 փետր. -10 մարտ 1845.

Մայրաքաղաք **Փէթերպուրկ**, Բնակիչ 559,475. — Դրօժ. Տէրունականն է դեղին, վրան սեաւ արծուէնեաւ: Պատերազմականն է սիւլակ եւ դրանկեայ կապոյտ քաչիւ. իսկ հասարակն է սպիտակ, կապոյտ եւ կարմիր, հորիզօնական դրիւք.

Թիւ Բնակ. 76,751,874 (935,156 Հայ)
 Շոգենաւ գրահաւոր 12
 » հասարակ 232
 Նաւ առազասաւոր 62 Գում. 306

ՍՊԱՆԻԱ

Վիենայ Կառավարութեան անորոշ
 Մայրաքաղաք **Մաւրիս**, Բնակիչ 298,426
 Թիւ Բնակչաց Երկրին 16,515,774
 Շոգենաւ գրահաւոր 7
 » հասարակ 291
 Նաւ առազասաւոր 5 Գում. 303

ՏՍԱՀՄԱՐԻ

Թաղաւոր. **Քրիստիան Թ.** Ծն. 8 ապ.
 1818. — Գահակ. 15 նոյ. 1863. — Ամուսն. ընդ
 Լուիզ—Վիհէլմին (ծն. 7 սեպ. 1817)
 Ի 26 մայ. 1843.
 Մայրաք. **Քօքէնհաւ**, Բնակիչ 195,143
 — Գրոց. Կարմիր, վրան սպիտակ խաչիւ.
 Թիւ Բնակչաց Երկրին 1,732,115.

ՓՕՐԹՈՒԿԱԼ

Սահմանադր. Կառավարութիւն
 Թաղաւոր. **Լուի Ա.** Ծն. 31 հոկ. 1838.
 — Գահակ. 11 նոյ. 1861. — Ամուսն. ընդ
 Պրայ (ծն. 16 հոկ. 1847) Իշխանաւորութեան
 Իսպիոյ, Ի 6 հոկ. 1862.

Որդին. **Ալֆօնս**, Գահաժառանգ. Իշխան.
 Ծն. 31 յուլ. 1865.
 Մայրաքաղաք **Լիզպօն**, Բնակ. 275,000
 — Գրոց. Կապոյս եւ սպիտակ, Տէրունա.
 կան նշանաւ.
 Թիւ Բնակչաց Երկրին 4,351,519
 Շոգ. 12. Առազաս. 25. Գում. 37

ՃՈՒՆԱՍ

Սահմանադր. Կառավարութիւն

Կայսր **Լուի Նափօլէօն Գ.** Ծն. 20
 ապր. 1808. որդի **Լուի**—Նափօլէօն Պօնա-
 փարթի, նախկին Թագաւորին Հոլանտիոյ
 եւ Թագուհւոյ Օրքանս - Եւզինեայ. —
 Գահակ. 2 դեկ. 1852. — Ամուսն. ընդ
 Եւզինեայ (Կոմսուհւոյն Մօնթիլիօյի, Ծն.
 5 մայիս 1826) Ի 29 յունվ. 1853.
 Որդին **Էօժէն Նափօլէօն** Գահաժառանգ
 Իշխան Ծն. 16 մարտ 1856. — Գրոց. Եռա-
 գոյն, կապոյս, սպիտակ եւ կաշմիր, ուղա-
 նայեաց դ իւֆ, կապոյսը դրօշակալին կից.
 Մայրաքաղաք, **Փարիզ**, Բնակ 1,779,436
 Թիւ Բնակչաց Երկրին 38,067,094
 Շոգենաւ գրահաւոր 62
 » հասարակ 318
 Նաւ առազասաւոր 134 Գում. 514

ՔԱՆԻ ՄԸ ԽՈՍԻ ԱՅՍ ՆԻԹԻ ՎՐԱՅ

Ասեն ոմանք, թէ տարիներ առաջ՝ Թուրքիոյ՝ մանաւանդ Կ. Պօլսոյ Տօթօռներուն մեծ մասն՝ առձեռն Բժիշկներ (Մեքսիկե ս'օֆֆագիօն) էին. սակայն փեղոյրի և քանի մը Հատիներէն բառերու միջոցաւ (Մօլիէնի բժիշկներուն պէս) սևը ճերմկի տեղ կլլեցնելու խիստ վարպետ : Բայց քանի որ Թուրքիոյ ժողովուրդն սկսաւ Եւրոպիոյ հետ հաղորդակցիլ քանի որ Պօլսոյ մէջ Բժշկական Դպրոց բացուեցաւ, Բնիկներէն՝ այս արհեստին հետևողներն ալ աւելցան, որոց յառաջադիմութեան հետ՝ այս արհեստին թէ կարևորութիւնը և թէ անոր ամենափափուկ պաշտօնը ճանաչուեցաւ ժողովրդեան կողմանէ. հետևաբար՝ առձեռն Բժիշկաց գործչմնաց ու պարտաւորեցան բաշուիլ, ձգելով Թուրքիոյ՝ մանաւանդ Կ. Պօլսոյ հիւանդներն՝ արհեստին հմուտ Բժշկաց ձեռք :

Մեր համոզումն ալ այն է, որ այժմեան Բժշկաց մէջ՝ տաղանդաւոր խումբ մը կայ ի Կ. Պօլիս, և եթէ չենք սխալիր, Հայերն իրենց համար մեծ բաժին մ'ունին անոր մէջ, և յայտ մասին, համբաւն ալ (սեղեպ-

րիքէ) գրեթէ Հայոց կը պատկանի. քանզի ժամանակէ մ'ի վեր՝ մանաւանդ վերջի տարիներու մէջ՝ պատահած դոյզնագիւտ հիւանդութեանց դժուարին և ամենափափուկ վիրահատութիւններն (օփերասիօն) ընդհանրապէս Հայ բժշկաց ձեռք կը կատարուին : Մեր ականատես իսկ եղած ենք այնպիսի վիրահատութեանց, որ Փարիզի մէջ անգամ, (ուր աշխարհիս ամեն կողմերէն անբուժելի հիւանդներ կը տեղան), հինգ կամ տասը տարին հազիւ հազ մէկ անգամ կը պատահին, և որ ամեն լրագրաց յուզման առիթ կուտան

Կենաց յարգը ճանաչող ժողովուրդը՝ տաղանդաւոր բժշկին արժանիքն ալ կը ճանաչէ, և բնականաբար՝ երկու հաւասար Վարպետներէն՝ իր ազգակիցը նախամեծար կը համարի : Ըստ մեր կարծեաց, Հայերն՝ այս երկու յատկութեանց ալ տիրացած են :

Իսկ եթէ կան դեռ այնպիսիք, որ կենաց յարգը չճանաչելով՝ իրենց առողջապահութեան վրայ ևս հոգ չեն տանիր, այնպիսեաց օգտին համար՝ մեր բարեկամ Տօթօռներէն մէկուն խորհրդածութիւնն ահաւասիկ այս տեղ դնելով՝ իրենց ուշադրութեանը կը յանձնենք զայն :

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՅՈՒԹԻՒՆ

« Ընթերցումն և ուսեալ անձանց խօսքերուն ունկնդրութիւնը լուսաւորութեան միակ ճամբան է : Ուր լուսաւորութիւն կայ, հոն բարուց լաւութիւն ու կեանաց բարեկարգութիւն կայ, և ուր կեանքը բարեկարգ է՝ հոն առողջութիւն կայ : Մեր ազգը ընթերցասիրութեան մասին խիստ ետ մնացած է և դեռ չունի հասարակաց դասախօսութիւններ կամ քարոզներ, ուստի և զարմանալի չէ որ ընդհանրապէս վատառողջ է : Եւ սակայն այն օրէն որ մարդ ինքզինքը կառավարել կըսկսի, պէտք է գիտնայ՝ թէ ինչ է կեանքը, ինչ է ապրելու կերպը, հիւանդութիւններ չստանալու և անձը պաշտպանելու կանոնները, զաւակներ մեծցընելու կերպը, որ անոնք ալ ապագային մէջ առողջ ըլլան :

« Փափաքելի է որ մեր ազգին մէջ ամեն անհատ՝ քովն ունենայ այնպիսի Գրքոյկ մը, որ համառօտ և հասկանալի ոճով առողջաբանութեան գլխաւոր կանոնները պարունակէ : Այս գրքուկին խմբագրութիւնը լրբանալուն չսպասելով՝ և յուսալով մանուշակա՛նքիչ ատենէն անոր ի լոյս ընծայուիլն, պէտք կը համարիմք առայժմ Տարեցուցիդ

միջոցաւ քանի մը խօսք ուղղել ժողովրդեան : Նախ՝ բժշկական արհեստին վերաբերեալ քանի մը մասերուն մէջ անոր ունեցած ծուռ գաղափարներն ուղղելու, և ապա՝ Տնային քանի մը ստիգողական դերերուն վրայ տեղեւորութիւններ տալու համար, ճիշդ այն միջոցին, որ բժշկի դիմելն անկարելի կըլլայ :

« Հայոց մէջ՝ ձեր Օրացոյցները (միանգամայն Տարեցոյց) որ մեծ համբաւ ստացած են, և ամեն տարի հազարներով կը տպագրուին, ու ամեն քաղաք, ամեն գիւղ եւ գրեթէ ամեն տուն կը ցրուին, լաւ առիթ մըն է մեզ նշանակել անոր մէջ, ինչ որ կրնայ ազգային լուսաւորութեան նպաստաւոր լինիլ :

« Մարդս՝ իր բնականէն՝ մթին կամ վերացեալ գաղափարներու մօտ է : Մանկութեան ստեն ախորժով մտիկ կընէ այն վէպերը, որ ճշմարտութիւններէն և ամեն օր տեսնուած դէպքերէն տարբեր են : Եթէ ուսմունքն օգնութեան չը հասնի իրեն, և եթէ ի բնէ և արտաքոյ կարգի ուշիմութիւն մը չը բանայ նորա միտքը, միշտ հակամէտ կը մնայ բնականէն դուրս իրողութեանց հաւատ ընծայելու : Քանի որ մանուկ է կամ ուրիշէն կը կառավարուի, վը-

տանգը խիստ մեծ չէ՝ բայց երբ կը մեծնայ, այն գաղափարներն (որ երբեմն հաւատքէն աւելի տպաւորութիւն ըրած կըլլան իր մտքին մէջ) ամենամեծ վնասներու պատճառ կըլլան: Այս բանս, առաւել յայտնի կերպիւ կը տեսնուի բժշկականութեան մասին մէջ: Հիւանդութենէ մ'առողջացած տղէտն առաւել հաճութեամբ մտիկ ընել կուզէ այն արտառոց ու խելքէ մտքէ դուրս համարուած դեղերով ու միջոցներով բժշկուած ըլլալուն պատմութիւնը, քան թէ ուսեսալ և վկայեսալ Բժշկի մը խընամքովը: Այս պատճառաւ է, որ ամեն տեղ, ամեն ընկերութեանց մէջ պակաս չեն եղած խումբ մը տղէտ, պարծուկ (շառշարան) ու խաբեբայ անձինք, որ ժողովրդեան միամտութենէն օգուտ քաղելով՝ ամենամեծ վնասներ հասուցած են մարդոց առողջութեան: Եւ սակայն եթէ կայ արհեստ մը, որ մեծ աշխատութեան, սուր յիշողութեան և լաւ դատողութեան կարօտ է, անտարակոյս բժշկութիւնն է այն: Մարդ մը որ ժամագործ կուզէ ըլլալ, հարկ է որ ամեն բանէ առաջ անիւին ինչ ըլլալը գիտնայ, յետոյ պէտք է տեղեկանայ թէ ինչպէս յարմարացուցած են զանոնք իրարու հետ, միով բանիւ, լաւ բանող ժամացուցի

մը ինչպէս հոլովուելը պէտք է որ լաւ սովորած գտնուի: Այս պայմանները լրացնելէն ետև միայն կարող է հասկընալ՝ կոտրած կամ լաւ չը բանող ժամացուցին պատճառը և ըստ այնմ անոր դարման տանիլ: Ինչ որ ըսինք մետաղեայ գործիքի մը համար ևս առաւել պէտք ու կարևոր կը համարինք ըսել մարդկան կենդանի մեքենային համար, որ կենաց ամեն մէկ վայրկեաններն իրարու վրայ դիզելով՝ մարդուն տարիներ մատակարարելու և կամ զայն մերծելով՝ ի քրթնել ական՝ մարդը գերեզման իջեցնելու պաշտօնն ունի:

«Ձեմք կրնար ուրեմն լռել և չպատւիրել Ազգայնոց թէ որչափ պէտք է զգուշանալ այն տղէտ ու խաբեբայ անձերէն, որք աննշան ահարուրթիւնը դեղագործութեան փոխելու նպատակաւ կսկսին բժշկութիւն ընել, անհիմն և գոյութիւն չունեցող հիւանդութիւններ դարմանելով, ինչպէս կէլիքնիկ, սքրուէ և այլ: Այսպիսիք տեսակ մը անպատիժ մնացող յանցաւորաց կարգէն են, և ցաւալի է որ ծնողք՝ իրենց ու զաւակացը կեանքն այսպիսի անձանց ձեռք կը յանձնեն: Ամեն մարդ համոզուած պէտք է ըլլալ թէ բժշկութիւնը դարաւոր ուսմանց և փորձառութեանց ար-

դիւնքն է: Թէ բժշկութեան մասին հրաշք
 չլլար երբէք, ու թէ որ ըլլայ, խաբերայ
 կամ պարծուկ անձանց ձեռք չէ: — Եթէ
 մեր Գաւառական ազգայինք անհոգ կը
 մնան յայտ մասին, գիտենք որ անոր մեծ
 պատճառը կանոնաւոր Բժիշկներ չգտնու-
 իլն է. վասն այնորիկ բժիշկ եմ ըսողին հի-
 ւանդ կը յանձնեն. բայց յուսանք թէ քանի
 որ լուսաւորութիւն մտնէ այն Գաւառաց
 մէջ՝ այնչափ կ'աւելնայ ուսեալ և վկայեալ
 Բժշկաց յարգը, հետևաբար՝ անոնք ալ նոյն
 տեղերն երթալու և հաստատուելու կը քա-
 ջալերուին.»

Մեր Տարեցուցիւն դիրքը չի ներեր առա-
 ւել ընդարձակ տեղ տալ այս նիւթին
 վրայ. բայց մեր բարեկամ Տօքթօռէն մեր
 խնդրանօքն ստացուած պիտանի դեղերուն
 քանի մը էջ կրնանք զոհել, ի սէր մեր Գա-
 ւառացի ազգայնոց:

Բայց այս դեղերն ու դարմանները, զորս
 պիտի գրենք, Պօլսոյ ժողովրդեան համար
 չեն, ուր ազգային Բժիշկք օր ըստ օրէ շատ-
 նալու վրայ են և աղքատն անգամ չի կըր-
 նար արդարանալ անոնց չդիմելուն, վա-
 սըն զի անոնք շաբաթը մէկ քանի օր անձ-
 նութիւրաբար կարօտեալ հիւանդաց կը զոհեն
 և որոց անուանքն ու ձրի օրերուն ատեն-

ները կրնանուսկուիս մեր Տարեցուցիւն մէջ՝
 քանի մը տարիէն ի վեր: Մեր գրելիքն
 այն տեղերու համար են, ուր Բժիշկ չկայ
 ամենեին և կամ Բժիշկի գալն երկար ատե-
 նի կը կարօտի: Այս պատճառաւ է նաև որ
 շատ տեղ աւելի խօսուած է այլևայլ պա-
 տահական վտանգներու կամ հիւանդու-
 թեանց վրայ:

Գ Ա Ր Մ Ա Ն Ք

Կարիճէն, Թձէն, Մեղուէն եւ այլ
 խայթումածներու դեղ.

Պէտք է գիտնայ որ այս կենդանիներուն
 խայթը վտանգաւոր համարուելուն պատ-
 ճառը խայթման ատեն մասնաւոր Թոյն
 մը վէրքին մէջ ձգելուն համար է, որ ի-
 բենց ակռային կամ պօշին մօտի գործարա-
 նին մէջ գոյացած հիւթ մըն է: Ասի վերքին
 վրայ բացուած փոքր երակներէն ներս մտնե-
 լուն, արեան հետ կ'սկսի շրջան ընել և ա-
 ճիլ, որ եթէ մահ ալ չպատճառէ, շատ
 անգամ խիստ երկար հիւանդութեանց տե-
 դի կուտայ: Կը հետևի ուրեմն, որ կարելի
 եղածին չափ շուտով արգիլելու է Թոյ-
 նի արեան շրջանին մէջ մտնելը: Ասոր հա-

մար, վերքէն վեր, այսինքն վերքին ու սրբ-
 օր կողմին մէջ՝ պէտք է նախ կապ մը դնել
 բաւական սեղմուած. եթէ բերնի մօտ է
 վերքը՝ խամնուողն պարտի ծծել զայն
 ստէպ ստէպ թքնելով, այնպէս որ, կարելի
 եղածին չափ անկէ արիւն հանէ: Եթէ այս
 միջոցն անկարելի է, անմիջապէս վերքին
 վրայ սրուակ (ժիւլ, պուլվեր) մը փակ-
 ցրնելու և ապա մազուն ջուրի յերքն բըռ-
 նելու է բաւական ստեն. եթէ խիստ վը-
 տանգաւոր նանաչուած օձ կամ կարիճ
 մըն է խայծողն, աւելի ապահովութեան
 համար, ցաւը մտիկ չընելով, կամ քիւրիք
 սույու (սուիս ալալֆիալիս) և կամ նեւսր
 բուհու (սալսինալ) պէտք է դնել վեր-
 քին վրայ, հինգ կամ իւր կամ աւելի, անոր
 մեծութեանը համեմատ: Եթէ քանի մ'օրէն
 չետոյ փոքր ինչ բորբոքումն պատահի, սո-
 վորական եղած տնային կակղեցուցիչ դե-
 դերով պէտք է դարման ընել:

Գաճաղի Շան և Կարսուի խայծոց դեղ:

Կատաղի շան խայծն յիրաւի ամեն բանէ
 աւելի փախ ու սարսափ կը պատճառէ
 ժողովրդեան: Ամեն մարդ գիտէ որ կատաղած
 (ֆուսուզ) շան խայծի վերքը թէև բժշկուած
 ըլլայ, զարձեալ խամնուողն, վաղ կամ անա-

գան, կրնայ արատիելի հիւանդութեան
 ենթակայ լինիլ: Գիւղերու, արտերու,
 մինչև անգամ քաղաքներու մէջ մարդու մը
 սրբազան պարտաւորութիւնն է ուրեմն,
 որ այսպիսի կատաղած շան մը պատահած
 ստեն, (խոհեմութիւնը ձեռքէ չձգելով)
 եթէ կրնայ անմիջապէս սպաննել զայն՝
 անկէ մեծ բարեգործութիւն չըկրնար ըլլալ,
 փասն զի այսպէսով գուցէ շատ մարդիկ
 յայտնապէս մահէն ազատին: Այն շունը,
 որ իր բնականէն դուրս, տրտում է բիշ
 մը ստեննէն ի վեր, որ անկիւն մը քա-
 շուած, միննայն տեղը չի կըրնար երկար
 ստեն կծկտած նօտիլ ու բերնէն մասնա-
 ւոր շողիք կը վազէ, որ ոչինչ բանէ կը
 փախնայ և աչքերը տնկած սպառնալից
 դէմք մը կը կրէ, այն շունը կատաղած կրնայ
 սեպուիլ ու թէոր անմիջապէս չազաննուի՝
 ալ պէտք է հետը մեծ զգուշութեամբ վա-
 րուիլ. քանզի տեսնուած է որ շունը,
 կռահելով կատաղոյն վիճակը, խմբովին
 անոր ետեւէն կ'ընկնին և հաչելով կը
 հաշածեն ու կ'արտաքսեն զայն իրենց
 թաղէն՝ զարմանալի զգուշութեամբ, այ-
 սինքն յարձակմամբ՝ երբ կատաղին զլուխը
 կախ կը բաշէ, ետ բաշուելով՝ երբ զլուխը
 դարձնելով սպառնալից դէմք ցուց կուտայ:

Երբ մէկը կատարած շունկ մը կամ կատուէ մը խածնուած է (վասնզի կատուն ալ այս հիւանդութեան ենթակայ է) պէտք է առանց ժամանակ անցընելու, վերջը լաւ մը (արիւնը վազցնելէն յետոյ) այրել: Փորձուած բան է որ եթէ իրաւցնէ կատարած շան մը խածուքն է, վերջը այրելէն աւելի ապահովմիջոց չկայ, այն ալ կարմրցուցած երկաթի կտորով: Պէտք չէ այս գործողութենէն վախնալ և գիտնալու է թէ որքան երկամբ կարմրած ըլլայ այնքան ցաւը պակաս կըլլայ: Վերջին ոչ միայն տեղը՝ այլ եզերքն ալ խնայելու չէ: Երբ քսան կամ քառասուն աւորց յետոյ խածնուողը ջուր խմելէն կը դադրի և չափէն աւելի սարսուռ կուգայ վրան, կատարութեան առաջին նշաններէն մէկն է այն, մինչդեռ կատարած շունկ մինչև մահուան քանի մը ժամ մնացած ջուրէն չի փախչիր և ամեն տեսակ սնունդ կառնու:

Կրակէ, Տաք ջուրէ եւ իւղէ այրածի դարման:

Եթէ այրած տեղն ընդակձակ ու խորունկ ըլլալով մորթն ալ պշտած ու ջրով լեցուն է, անմիջապէս պէտք է նախ պատուել զայն ապա կիր-ջրոյն հետ (Իրէ

սույու) աղէկ ձէթ կամ նուշ-իւղ (Պաւստեաղը) խառնելով՝ քսել անոր վրան ու բամպակով թուլ մը փատտել: Եթէ այրած տեղը կը ներէ, այսինքն, եթէ ձեռք կամ ոտք է, օրը քանի մը անգամ և ժամի չափ զաղջ ջրոյ մէջ դնելու է, միշտ իւղը կիր-ջրոյն հետ վրան քսելով: Եթէ մարմնոյն մեծ մասն է այրածը, հարկ կըլլայ բոյոր մարմինը տակառի (Պանեօ) մը մէջ դնել: Գիտնալու է որ այսպիսի այրողներ մէկ քանի ժամէն յետոյ աստիկ կը ծարաւին. ուստի երբէք ջուրը խնայելու չէ անոնց, (ինչպէս սովորութիւն է Արևելքի մէջ), այլ ուզածին ջրփայտու է. վասն զի վնաս չընելէն զատ խրամած ջուրն օգուտ ալ կրնայ ընել:

Սունկէ եւ ժանգոսած կերակուրէ Թունաւորուողի դարման:

Այսպիսի Թունաւորութիւնք անզգուշութենէ կամ անմաքրութենէ կը պատահին: Թունաւորուածին չափէն աւելի վախ տալը խիստ վտանգաւոր է, վասն զի վտանգն անցնելէն յետոյ կրած վախէն ջղային շատ հիւանդութիւններ կրնայ ստանալ:

Առաջին գործը պէտք է ըլլայ, եթէ այն ժամէն տակաւին ստամոքսին մէջ կայ, քանիք ընել հիւանդին փսխել տալ, քաւակաւ

քաղց (ըլրբ) ջուր խըմցընելով անոր : Ընտա-
 նեկան սովորութիւն եղած է՝ մասը կամ փե-
 տուրը կոկորդին տանելով սիրտը ետ բերել ,
 այս վնասակար բան մը չէ , բայց առանց
 Բժշկի փոխողական դեղ գործածելը միշտ
 վտանգաւոր է : Եթէ Թունաւորողը ժանգոտ
 ուլականջ (միսեա) կամ սունկ (մանթար)
 կամ զառիկ (սրչան օթու) է , կամ , կամ թէ
 կէս օխայ պաղ ջուրի մէջ քանի մը հաւ-
 կիթի ճերմկուցի խառնուրդ , խմցունելու է :

Թոյներէն ոմանք , երբոր արեան շրջանին
 մէջ անցնին ու սկսին ներգործել , մարմնոյն
 կապոյտութիւն ու պաղութիւն մը կուտան :
 Չանալու է այն ատեն մարմինը ուժով շփել ,
 արեան ժանրացեալ շրջանը դարձեալ արա-
 զացնելու համար : Դարձեալ , հոտաւէտ ծա-
 ղիկներ կամ թէյ (չայ) եփելու և խօցուենելու է
 առատ առատ , որպէսզի արտաշնջութեամբ
 Թոյնին մէկ մասը մարմինէն դուրս ելնէ :

Թէոր քանի մը ժամ անցած է Թունաւո-
 րութեան վրայէն , Թոյնը ստամոքսէն աղի-
 քըն անցած կըլլայ . սւտի ժամ առաջ լու-
 ծողական դեղ պէտք է տալ , այս դեղն
 ճիւնս եաղին է , որ ամեն տեղ կը գտնուի և
 որ է էն մինչև 18 տրամ կրնայ տրուիլ ,
 ճիւղանդին կազմին ու տարիքին նայելով :

Չուրէ կամ Չուանէ կիսախեղդեալ
 անծանց դարման :

Գրեանք ըսել , որ մարդու պատահած
 փորձանաց ամենէն ստէպը ջուրէն խեղ-
 ճուիլն է . և սակայն չըկայ առիթ մը որ
 ժողովուրդը պէտք եղածին ճիշդ հակառակը
 չընէ : Վնասակար սովորութիւն մըն է խեղ-
 գուողը ոտքէն կախելն , անոր խմած ջուրը
 դուրս հանելու համար : Այս գիտնալու է որ
 ջուրի մէջ խեղդուողը ջուրէն չի խեղդուիր ,
 հապա աւելի օդի պահասութենէն : Փորձը
 լած բան է և անոր ապացոյցն ալ այն է ,
 որ այնպիսեաց գործարանները երբ կը բըն-
 նուին , երբեմն կէս օխայ ջուր՝ շատ անգամ
 ալ սովորականէն աւելի չի զտնուիր անոնց
 մէջ : Եթէ կիսախեղդ անձը ոտքէն կախ-
 ուի , արիւնը ուղեղին մէջ կը ժողովուի և
 շատ անգամ մեռնելուն միակ պատճառ այն
 կըլլայ . և հաւաքաբէնք , որ ժողովրդեան
 շատն այս սովորութեան գոհ կըլլան :

Երբ այսպիսի մէկը ջուրէն կը հանուի ,
 պէտք է անմիջապէս կռնակին վրայ՝ բիչ
 մ'ալ քովնալի՝ պառկեցընել , և ապա տաք-
 ցուցած լաթերով կամ ճանելաներով բոլոր
 մարմինը շփել , հարկ եղած ատենն ալ եր-
 կու ձեռքով կամ քանի մը հոգի մէկտեղ կո-

ղերուն վարերը կոխել, արհեստական կերպիւ շունչ առնել տալու նարատակաւ, այն պէս որ, կուլած քին վանդակը լայնանայ ու նեղուլնայ, ինչպէս կըլլայ մեր բնական շնչառութեան առեկն: Երբեմն ալ պէտք է բերան առ բերան շունչ տալ ու փետուր գրիչով մը բերանն ու կոկորդը մաքրել, որ օտար նիւթերը մաքրուելով՝ շնչառութեան արգելքներէն մէկն ալ պակաս ըլլայ: Այս միջոցները գործածելու համար պէտք է անյուսահատ՝ երբեմն ալ քանի մը ծամ՝ աշխատիլ, նաև այն անձին համար, որ կէս ծամ ջուրի տակ մտացած է:

Կախուած մարդն երբոր ժամանակին, այսինքն քանի մը վայրկեանէն վար առնուի, գլուխը բարձր բռնելով կոնկին վրայ պառկեցնելու է, և եթէ լեզուն ուռած, վիզին երակները անկուած ու երեսները կրպոյտցած են, թևէն արիւն առնելը շատ անգամ կը փրկէ զխեղդեալն: Թէ լարէ և թէ չուանէ խեղդուողներուն բերանը քանի մը կամ թիլ օղի կամ Էօնեաք լեցնելն աղէկ է:

Բժին արիւնը կտրելու միջոցներ:

Բժէն եկած արիւնը քանի որ խիստ առատ է՝ զէշ հետևանք մը չի կրնար ունենալ. բայց բանակրութիւնը շտուցած ատեն, հարկ

կըլլայ երբեմն այլ և այլ միջոցներով կըտրել: Ամեն մարդ գիտէ պաղ ջուրին որքան օգտակար ըլլալը: Շատերը յաջողած են խիստ առատ եկած արիւնը պարզ միջոցով մը կտրել, այն է, արիւն եկած քթին ծակը մատով գոցել ու քանի մը վայրկեան միւնտոյն կողմի թևը վեր բռնել: Եթէ այս պարզ միջոցները չը յաջողին, հարիւր տըրամ ջուրի մէջ երկու տրամ պաղլեղ (Շապ) հալեցնելով ստէպ ստէպ քաշելէն յետոյ՝ միւնտոյն ջրով լամի մը կտոր կամ պրօն (թիֆթիֆ) թրջելու և քթին մէջ բռնելու է: Ցանկարժ, և առանց առաջուց իմաց տալու, քիթն արիւնոյ անձին կռնակը քիչ մը պաղ ջուր լեցնելով անոր ցնցումն տալ, նոյնպէս և վիզին մօտ՝ կռնկի ոսկրին վրայ՝ բանալի կամ ուրիշ պաղ նիւթ մը դնելը երբեմն աղէկ է:

Այն անձինք՝ մանաւանդ կտնայք, որ ստէպ քթերնին կ'արունի առանց պատճառի, այսինքն՝ առանց իյնալու կամ երեսի հարուած ընդունելու, լաւ կ'ընեն, եթէ կրնան, Բժշկի դարմանին դիմել, որ գալիք տկարութեանց առաջքն առնուի:

ԹԱԼԿԱՅՈՒՄՆ

Ածխային թթուէ պատճառուած

շնչարգելութեան (ասֆիքսի) դարման :

Երբոր վառարանի մէջ դրուած ածուխը քոլորովին կարմրած չէ, և սենեակի գոնէրը ու պատուհաններն աղեկ փակուած են, ածուխէն ելած կազը, որ մասնաւոր հոտ մըն ալ ունի, մահուան պատճառ կըրնայ ըլլայ : Բայց առանց մահ պատճառելու շատ անգամ հիւանդութիւն կրնայ տալ, քնչապէս գլխու ցաւ, սաստիկ սիրտխառնութիւն, մարելիք ևայլ ևայլ : Այս երկու պարագաներուն մէջ երբ մէկն զգայութիւնը կորուսած կամ հիւանդացած է, պէտք է նախ սենեակէն հեռացնել զայն և տանիլ բացօդեայ սրահի մէջ. ապա ֆանելաներով սկսել անոր մարմինը շփել, ջրախառն բացախ կամ քիչ մ'օղի երեսին սրակելով : Նոյն միջոցին եթէ քիչ մը անուշադրի (նուսքր բուհի) գտնուի, պէտք է քծին բռնել զայն և կամ վառիկ մը (չախմախարգ քիպրիք) բռնկցունել ու ծծմբին մուխը քիծին տալ : Ամենէն վերջը դարձեալ ջրախառն բացախով գրեխ (իւրիքալ) մը տալ, որուն մէջ կէս ասի հասարակ աղ աւելցընելու է : Երբ հիւանդն սկսի ուշաքերիլ քանի մը

դրգալ լաւ գինի պէտք է բերանը լեցունել : Զուրէ, չուանէ, ածուխի կազէ, կամ կոյանոցէ (լաղրմ) ծագած կազէն կիսախեղդ եղողներուն համար քանի մը տարիէն իվեր եռացած ջուրի մէջ երկամ մը տաքցնելով մարմնոյն վրայ կը պտըտցնեն զգուշութեամբ : Այս միջոցն ալ անվնաս է և հարկ եղած ատեն կրնայ զործածուիլ :

Յ Ա Ի Ե Լ Ո Ւ Ա Մ

Մահուան նշաններ ու թաղելու համար պէտք եղած զգուշութիւններ :

Այն երկրին մէջ, ուր պաշտօնական կերպիւ Բժիշկ չի գ'ար մահը ստուգելու և թաղման հրաման տալու, սոսկալի սխալմունք անշուշտ կը պատահին միշտ : Եւրոպիոյ մէջ օրէնքը չիներիք, բացի արտաքոյ կարգի հարախտերու (էփիսկոմի) ատեն, որ Ձէ ժամէն առաջ մեռեալը թաղեն. վասն զի զարմանօք ստուգած են որ երբեմն (Թէպէտ քիչ) հիւանդը մեռեալի ամեն նշաններն ունի բայց տակաւին ողջ է : Հարկ չէ ըսել թէ որքան ցաւալի է միանգամայն սարսափելի, մանաւանդ երբ մը տաժուի' Թէ ողջը թաղելն ալ կը-

բեմն կարելի է: Արևելքի մէջ պաշտօնական կերպիւ մահուան ստուգութիւնը դեռ ընդհանուր չեղած խոհեմութիւն չէ գոնէ 18 կամ 20 ժամ չըսպասած թողել ննջեցեալը. և այնալ թէ որ հետևեալ նշաններն ունենայ:

Արեան շրջանը դադրած, այսինքն, ոչ երակները կը նետեն և ոչ սիրտը. շնչառութիւնը կեցած, որ հայելիով մը կրնայ ստուգուիլ, ճակատը կնճռուած, քիթը սրուած, աչքերը խոր ու կասկած զուճով շրջապատեալ, շրթուները կախ, երեսի ուկըրները ցցուած, մազերուն ու յօնքերուն վրայ դեղնագոյն փոշի մը ցանուած, աչքին փայլունութիւնը մարած: Ասոնց հետ մէկ տեղ, ասեղէ ծակուելու կամ կըրակէ երուելու ժամանակ բոլորովին անզգայ պէտք է ըլլայ և բովանդակ մարմնոյն վրայ՝ մահուան կարծր ձգտումն ու սառնեքն մեռելութիւն պէտք է տեսնուի:

Այս նշաններուն միութիւնը մահուան ապացոյց կը սեպուի. բայց կատարեալ ապահովութիւնը՝ 20 ժամէն առաջ չթաղելն է:

Ասէն մարդ կրնայ հասկընալ թէ ինչո՞ւ համար այս զգուշութիւնը կը հաղորդուի մեր գաւառաբնակ Ազգայնոց:

(Մնացորդն 1871 ին)

Արարատ. Մեծ. Բաղախական, Օրաքերք. Խմբ. Մ. Արխանեան, ի 4. Պոլիս.

Արցախ. Միջակ. Բաղ. Կիսամա. Խմբ. Պալղազարեան. ի 2 միւսնիս.

Աւետար. Մեծ. եւ Միջակ. Կրօնական եւ Բաղ. Շաբաթաքերք. Խմբ. Ե. Պոլիս. ի 4. Պոլիս.

Բաղախական. Հանդէս կիս. ի 4 Ենեթիկ.

Եփրատ. Միջակ. Ազգ. եւ Բանաս. Շաբաթ. Խմբ. Մ. Յէլէկեան. ի 4. Պոլիս.

Ժամանակ. Փոքր. Բանաս. Ենօրեա. Խմբ. Հոկտեմբերի Պերպերեան. ի 4. Պոլիս.

Ծիածան. Միջին. Բաղ. Օրաքերք. Խմբ. Աւետար Սուրենեան. ի 4. Պոլիս.

Մամուլ. Միջ. Շաբաթակ. ի 4. Պոլիս.

Մանգուլ. Մեծ. Բաղախական. Օրաքերք. Խմբ. Կ. Յ. Փանոսեան, ի 4. Պոլիս.

Մասիս. Մեծ եւ Փոքր. Բաղախական. Օրաքերք. Խմբ. Կ. Իսիսեան, ի 4. Պոլիս.

Մէհմուա. Մեծ. Բաղախական Օրաքերք. Խմբ. Յ. Թիւլպէնցեան. ի 4. Պոլիս.

Յոյս. Հանդէս. Տասնօրեա յԱրմաւ.

Փուլն. Փոքրիկ. Բաղախական. Օրաքերք. Խմբագ. Ալանանեան. ի 4. Պոլիս.

Օրագիր. Միջակ. Բաղախական. Օրաքերք. Խմբ. Օգո. Խոհասարեան. Կ Պոլիս.

Sofporf	Տիփլով	Թաղ
Աղասեան էձէնսի	Ճոանս	Իսկիսար
Անդրանիկ պէյ	Թուրքի	Պէշկիթաւ
Արթին պէյ, Բէշիւ	Թուրքի	Ճէնէր
Գալստեան Լձէնսի	Ամերիգ	Բերայ
Գասպար պէյ	Իսալիո	Բերայ
Իսթիւնեան էձ.	Ճոանս	Լանկա
Խանսանեան Յ. »	Թուրքի	Խասգիւղ
Խորասանեան »	Ճոանս	Բերայ
Մասթնուեան »	Ամերիգ	Բերայ
Մօզեան »	Ճոանս	Օրթագիւղ
Նաճիլեան »	Ճոանս	Բերայ
Շիւմանեան »	Իսալիո	Օրթագիւղ
Պէտան պէյ	Իսալիո	Բերայ
Ռափայիլեան »	Ճոանս	Բերայ
Ռուսիւնեան »	Ճոանս	Բերայ
Սարրեան Ա. պէյ	Թուրքի	Բերայ
Սերոբեան էձէնսի	Թուրքի	Լանկա
Սէվեան Կ. պէյ	Թուրքի	Բերայ
Սերիլէն էձէնսի	Իսալիո	Բերայ
Ստեփան պէյ	Թուրքի	Քուզկուսնգ.
Փարլաշի պէյ	Թուրքի	Բերայ
Փէսմալեան էձ.	Ճոանս	Բերայ
Քեաթիպեան »	Ճոանս	Բերայ
Օհանեան »	Իսալիո	Բերայ
Ճերշի պէյ	Թուրքի	Բերայ

Փողոց	Թիւ	Չրի	Ժամ
Սէրափէ հաստի	42		
Եկնի մահալլէ	6		
Մէլիքեպ փող.	195	Եւ.	2—9
Քարլապաւեր հաստի			
»			
Մուսաղա հաստի		Բւ.	(Իմարէթ Այասո- Քիւլթ)
Ճայիկ Եօթում	64		
Եկնի չարեր	1	Գւ.	5—8
Սաֆգ Աղան. Գարանլի	18		
Թաւ Երշիվէն	5		
Մեծ փողոց	140		
Տէրէ պօյու	22		
Թաւ Երշիվէն	6	Դւ.	6—10
Թափսիմ	19		
Թափսիմ	22		
Քերէստէնի փող.	13		
Էզէկ Չէշտի	17		
Իսլիլ փող.	29		
Պուրա »	5		
Եկնի »	7		
Իսլիլ »	48	Եւ.	6—40
Պուրա փող.	36		
Սաֆրգ սղան	4		
Պայրամ փող.	43		
Բանկալի			

Ի Կ. ՊՕԼԻՍ

Արևունի Բժշկական դպրոցի կողմանի
Այա-Սօժեայի Իմարտին մեջ մասնաւոր
ճեղ յաշկացած է, ուր կը գտնուին ամէն
օր (բաց ի Աւր. եւ Կիր. օրերէն) կէտօրէն
ցծամ 9ր' անուր յասուկ Բժիշկն, Գա-
յեակն ու Վիրաբոյճն, հիւանդաց ձրի-
ապէս դարմանասրուքիւն ընելու համար:
— Տօթէօն Յակոբ ԷՃ. Խանսանեան Բ2.
օրեր, եւ Տօթ. Յերթի պէյ Թերնիմանեան
Դ2. օրեր, դարմանասրուքեան սրտօճեր
կը կատարեն:

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Ի ԻՍԿԻԻՏԱՐԻ

Պօսիօնի Ասիական Էգերաց գիւղերը
բնակող Բժիշկներն այս ընկերութիւնը
հաստատած են, ի 14/23 յուլիս 1869,
Բժշկական արհեստին ուսումնական յա-
ռաջդիմութեանը աշխատելու նպատակաւ.
— Ընկերութեան ժողովատեղին է Պաղար-
պաճի, Թիս 50, Տօթ. Բալէյայի տունը.
Տօթ. Ստեփան Պէյ Ապանեան Նախագահ
» Փիւն Էճէնի Բալէա Փոխանօրդ
» Փանայօթաֆի Պէյ Ասենադալի
» Պէյիզէն » Գանձապէս
Անդամք՝ աղբաւ հիւանդաց ձրի դար-

մանասրուքիւն ընելու համար՝ օրեր, ճե-
ղիք եւ ժամեր յաշկացուցած են մասնաւոր
նպատակաւ. Նախ՝ աղբաւները օրինաւոր
դարմանէ չզրկելու, եւ ապա՝ անվաւեր
եւ անուսում բժշկաց կոտորածէն ժողո-
վուրդը զերծ պահելու համար:— Դրամովի
դարմանասրուքեան համար՝ իւրաքանչիւր
Տօթ. - Ընկեր՝ իր օրը, ժամն ու ճեղն որո-
շած է, որպէսզի ժողովուրդն իր վստահու-
թեան արժանի համարած բժիշկը գտնելու
համար դժուարութիւն չկրէ:

ՏՕԹԹԷՅՈՒԹ Ի ԻՍԿԻԻՏԱՐԻ

Եւ Տեղիք ձրի դարմանասրուքեանց

ԱՅա Պէյ	Կիր.	առաւօտ	Պաղարպաշի, իւր տան	92
»	»	բշ.	3-5 Գուզկուննուզ դեղարան	Բէշ.
»	»	ուր.	3-5 Նէնի մահալլէ դեղ.	Սթափոարի.
Աղասեան	Եշ	6-10	Սէլամիէ ճատտէսի	123
Զարանօվիշ	ուր.	2-6	Պաղարպաշի, իւր տան,	204
Հիւսի պէյ	ուր.	3 5	Ահմէտիէ դեղարան Քրիսօսթէնի.	
Միլթիատ	բշ.	7-8	Պաղարպաշի, իւր տան,	70
Պէյիզէն	կիր.	բշ.	Հանի բամբուլ, իւր տան,	295
Պէնկիլիստէս	բշ.	3-5	Ահմէտիէ դեղարան Քրիսօսթէնի.	
Սահամեան	բշ.	դշ.	3-5 Իճատիէ դեղարան Սթրաթի.	
»	գշ.	Եշ.	3-5 Սէլամիէ	» Ստեփան.
»	բշ.	3-5	Նէնիմահալլէ	» Սթափո
Սառէլ	կիր	առ.	Էքմէքնիպաշը, իւր տան,	12
»	բշ.	3-5	Պէյլէրպէյի, դեղարան	Բէյմօն.
Սթափոարի	գշ.	Եշ.	3-5 Իճատիէ, դեղարան	Սթրաթի.
Սիւլէյման	պէյ	կիր	առ.	Ինսանիէ, իւր տան:

Ստեփան պէյ 92. առ. Եէնի փողոց, իւր տան. 3
 Տիամանուսիւսիւս բշ. 2-3 Սելամիէ, դեղարան Ստեփան
 Փանայօթի ուր. 1-3 Սէզարլըք, իւր տան, 13
 Քալէյա բշ. 3-5 Քուզկունճուկ, դեղարան Քէջ.
 " 92. 42. շք. առ. Պաղլարպաշի, իւր տան, 30
 " 92. 3-5 Սելամիէ, դեղարան Ստեփան
 " ուր. 3-5 Եէնիմահալլէ " Սթափո.
 Փալէոթ բշ. 42. 3-5 Եէնիմահալլէ " Սթափո.
 " 92. 3-4 Ահմէտիէ, դեղարան Քոխսուճէն.

ԱՆՁՆՈՒԷՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Վ.Ա.ՍՆ ԾԱԻՍ.ԼՄԱՆ ԸՆԹԵՐՅԱՆՈՒԹԵԱՆ

Պատանեաց եւ մանաւանդ սարիքն առած մարդոց կարդալ սովբեցնելու նայասակաւ սկսուած է այս Ընկ. 12 սարիէն ի վեր :

Հայք' կարծես թէ նահասակութեան համար ստեղծուած մէկ հասիկ Ա.գգ են, քան զի նահասակական ամէն ձեռնարկութեանց մէջ յարստելութիւն ու զարմանալի յաջողակութիւն ունին : Հաւանական է որ Հայոց մէջ այս օրինակ դոյզնագիւտ Ընկերութիւն մրգոյութիւն չպիտի ունենար եթէ այս Ա.գգն ստուգիւ նահասակութեան սահմանուած չըլլար : Այս Ընկերութեան ոգին եւ օգուտն այնչափ մեծ է, որ մեր կարողութենէ վեր կը համարինք, հազար հոգեւնչութեամբ, անուն յօրինել անոր. — Տեսնուած բան չէ այս, եւ զարմանա-

լի իսկ է, որ ամենէն քիչ կը խօսուի աւար վրայ... Քրիստոսուր անուն անձ մը նահաշած ենք, նահասիկ վրայ նահասակութիւն գրուած. — Այս անձն առաջին Անձնութեան մին է. — Այն, Քրիստոսի կողմակէ եկող անձի տպարն է այն : Այն, որ շողն ու ցուրտն առ ոչինչ համարելով՝ սարիներէն ի վեր անդադար իր դասաւանդ կը յանախէ, քամին, փոթորիկն եւ այլեաց կոհակներն սահամարհելով՝ մրտաւորական նպաստի կը դիմէ. ձիւնին ու փոռն ղիմաւորելով իր աշակերտաց տենչանօքը կը ջեռնու, այն եւ անոր նրմանները, կըսենք, թող չըսպասեն Հայու շնորհակալութեան, այլ հալածանաց...

Այս Ընկերութեան շնորհիւ հազարներով մարդիկ զանազան ուսմունք սովորած են, բայց համառօտ օրինակ մը ցոյց տալու համար՝ անաւասիկ այժմեան նիւղերուն մէկ քանին եւ անոնց աշակերտաց թիւը.

Ճիւղերն ու Աշակերտաց Թիւերն

Սեբաստիոյ	Պաւառ	330	Սղերդի	68
Տիարպէֆիքի	»	128	Բաբերդի	35
Թօփաշի	»	147	Կարինի	105

Գումար 6 ճիւղի աշակերտաց 813

ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԾՈՒԿԵՆԱՒԱՅ

Ժամերը կես օրեւ եւ կես գիշերեւ պատկոյն 1 հն 12.

ՌՈՒՍԱՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Երբեւեկի ի մէջ Օսկսայի եւ Կ. Պօլսոյ

Մեկնի.	Շաբաթը մէկ անգամ.	Ժամաւեւ.
Օտեսայէն... Շբ. երեկոյ ժամ 4	Ի Կ. Պօլիս.....	Տշ. առաւօտ.
Կ. Պօլիսէն... » 2	Երեւանայ.....	Նշ. »
Երբեւեկի ի մէջ Օսկսայի եւ Արեւսանիոյ:		
Մեկնի.	Երկու շաբաթ մէկ անգամ	Ժամաւեւ.
Օտեսայէն... Շբ. երեկոյ ժամ 4	Ի Կ. Պօլիս.....	Տշ. առաւօտ
Կ. Պօլիսէն... » Գշ. երեկոյին	Ի Տարսանեւ.....	Նշ. »
Տարսանեւէն... » Եշ. անմիջապ.	Ի Միտիլին.....	Եր. ժ. 5
Միտիլինէն... » Եր, ժ. 4	Երբմիբ.....	Ուր. առաւօտ
Իզմիրէն... » Շբ. կէսօրին	Ի Սաբբա.....	Շբ. եր. ժ 8.

Սաբբադէն... » Եր. ժ. 9	Ռատոս... » Կիր. անմիջապ.
Մէրսինէն... » Եշ. երեկոյին	Իսկէնտէրունէն... » Գշ. »
Լաթաքիայէն... » Եր. առ. ժ. 8	Թարապլուսէն... » Եր. » ժ. 8
Պէրուծէն... » Շբ. » ժ. 8	Եաֆայէն... » Կիր. ժ. անորոշ
Մեկնի	Երկու շաբաթ մէկ անգամ
Ալէքսանդրիայէն Շբ. երեկոյին	Եաֆայէն... » Եշ. ժ. անորոշ
Պէրուծէն... » Գշ. Գիշեր	Թարապլուսէն... » Եշ. առ ժ. 10
Լաթաքիայէն... » Երեկոյին	Իսկէնտէրունէն... » Ուր. եր. ժ. 8

Ի Ռատոս... » Կիր. » Ե 5	Ի Մէրսին... » Գշ. կեսօր.
Իսկէնտէրունէն... » Գշ. առաւօ.	Ի Լաթաքիայ... » Եշ. »
Ի Թարապլուս... » Եշ. եր. ժ. 4	Ի Պէրուծ... » Ուր. առաւօ.
Ի Եաֆայ... » Կիր. եր. ժ. 3	Ի Ալէքսանդրիայ... » Գշ. » 3
Մեկնի	Ժամաւեւ
Ի Եաֆայ... » Եշ. առաւօ.	Ի Պէրուծ... » Եշ. երեկոյ.
Ի Թարապլուս... » Եշ. առաւօ.	Ի Լաթաքիայ... » Երեկոյ.
Իսկէնտէրունէն... » Ուր. առաւօ.	Ի Մէրսին... » Շբ. »

Մերսիսնէն	Շբ.	եր. ժ. 5	Ի Պաասու.....	Բ2.	ԱՌԱՎՈՒՄ
Ռատոսէն	Բ2.	ամիջպ.	Ի Սաբլա.....	Գ2.	»
Սարբըզէն	Գ2.		Ի Գմիր	»	Երեկոյիսն
Իգմիրէն	Ե2.	եր. ժ. 4	Ի Միտիլիսն.....	Ե2.	Կէս գիշեր
Միտիլիսէն	Ուր	եր. ժ. 2	Ի Տարտանեղ.....	Ուր.	եր. ժ. 2
Տարտանեղէն.....	»	անմիջա.	Ի Կ. Պոլիս.....	Շբ.	ԱՌԱՎՈՒՄ
Կ. Պոլիսէն	Գ2.	եր. ժ. 2	Ի Սոտսու.....	Ե2.	»

Երբեւեղ Ի մեզ Կ. Պոլսոյ եւ Ասիոյ.

Մեկնի.	Երկու Շաբաթ	մէկ անգամ.	Փամսնի.
Կ. Պոլիսէն.....	Շբ. եր. ժ. 4	Ի Սամսուն.....	Բ2. ԱՌԱՎՈՒՄ
Սամսոյնէն	Ե2.	Ի Տրապիզոն	Կիր. »
Տրապիզոնէն.....	Բ2.	Ի Պաթուս.....	Գ2. »
Պաթուսէն	Շբ. գիշեր	Ի Տրապիզոն.....	Կիր.
Տրապիզոնէն.....	Կիր. երեկ.	Ի Սամսուն.....	Գ2. ԱՌԱՎՈՒՄ
Սամսոնէն	Գ2.	Ի Կ. Պոլիս.....	Ե2. Կեսոք

ՓՈՒՆՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԵՍՆՃԵՐԻ

Երբեւեղ Ի մեզ Կ. Պոլսոյ եւ Մարսիլիոյ

Մեկնի.	Շաբաթ	մէկ անգամ.	Փամսնի.
Կ. Պոլիսէն.....	Գ2. երե. ժ. 4	Ի Տարտանեղ.....	Ե2. ԱՌ. ժ. 7
Տարտանեղէն.....	Ե2. ԱՌ. ժ. 8	Ի Փիրէ	Ուր. » ժ. 5
Փիրէյէն (Սթինա) Ուր ԱՌ.	ժ. 10	Ի Մէսինայ.....	Կիր. երե. ժ. 8
Մէսինայէն	Կիր. եր. ժ. 8	Ի Մարսիլիայ.....	Գ2. » ժ. 8
Մեկնի	Շաբաթ	մէկ անգամ	Փամսնի.
Մարսիլիայէն	Շբ. եր. ժ. 4	Ի Մէսինայ.....	Գ2. ԱՌ. ժ. 2
Մէսինայէն.....	Գ2. ԱՌ. ժ. 9	Ի Փիրէ.....	Ե2. Կեսոք
Փիրէյէն.....	Ե2. եր. ժ. 6	Ի Տարտանեղ.....	Ուր. եր. ժ. 5
Տարտանեղէն.....	Ուր. » ժ. 5	Ի Կ. Պոլիս.....	Շբ. ԱՌ. ժ. 6

Երբեւեկի ի մէջ Արքայականի եւ Կ. Պոլսոյ

Մեկեր.	Ամէն Ուրբաթ. Երբ.	Փաստագէ.
Կ. Պոլսոյն..... Ուրբ. Երբ. Ժ. 4	ի Կէլիպոլու..... Շաբ. առ. Ժ. 3	
Կէլիպոլուէն... Շաբ. առ. » 4	ի Տարտանէլ..... » » 10	
Տարտանէլէն... Շաբ. կեսօր	ի Սեւանիկ..... Կիր. » 11	
Մեկեր,	Ամէն Երեքօր Գարձ.	Փաստագէ.
Եւլանիկէն..... Գշ. երե. Ժ. 4	ի Տարտանէլ..... Գշ. երե. Ժ. 3	
Տարտանէլէն..... Գշ. » 5	ի Կէլիպոլու..... » » 8	
Կէլիպոլուէն..... » » 10	ի Կ. Պոլսոյ..... Եշ. առ. » 10	

Երբեւեկի ի մէջ Կ. Պոլսոյ եւ Սև ծովու

Մեկեր.	Շաբաթ մէկ անգամ Երբ.	Փաստագէ.
Կ. Պոլսոյն..... Բշ. կեսօր	ի Վառնայ..... Գշ. առ. Ժ. 6	
Վառնայէն..... Գշ. »	ի Սուլիսայ..... Գշ. » 7	

Սուլիսայէն..... Գշ. առ. Ժ. 8	ի Գուլչայ..... Գշ. երբ. Ժ. 5
Գուլչայէն..... Եշ. առ. Ժ. 5	ի Կալաց..... Եշ. երբ. Ժ. 4
Կալացէն... .. Ուրբ. » Ժ. 10	ի Կարալիլ..... Ուրբ. կեսօր
Կարալիլէն... Շաբ. առ. Ժ. 10	ի Կալաց..... Շաբ. կեսօր
Կալացէն Կիր. կեսօր	ի Գուլչայ..... Կիր. երբ. Ժ. 5
Գուլչայէն. Բշ. առ. Ժ. 5	ի Սուլիսայ..... Բշ. առ. Ժ. 10
Սուլիսայէն » առ. Ժ. 11	ի Վառնայ..... Գշ. » Ժ. 6
Վառնայէն..... Գշ. երբ. Ժ. 2	ի Կ. Պոլսոյ..... Գշ. » Ժ. 8

ԳՐԾ ՏԲԱՊԵՂՅԵՆ ԵՐԹ.

Մեկեր	Շաբաթ մէկ անգամ	Փաստագէ
Կ. Պոլսոյն..... Բշ. երբ. Ժ. 2	ի Ինէպոլու..... Գշ. երբ. Ժ. 5	
Ինէպոլուէն..... Գշ. երբ. Ժ. 6	ի Սիկուլ..... Գշ. առ. Ժ. 2	
Սիկուլէն..... Գշ. առ. Ժ. 3	ի Սամսուն..... Գշ. առ. Ժ. 11	
Սամսունէն. Գշ. երբ. Ժ. 6	ի Քիրասուն..... Եշ. առ. Ժ. 4	
Քիրասունէն..... Եշ. առ. Ժ. 6	ի Տրապիզոն..... Եշ. երբ. Ժ. 2	

Մեկեր.	Շաբաթը մէկ անգամ Գարձ.	Ժամանկ.
Տրապիզոնէն...	Կիր. առ. ժ. 10	Կիր եր. ժ. 4
Քիրասունէն...	» եր. » 7	Ի Սաւսոն Տ2. առ. ժ. 5
Սաւսոնէն	» առ. » 9	» եր. » 5
Սինուէն.....	» եր. » 9	Ի Սինու Գ2. առ. ժ. 2
Ինէպոլուէն.....	» առ. » 6	Ի Կ. Պոլիս Գ2. » 9

ԳԵՐՄԱՆԱՅԻ ԸՆԿԵՏՈՒԹԻՒՆ ԼԼՕԵՏ

Մեկեր.	Գիծ Թրեւքի,	Ժամանկ.
Կ. Պոլիսէն.....	Շաբ. ուրաւտի Ի Սիրայ Ի ֆորֆու. և Ի Քրիէսթ.	
Մեկեր.	Գիծ Սէլանքի	
Կ. Պոլիսէն.....	Շաբ. եր. ժամ 4	Ժամանկ.

Մեկեր.	Գիծ Տրապար օր.	Ժամանկ.
Կ. Պոլիսէն.....	Շաբ. եր. ժ. 4	Ի Կէլիպոլու, Ի Տարտանէլ, Ի Քաւ- փայ և Ի Սէլանքի

ԳԻՄ ՏՐԱՊԵՉՕՆԻ

Մեկեր.	Երկուշաբթը մէկ անգամ.	Ժամանկ.
Կ. Պոլիսէն.....	Շ2. եր. ժ. 4	Ի Կէլիպոլու, Ի Տարտանէլ, Ի Թէնէտու, Ի Միտիլին, Ի Եզմիր, Ի Սաբլը, Ի Ռատու, Ի Քլարը, Ի Ի Պէրուծ, Ի Քայիֆա, Ի Եաֆայ, և Ելէքանդրիայ:
		Եաֆայ, Ի Քայիայ, Ի Պէրուծ, Ի Քլարը, Ի Ռատու, Ի Սաբլը Ի Եզմիր, Ի Միտիլին, Ի Թէնէտու Ի Տարտանէլ, Ի Կէլիպոլու և Ի Կ. Պոլիս:

ԴԱՐՉ

Ալէքանդրիայէն.....

ԵՐԹԵԻԵԿԳ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՅ

Ի ԱՅԶ Կ. ՊՕՐԱՅ. ՎԻՔՆԱՅԻ, ՓԱՐԻՁԻ ԵՆ ԼՕՆՅՈՆԻ

ԳԻՄ ԳԻՕՍԹԵՆՃԻՅԻ, ԵՐԹ

ՄԵԿԵԻ. ԱՄԷՆ ԵՐԿՈՒՇԱՐՔԻ ԵՆ ՀԻՃՁԱՐՔԻ ԺԱՄԱՅԷ.

Կ. ՊՕԼԻՍԷՆ շՈՂԵՆԱԸ ԲԶ. ԵՐ. Ժ. 3	Ի ՎԱՆՆԱ ԳԶ. ԵՐ. Ժ. 2
» » ԵԶ. » » 3	» ՈՒՐ. » » 2
ՎԱՆՆԱՅԷՆ շՈՂԵԿԿԱՌՔՈՎ. ԳԶ. ԵՐ.	Ի ՌՈՒՆԾՈՒՂ ԳԶ. ԱՌԱՄԼՈՒՄ
» » ՈՒՐ. »	» ԵԱՐ. »
ՌՈՒՆԾՈՒՂԷՆ շՈՂԵԿԿԱՌ.	Ի ՊԷԼԿՐԱՄ
ՊԷԼԿՐԱՄԷՆ	Ի ՓԷԶԹԱՅ
ՓԷԶԹԱՅԷՆ	» » 7 40
ՎԻՔՆԱՅԷՆ	» ԵՐԵ. » 4 30
ՍԱԼԺԱՊՈՒՐԿԷՆ շՈՂԵԿ. ԱՌ. Ժ. 4 30	Ի ՍԱԼԺԱՊՈՒՐԿ ԱՌ. » 45
	Ի ՄԻՆԻՍԻՍ ԱՌԱ. Ժ. 5 20

ՄԻՆԻՍԻՍԷՆ	» » 6	Ի ՍԹՈՒԹԿԱՐ... » » 11 45
ՍԹՈՒԹԿԱՐԷՆ	» ԿԵՍ ՕՐԻՆ	Ի ՔԱԼԺՐՈՒՍԱ .. ԵՐԵ. » 2 21
ՔԱԼԺՐՈՒՍԷՆ	» ԵՐԵ. Ժ. 2 29	Ի ՔԷՏԻԼ..... » » 4 22
ՍՊՐԱՍԱՊՈՒՐԿԷՆ	» » 6 25	Ի ՍՊՐԱՍԱՊՈՒՐԿ
ՓԱՐԻՁԷՆ	» ԱՌ. » 7	Ի ՓԱՐԻՁ ԱՌԱ. Ժ. 5 45
		Ի ԼՕՆՅՈՆ ԵՐԵ. » 5 45

ՔՕԼՕՆԻՍԻՅԻ ԳԾՈՎ

ՂԻՔՆԱՅԷՆ շՈՂԵԿ. ԵՐԵ. Ժ. 1 30	Ի ԲՐԱԿԱՅ..... ԵՐԵ. Ժ. 10 15
ԲՐԱԿԱՅԷՆ	» » 10 34
ՊՕՄԸՆԱՊԱՍԷՆ»	» » 1 52
ՏՐԷՂԱՅԷՆ	» ԱՌ. » 4 15
ՎԷՅԻՖԻՅԻՔԱՅԷՆ »	» » 7
ՀԱՆՈՎՐԱՅԷՆ »	» » 2 21
ԳՕԼՕՆԻՍԷՆ շՈՂԵՆ. »	» » 10 30
	» » 6 2
	» » 9 45
	» » 5 45

Վերադարձն ալ արաւօտեան ժամը 7 1/2ին Լօնտօնէն կը մեկնի ղէպ ի Փարիզ, Սղրասպուրկ, Քէհլ, Գալժրուխ, Սթուիթկար, Միւնխիխ: Սալձպուրկ և կը հասնի ի Վիէնա, երկուշաբթի կամ ուրբաթ էրէ: ժամ 3, 12ին: Նոյնպէս ֆօլօնիայի գծով առա. ժամ 9, 43ին Լօնտօնէն կը մեկնի ղէպ ի ֆօլօնիայ, Հանօվրայ, Նէյփցիբայ. Տրէգտայ, Պօտըն-պախ, Բրակայ և կհասնի ի Վիէնայ և անտի ի Վաւնա և ի Պօլիխ:

Երբեւեղ ի մէջ Մարսիլիոյ Փառիզի և Լօնտօնի

Մարսիլիայէն	1 էքս 1ա Շափէլ
էքս 1ա Շափէլէն	1 Ավինեօն
Ավինեօնէն	ի Վիօն
Վիօնէն	ի Տիժօն
Տիժօնէն	ի Փարիզ
Փարիզէն	ի Քալէ

Քալէյէն շոգենաւով

Վերադարձն ալ նոյնպէս Լօնտօնէն ի Քալէ, Փարիզ և ի Մարսիլիա:

ԵՐԹԵԻԵԿԲ

ՖԷՎԱՅԻՏԻ ՕՍՄՆԻՅԷ ՇՈՔԵՆԱԻԱՑ

ԳԻՄ ՏՐՍՊՈՋՆԻ

Մեկնի Չորեքշաբթի Օրեր երեկոյ. Ժ. 10 Տճակ.

4. Պօլիսէն յէրէյլէ, յԱմասիա, յնէպօլի, ի Մինօպ, ի Սամսօն, յԻֆլիսա, յՕրտու, ի Կիբասօն, ի Տրասիգօն, ի Ըիզէ, ի Պամուս:

ԳԻՄ ՍԵՆԱՆԵՆԻ

4. Պօլիսէն ի Կէլիպօլու, ի Զանաք-քալէ, յԻլիսեա, ի Քարաղաճ, ի Քափալա, ի Սէլանիկ, ի Վօլօզ:

ԳԻՄ ԿԻՐԻՏԻ

Երեքշաբթի Օրեր, երեկոյ. Ժ. 10 Տճակ.

4. Պօլիսէն. ի Կէլիպօլու, ի Զանաք-քալէ, յԱյվալըք, ի Միտիլի,

ի Տիբեւի, յԻզմիր, ի Սաբլլզ, ի Հանեա, ի Տէսօ, ի Քանտիա :

ԳԻՄ ՔԷՔԻՏԱՂԻ

Երեքշաբթի եւ Շաբաթ Օրեր, ի ծագ. արեգական
ի Սիւլիզի, ի Թէքիթաղ :

ԳԻՄ ԽԶՄԻՐԻ

Ամառն ամեն Օր. իսկ Ձմեռն, Երկուշաբթի, Չորեքշաբթի,
Հինգշաբթի, Շաբաթ ի ծագ. արեգական
ի Տարլնա, ի Գարամաաւ, ի Տէլիբէնտէրէ, յԻզմիա :

ԳԻՄ ՊԱՆՏՐԱՏԻ

Հինգշաբթի Օրեր. ի ծագ. արեգական
ի Բէտէտէ, ի Պանալլրմա :

Կուժիւնք. ի Մալթէփէ, ի զար. Ե Ի Բէն.

Ք Ր Ա Տ Ա Ն Փ Ա Ր Ի Ձ Ո Ի

Սաղմոս փոքրադիր պատկեր. ոսկեզօծ հասար
Նարեկ մեծ. փոքր. պատկեր. փառակազմ հաս
Դասարան Հայկ. մանկանց բազմալ
Թուարանուքիւն երկհատոր Ս. Միքայէլեւ
Նոյն համառ. օՏ

Համառ. օՏ Բառարան Հայ. Ծռանս Տ.
Բառգրուկ Ծ Ծ Ծ
Եղիւ

Եզնիկ Բ. Տպագր. ոսկեզօծ փառակազմ լաթակր
Միլվիթ Բէլլիթ. Բ. Տպագրուքիւն
Գերեզման Երիսասարդաց

Դասեր առաքինի վիպասանութիւն
Փելիսա եւ Պաւլինէ պատկ. փառակ
Ընդունելութիւն Ընծայի, Կրկնի.

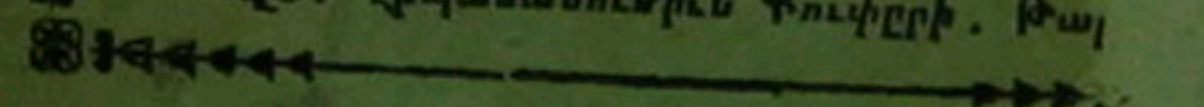
Խնդիր Միուրեան Հայոց
Հասրնօր Բաղուածք Ա. Մ. Վ. Գարագա
Նուն կամ Կասարած Ա. օխարհի

գային վիպասանութիւն, Մ. Յ. Հիսս

ԸՆԴ ՄԱՄԼՈՎ

Գաղտնի Հաւաստմանուքեան, Պա
Գործնական Քերականութիւն Հ
գօր եւ Լուծմամբ ի պետս Դպրոցաց. Ա. Մ.

Լաւրան Գաբր. Սրբեպիսկոպոսի Այվա
Հազար եւ մի Առակաւոր Բանկ Ծ
Պռապօ. վիպասանութիւն Քուկըրի. Թալ

5044

2013

« Ազգային գրադարան

NL0033480

